

Tarihten Alacağımız Dersler Vardır!

Türkiye ve Osmanlı tarihinden ibretli olaylar.

selam.org
selam@selam.org

Çağdaşlaşma Yolunda

1930'lu yılların Türkiye'si'nin Urla gibi bir Ege şehrinde dahi açlıktan insanların öldüğünü... Ortalama bir memurun aylık maaşının 50 lira olduğu bu dönemde, çağdaşlaşma yolunda(!) 75 000 lira gibi büyük paranlar ödeyerek heykel yaptırdığımızı (1)

Kendinizi Türklere Emanet Edin

16. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin gelişme yolu üzerinde direnmiş ve Türk orduları ile savaşa tutuşmuş olmasından dolayı Katolik Avrupa tarafından kendisine "Hıristiyanlığın şövalyesi" ünvanı verilen Boğdan Beyi Büyük Stefan'ın ölüm döşegİN de, evlatlarına gayet ibretli bir şekilde:

"Belki de yakında himayeye muhtaç olacaksınız Asla Rus'a yanaşmayın. Haindir, sizi yok eder. Fakat kendinizi Türklere emanet edin. Adil ve merhametlidirler" diyerek nasihat ettiğini ... (2)

Talan Edilen Mirasımız

Şanlı Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazinin mübarek anası Hayme Hatunun Domaniç'teki türbesini ulu hakan Abdülhamid Han'ın, ecdadına hürmetinin ifadesi olarak büyük bir itina ile tamir ettirip pencerelerini atlas perdelerle kaplattırıldığını ve zeminini de Hereke dokuması muhteşem bir halı ile, döşettiğini . . .

Daha sonraları iş başına gelen Halk Partisi döneminde ise o muhteşem halının türbeden gasp edilerek, partinin İnegöl ilçe yöneticilerinin kapılarına paspas yapıldığını ve atlas perdelerinin de kaymakamlık binasında kullanıldığını... (3)

Ecdadımızın Silinmez İzleri

1976 yılında Suudi Arabistan'ın Cidde şehrinde, deniz suyunu tatlı suya çeviren bir tesisin açılışından sonra meslektaşları ile sohbete girişen dönemin Türkiye Büyükelçisi Necdet Özmen'in bir ara söze: "Bu Suudi Arabistan'ın ilk tuzdan arıtma tesisidir" diye başlaması üzerine

Fransız Büyükelçisinin hayretler içinde kalarak: "No... Sör... Bu Suudi Arabistan'ın ilk tuzdan arıtma tesisi değildir. İlki Osmanlılar'ın 1800.lü yılların sonunda yaptığıdır" diyerek ecdadımızın eşsiz mirasından habersiz yaşayan elçimizi mahcup ettiğini .. (4)

Bitmeyen Osmanlı Sevgisi

Balkanlar'dan Orta Doğu'ya kadar büyük bir coğrafyanın 1. Cihan Savaşından sonra elimizden çıkmasına rağmen, o topraklarda yaşayan halkın hala büyük bir hasretle "Osmanlı, Osmanlı " diye sayıkladığını ..

Budapeşte'den gelen bir yazarımıza bir Boşnak,ın'. "Madem ki İstanbul'a gidiyorsun Allah aşkına o şehrin toprağını benim için öp Allah benim canımı İstanbul'u görmeden . alması!" dediğini Trablusgarp'daki ihtiyar Cezayirliilerin , boyunlarına muska diye Osmanlı parası taktıklarını... (5) Biliyor muydunuz.

Avrupa'da Akıncı Korkusu

1534 yılında Viyana'daki St. Stephen Katedrali'nde. Osmanlı akıncılarının yaklaştığını görün çan çalarak haber vermekle vazifeli bir memuriyetin ihdas edildiğini ve bu memuriyetin ancak 1956 yılında, Viyana Belediye Meclisince. Artık bir Osmanlı

tehlikesi kalmadığından, bu vazifenin lüzumu yoktur" diye bir karar alınarak iptal edildiğini...(6)

Cennette Yer

Osmanlı Devleti'nin zirvelerde şahlandığı, akıncılarının Avrupa içlerinde at oynattığı bir dönemde. kilisede bir papazın vaaz verirken "Dünya hakimiyetinin Türklere fakat Cennet'in de kendilerine ait olduğunu... " söylemesi üzerine. bu taksime aklı yatmayan cemaatten bazılarının büyük bir ümitsizlik içinde: "Dünyada bizi yurtlarımızdan çıkaran Türkler hiç Cennet'te yer bırakırlar mı?" dediklerini...(7)

Batışın Remzi

Yükseliş dönemimizin ruhunu yansıtan mütevazı Topkapı Sarayına karşılık, yıkılışımızı remzeden Varsay taklidi Dolmabahçe Sarayının Avrupa'dan borç alınan para ile, 9 ton altın ve 41 ton gümüş kullanılarak inşa edildiğini... (8)

Sefzade'nin Dolmabahçe Sefası

İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı yaptığı dönemde, oğlu Ömer İnönü'nün gerek talebelik gerekse daha sonraki yıllarda koskoca Dolmabahçe Sarayını ikametgah olarak kullanıp, yattığı bir oda için bütün sarayın kaloriferlerini yaktırdığını ve ayrıca bu şefzadenin sarayda kadınlı kızlı gece alemleri düzenlediğini...

Bütün bu olanların dönemin Millet Meclisinde ciddi tartışmalara yol açtığını ve o gün mecliste bulunan baba İnönü'nün kulaklığı takılı olduğu halde müzakereleri işitmemezlikten geldiğini (9)

Ağaca Asılan Zekat Parası

Fatih Sultan Mehmet Han devrinde bir Müslümanın. günlerce dolaşıp yıllık zekatını verebileceği fakir birini arayıp bulamadığını

Bunun üzerine zekatının tutarı olan parayı bir keseye koyarak Cağaloğlu'ndaki bir ağaca asıp, üzerine de:

"Müslüman kardeşim, bütün aramalarıma rağmen memleketimizde zekatımı verecek kimse bulamadım. Eğer muhtaç isen hiç tereddüt etmeden bunu al" diye yazdığını..

Ve bu kesenin üç ay kadar o ağaçta asılı kaldığını (10)

Nebiler Sultanı'nın Güzellikleri

Aşk bahçesinin yanık bülbülü Hazreti Mevlana'nın, Peygamberimiz'in (sav) üstün vasıflarıyla alakalı olarak:

Nebiler Sultanı'nın (sav) vasıflarının şerhini. eğer ben devamlı, durmadan söylesem, yüzlerce kıyamet geçer de o yine bitmez. " dediğini...

Sahabi efendilerimizden Amr bin As'ın (ra): "Benim gözümde Resulullah'dan (sav)daha sevgili, benim gözümde Ondan daha büyük bir kimse yoktur. Ne var ki, Ona olan tazimimden gözüm doya doya Ona bakamıyordu " dediğini. . .

İmam Kurtubi'nin de "Nebiler Nebisi'nin (sav) güzellikleri bize tamamıyla gösterilmemiştir. Gösterilmiş olsaydı, gözlerimiz Ona bakmaya takat getiremezdi " diyerek İki Cihan Saadet Güneş'inin güzelliklerini bir nebzecek olsun anlatmaya çalıştıklarını..(11)Biliyor muydunuz?

Osmanlı Arması

Merhum Necip Fazıl Kısakürek in 1954 lü yıllarda çıkardığı Büyük Doğu mecmuasının bir sayısının kapağında, Osmanlı arması işlemeli sanat eseri bir kumaş resmini yayınlayınca, "padişahlık propagandası yapmak " gibi saçma bir gerekçe ile derginin o sayısının toplatıldığını ve kendisinin de suçlanarak mahkemeye sevk edildiğini

Necip Fazıl'ın mahkemede kendisini suçlayan savcıya gayet ibretli bir şekilde:

İçinde adalet işlerine bakılan bu binanın tepesinde aynı Osmanlı arması var Siz de mi padişahlık propagandası yapıyorsunuz?" diye haykırdığını (12) Biliyor muydunuz?

Pasaport Farkı

Şanlı Osmanlı Devleti'nin yıkılmasından sonra, son derece üzgün ihtiyar bir Ürdünlünün, elindeki yeni Ürdün pasaportuyla İsviçre sefaretine giderek: "Herkes bu pasaportla alay ediyor Eskiden Osmanlı pasaportum varken selam dururlardı. Ben Osmanlı teb'asıyım ne olur bunu değiştirin" diye sefaret yetkililerine yalvardığını... (13)

Türk Köşesi

Devlet i Aliye yi Osmaniye'nin üç kıtada at oynatıp buyruk yürüttüğü ihtişamlı dönemlerinde, Avrupa'da Türk hayat tarzı ve modasının çok tesirli hale geldiğini Evlerinde Türk köşesi bulundurmamayan sosyete mensuplarının ayıplandığını (14)

Reformun Böylesi

0 zamana kadar sadece batılıların kendi aralarında düzenledikleri balolara, yanlış batılılaşma hareketinin bir parçası olarak Türk devlet adamları da katılınca 11829), baloda bulunan bir Fransız kadının oldukça doğru bir teşhiste bulunarak Türkler reforma, bitirmeleri gereken yerden başladılar dediğini ...(15)

Birinci Dünya Savaşının Vahşet Yılları

Birinci Dünya savaşı sıralarında Musul'da halkın açlıktan perişan durumlara düşüp hergün sokaklarda kadın-erkek çocuk-ihtiyar birçok insanın inleye inleye ölüme gittiklerini ve buna bir çare bulunamadığını...

Açlıktan ölen bu zavallı çocukların etlerini kasap dükkanlarında koyun ve kuzu eti diye satan veya aşçı dükkanlarında pişirip halka yedirme vahşetini gösteren on-oniki kişinin idam edildiğini . (16)

Amerikan Yardımı (!)

Truman doktrini çerçevesinde Amerika Birleşik Devletleri'nden aldığımız 69 milyon dolar askeri yardım ile elde edilen askeri techizatın bakımı için ABD'ye her yıl 400 milyon dolarlık bakım ve ithalat parası harcaması yaparak ne kadar karlı bir anlaşma (!) yaptığımızı (17)

Hayal Müessesesi

Teb'asını "Emanetullah" olarak gören Osmanlı Devleti'nde, akıl hastalarına bimarhanelerde son derece şefkatle muamele edilip ceviz karyolalarda, ipekli çamaşır ve çarşafalarda yatırılıp musiki ile tedavi edildiğini.

Aynı dönemde Avrupa'da ise, akıl hastalarının ruhuna şeytan girmiş denilerek diri diri yakıldığını . (18/a)

İstanbul'daki bimarhaneleri giren Mongeri Pere'nin: "Burası Avrupa'nın asırlar sonra tahayyül edeceği bir hayal müessesidir dediğini ve Osmanlı'nın uyguladığı bu musiki ile tedavi metodunun ABD'de ancak 1956 yılında uygulamaya geçebildiğini (18/b)

Üçüncü Dünyanın Kobayları

Batıda ilaç üretmekle ilgili yönetmeliklerin son derece ağır olup, bir ilacın piyasaya çıkarılmadan önce kobaylar üzerinde yeterince deneme yapılması gerektiğini ve bunun ise uzun ve pahalı bir süreç olduğunu .

Buna çare bulan batılı hümanistlerin(!), yeni geliştirdikleri denenmemiş ilaçları üçüncü dünya ülkelerine pazarlayarak hem para kazanıp, hem de milyonlarca gönüllü kobay üzerin de ilaçlarını denediklerini

İlaç iyi çıktığı takdirde mallarını batıda pazarladıklarını, kötü çıktığında ise foyası çıkana kadar üçüncü dünya ülkelerine satmaya devam ettiklerini . . (19)

İçi Yivli Toplar ve Ecdadımızın Sızlayan Kemikleri

Yavuz Sultan Selim Han'ın Ridaniye Savaşı'nda, ileri görüşlü babası Sultan II Bayezid' ın icadı olan "içi yivli topları kullanarak büyük başarılar elde ettiğini..
Bugün ise bizlerin hala II Bayezid'in bu büyük icadını tarih kitaplarımızda: "Yivli top 1868 de Almanlar tarafından icad edildi" diye okutma gafletini göstererek ecdadımızın kemiklerini sızlattığımızı.. (20)

Tanzimat Dönemi Ordusu

II Mahmut döneminde Osmanlı ordusunun modernleştirilmesi için danışmanlıkta bulunan Alman komutanı Helmuth von Moltke'nin Tanzimat dönemi ordusunun halini

"Bu ordu: kaputları Rus, talimatnameleri Fransız, tüfekleri Belçika, sarıkları Türk, eğerleri Macar, kılıçları İngiliz ve öğretmenleri her milletten, Avrupa sisteminde bir ordudur" diyerek tarif ettiğini .(21)

Bediüzzaman,ın Rızık Hususundaki Hassasiyeti

Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin 1924 yılı yazında Van'daki Erek dağına çıkarak bütün vaktini tesbihat ve münacat ile geçirdiği günlerde, yanında bulunan talebelerinin dağlardaki yaban elmalarını koparıp yemek istemeleri üzerine Üstad'ın onlara izin vermeyip

"Bizim hissemiz bağlar ve bahçedekilerdir Bizim rızığımızı Cenab-ı Hakk oralarda tayin etmiştir. Bu yabancı meyveler yabancı hayvanların rızığıdır. Onların kısmetine dokunmamamız gerekir" dediğini... (22)

Milletlere Göre Fiyat Farkı

Osmanlı'nın son döneminde (1850) İstanbul'da uzun yıllar kalmış bir batılı tarihçi olan M A Ubcini'nin şehirde yaşayan değişik milletlerin karakter yapılarını öğrendikten sonra, hatıralarında:

"Bir kaide olarak, Ermeni ye istediği paranın yarısını, Ruma üçte birini, Yahudi ye dörtte birini veriniz. Fakat bir Müslümanla alışveriş ettiğiniz zaman istediği fiyattan emin olunuz ve istediğini veriniz" diye yazdığını... (23)

Batıda ve Osmanlı'da Yalan

1717 - 1718 yılları arasında İstanbul' da İngiliz elçiliği yapan G.Montagu nun hanımı Lady Montagu nun Osmanlı toplumundaki ticaret ahlakı ile alakalı hatıraların da, oldukça enteresan bir şekilde:

"İngiltere'de yalancılar yaptıklarıyla öğünürler.

Burada ise (Osmanlı'da) yalan söylediğinden emin olduğu zaman yalancının alınına kızgın demir basılıyor. Bu kanun eğer bizde uygulanırsa ne kadar güzel yüzün bozulduğu, ne kadar kibar sınıfına mensup kişilerin kaşlarına kadar inen peruklarla dolaşmaya mecbur kaldıkları görülür. diye yazdığını... (24)Biliyor muydunuz?

Marks'ın Hayranlığı

Şeyh Şamil liderliğindeki Kafkas halkının, istilacı Ruslara karşı olan istiklal savaşlarında göstermiş oldukları büyük direniş karşısında Karl Marks' ın:

"Hürriyetin nasıl elde edilmesi lazım geldiğini Kafkasya dağlılarından ibretle öğreniniz. Hür yaşamak isteyenlerin nelere muktedir olduğunu görünüz. Milletler, onlardan ders alınız. .." diyerek hayranlığını itiraf etmek zorunda kaldığını... (25)

Osmanlı Devleti'nde ağaçlara çok kıymet verilip koruma altına alındığını . . . Sultan II. Abdülhamid devrinde, Belgrad ormanlarına zarar verip ormanı tahrip ettikleri için bir köyün kitle halinde sürgün edildiğini. . .(26)

Kin

İkinci Dünya Harbi sonlarında yapılan lise mezunlarının olgunluk imtihanlarında sorulan "Ormanlar ve Ormanların faydaları" isimli kompozisyon sualine talebelerim bazılarının enteresan bir şekilde:"Türkiyemiz ormanlık bir ülkeydi, fakat o zalim padişahlar, yurdumuzu ormansız bıraktılar , gibi cevaplar verdiklerini . . .

Sebepler olarak da; bu zavallı öğrencilerin öylesine bir kin terbiyesi içinde yetiştirilerek Osmanlı'yı kötülemeye öylesine alıştırdıklarını ve böylece eğer bir fırsatını bulup da padişahlara hakaret ederlerse iyi not alacaklarına inandıklarından dolayı böyle cevaplar verdiklerini... (27)

Ecdad Nesline Hürmet

Merhum Adnan Menderes'in, İstanbul'un imarı faaliyetlerinin başlatıldığı 1950'li yılların birinde, gece yarısı cennetmekan Sultan Abdülhamid Han'ın muhterem kerimeleri Ayşe Osmanoğlu ile annesi Müşfika Kadınefendi'nin kaldığı evin kapısını çalarak gizlice içeri girip her ikisinin de ellerini öptükten sonra :

"Siz bize veli nimetlerimizin emanetlerisiniz. Fakat maalesef sizlerle bugüne kadar alakadar olamadım. Çok özür dilerim Çevremiz böyle tavırları hazmedemeyecek insanlarla dolu!... " dediğini... Daha sonra da, Osmanlı'nın bu aziz analarına, kimseye muhtaç olmamaları için, içinde 10.000 lira bulunan bir zarf bırakıp ayrıca tahsisat-ı mestureden (örtülü ödenek) maaş bağladığını ve 27 Mayıs'da bu paranın kesildiğini... (28)

Peygamber Evine Benzeyen Ev

Gönüller sultanı Mevlana Hazretleri'nin hizmetçisine: Bu gün evimizde yiyip içecek birşey var mı?" diye sorup, hizmetçisinin de "Hayır hiç birşey yok" diye cevap vermesi üzerine sevince garkolup ellerini Yüce Dergah'a açarak:

"Allahım, sana şükürler olsun ki, evimiz bugün Peygamber evine benziyor" diye Muhammed Mustafa'nın(sav) yolunun tozu olduğunu gösterdiğini,.. (29)

Eşsiz Misafirperverlik

Osmanlı askeri teşkilatını Avrupa'ya tanıtmış olmakla meşhur Comte de Marsigli'nin, Türk toplumunun misafirperverliği ile alakalı olarak :

"Türkler hiçbir din farkı gözetmeksizin bütün yabancılara karşı son derece misafirperverdirler. Ana yollar civarındaki köylerde oturanlardan hali vakti yerinde olanlar öyleden evvel ve akşamüstü gezintiye çıkıp yolcu bulmaya çalışırlar. Eğer bulacak olurlarsa evlerine davet ederler ve hatta çok defa misafirin hangi evde ağırlanacağını tayin ederken kavgaya bile tutuşurlar." dediğini (30)

Vahşetin Böylesi

1096 yılında Haçlıların Kudüs'e girerek 40. 000 Müslümanı kılıçtan geçirdikten sonra Godefroi dö Buygom' un Papa II Urban' a yazdığı mektupta:

"Kudüs'te bulunan bütün Müslümanları katlettik, malumunuz olsun ki, Süleyman Mabedi'nde atlarımızın diz kapaklarına kadar Müslüman kanına batmış olarak yürüyoruz. " diyerek barbarlıklarını belgelediklerini...(31)

İnsanlığın En Muhteşem Harikası

Osmanlı içtimai yapısı üzerine uzman olan Erlanyen Üniversitesi profesörlerinden Hutterrohta :

"Osmanlı Devleti, geniş topraklarını ve üzerindeki çeşitli kavimleri, Topkapı Sarayı'ndan mükemmel bir şekilde idare ediyordu. O saray da batıdaki en mütevazî bir derebeyinin sarayı kadar bile büyük değildi. Bu nasıl oluyordu?" diye sorulduğunda, Profesör Hutterroht'un:

"Sırrını çözebilmiş değilim. 16. asırda Filistin'in sosyal yapısı üzerinde çalışırken öyle kayıtlar gördüm ki hayretler içinde kaldım. Osmanlı, üç yıl sonra bir köyden geçecek askeri birliğin öyle

yemeğinden sonra yiyeceği üzümün nereden geleceğini planlamıştı. Herhalde Osmanlı, devlet olarak insanlığın en muhteşem harikasıdır" diye cevap verdiğini. . .(32)

Enderun Okulu

Üç kıtada altı asırlık bir hükümlanlık şanlı ecdadımızın devlet ve medeniyet mirasının sırlarının bulunduğu ve dünyanın en büyük arşivi olan Osmanlı Arşivi'ni, bizler doğru dürüst incelememişken, bine yakın Amerikalı ile yüze yakın İsraili tarihçinin yıllarca didik didik ettiğini. . .

Bugün ABD'de sadece "Enderun okulu" hakkında hazırlanan uzman eserlerin ve doktora tezlerinin sayısının 350 tane olduğunu. . .(33)

Ziya Gökalp'in Ölümü

Türkçülük fikrinin ünlü simalarından biri olan Ziya Gökalp'in hayatının son anlarında Fransız hastanesinde yatarken ebedi aleme intikal etmeden bir gece önce, mukaddesata galiz küfürler ederek başını duvarlara vura vura öldüğünü

Cesedinin de hastane morgunda Hıristiyan geleneklerine göre muamele yapılarak kaldırıldığını... (34)

Sözünün Eri Olmak

Mehmet Akif Ersoy'un sözünün eri bir insan olduğunu ve söz verdiği şeyi yerine getirmek için ölümden başka hiçbir şeyin onu engellemediğini...

İstanbul Vaniköy'de oturan bir ahababı ile öyleden bir saat önce buluşmak için sözleştiklerinde, o gün yağmurlu, fırtınalı bir gün olup her tarafı sel bastığı halde Mehmet Akif' in binbir zorlukla sırlıklam vaziyette söz verdiği yere vaktinde geldiğini, fakat arkadaşının gelmemesi üzerine çekip gittiğini... Ertesi gün. özür dilemek için gelen arkadaşını dinlemeyip: "Bir söz ya ölüm veya ona yakın bir felaketle yerine getirilmezse mazur görülebilir" diyerek tam altı ay o arkadaşıyla konuşmadığını... (35) Biliyor muydunuz.?

Kızılca Buğdayı

ABD'nin 1890 yılına kadar bizim Tuna boylarımızda yetişen "kızılca" ismi verilen buğdayımızı ithal ederek tohumluk olarak kullandığını ve bununla halkını beslediğini. . . (36)

Bir Yanlışın izahı

Padişahların, Osmanlı topraklarındaki muhtelif yerleri devletin ileri gelenlerine: "Sana orayı , bahşettim " demesinin.

"Verilen yeri imar et!" manasına geldiğini ve bu varlıklı Osmanlı paşalarının, o toprakların mamure haline gelmesi uğrunda servetlerini tükettiklerini . . . (37)

Hakiki Nişan

Kırım Savaşı'ndaki büyük hizmetlerinden dolayı Fransız hükümetince kendisine nişan verilen Deli Hasan Ağa'nın bu nişanı takmadığını farkedene Fuat Paşa'nın ona takmama sebebini sorması üzerine:

"Paşam, benim vücudumda harpte kazandığım yedi nişan(yara izi) var. Onlar varken elin Frenk'inin nişanını ben ne yapayım!" diye cevap verdiğini

Yabancı Gözüyle Lozan ve Neticesi

1922-1923 yılları arasında Sovyetler Birliği'nin Türkiye büyükelçisi olarak Ankara'da bulunan S. İ. Aralov'un, Lozan Konferansı'nın sonuçları ile alakalı olarak yazmış olduğu hatıratında :

"... İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Curzon, eskiden Türkiye'nin olan Musul'u ve daha başka yerleri Türkiye'den koparmayı, Yunanlıların yakıp yıktığı şehir, kasaba ve köyler için

Yunanlılara tamirat parası verdirmemeyi ve Boğazlar meselesinde İngiliz planını gerçekleştirmeyi başardı.

Türkiye'nin Musul'u bırakması ve tamirat parasından vazgeçmesi karşılığı olarak kendisine küçükük Karaağaç bölgesinin verilmesiyle yetindi Bundan başka batılı devletler , Türkiye'yi, Osmanlı Devleti'nin batılı kapitalistlere olan borçlarının, Osmanlı Devleti'nden ayrılan ülkeler arasında bölünüşünden sonra, payına düşen bölümünü 20 yıl içinde ödemeye ikna ettiler" diye yazdığını...(39)

Acı İtiraf

Lozan Konferansına İsmet İnönü ile birlikte katılarak Türkiye aleyhine birçok entrikalar çeviren Hahambaşı Hayim Naum'un,daha sonraları hükümet erkanı ile araları çok iyi olmasına rağmen: Bu memlekete bu millete çok kötülük ettim, artık aralarında yaşayamam diyerek pişmanlık içinde Mısıra gittiğini...(40)

Mehterin Büyüleyici Tesiri

Batı musiki şaheserlerini yazmış olan Mozart,Bizet gibi büyük bestekarların mehter musikisinin büyüleyici tesiri altında kalarak,Türk tarzında Alla Turca denilen kısımlarını yazdıklarını...(41)

Türkiyede Türk Müziği Yasağı

Tek parti iktidarı döneminde,devletin açmış olduğu müzik okullarının bir tanesinde,öğrencilerden bazılarının ders arasında kendi öz müziği olan Türk müziği çalmaya teşebbüs ettikleri için yabancı uzman Herr Zuckmayer tarafından okuldan atıldıklarını...(42)

Senfoni Zulmü

1930lu yılların birinde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının,Anadoluyu tenviretmek için çıktığı turnenin Sivas durağında,bir konser verdikten sonra gazetecinin birinin konseri izleyen bir vatandaşa: Konseri nasıl buldunuz? diye sorması üzerine zavallı adamcağızın, sağına soluna ürkekçe bir göz attıktan sonra gazetecinin kulağına:

Valla beyefendi,Sivas,Sivas olalı,Timurdan beri böyle zulüm görmedi! diye cevap verdiğini...(43)

Bizim Dinazorlarımız

Bizim ülkemizde çağdaşlık ve bilimsellik(!)adına başörtülü öğrencilerin üniversitelere sokulmayıp,İmam Hatip Okulu öğrencilerinin varlığından ve devletin diğer okullarından daha başarılı olmasında rahatsızlık duyulduğu halde,dünyanın süper gücü sayılan ABD nin en iyi üniversitelerinden biri olan Massachussets Institute of Technology(M.I.T.)nin öğrenci yönetmenliğinde:

Dini inançların gereğini yerine getirmekten dolayı bir derse veya imtihana giremeyen öğrenciye telafi imkanı tanınır....diye hüküm bulunduğunu ve bu hususlarda alabildiğine müsamahalı davranıldığını...(44)

İlahi İkaz

Birinci Dünya Savaşı sırasında Dördüncü Ordu karargahında Mekke ve Medine yi kurtarmak için Hicaz Seferi Kuvveti hazırlanması meselesi görüşülürken,Harbiye Nazırı Enver Paşa nın bu iş için Mustafa Kemali atadığını ve bunun üzerine Mustafa Kemal in: Değil Hicaza asker sevk etmek,hatta oradaki askerleri de geri almak ve kuvvetleri verimsiz yönlere dağıtmamak gerek diyerek görüşünü belirttiğini ve sonunda M. Kemal in bu görüşünün kabul edilerek Medinenin boşaltılmasına karar verildiğini...

Tam bu sırada ışıkların aniden sönerek ortalığın zifiri bir karanlığa bürünmesi üzerine bunu İlahi bir İkaz kabul eden Cemal Paşa nın birden ürperip sarsıldığını ve daha sonra

Hicazın boşaltılmasından vazgeçilerek Fahreddin Paşa'nın Medine'ye gönderildiğini...(45)

Medine Muhafızı

Osmanlı'nın edeple taçlanmış iman anlayışının gereği olan Hazreti Peygamberi'nin(sav) şehrini bir valinin adının altına sokamayacağı saygı ve edebi ile, oraya göndereceği idareciyi "Vali" yerine "Medine Muhafızı" diye isimlendirme hassasiyetini gösterdiğini . . . (46)

Dünyanın ilk Toplu Sözleşmesi

Dünyada ilk toplu sözleşmenin Osmanlı Devleti tarafından gerçekleştirildiğini. Kütahya Vahid Paşa kütüphanesinde bulunan şeriye Mahkemesi sicilinin 57'ci sayfasında kayıtlı belgeye göre, yeryüzündeki bu ilk sözleşme Kadı Ahmed Efendinin tasdiki ile 24 işçeri ile işçileri arasında imzalandığını .

Bu sözleşmeye göre, "Kalfaların, yardımcılarının, ustaların ve vasıfsız işçilerin yevmiyeleri"nin tesbit edilip, her gün belli sayıda fincan imali karşılığı alacakları ücretlerin tesbit edildiğini...(47)Biliyor muydunuz?

Osmanlı Topçuluğu

Kanuni Sultan Süleyman devrinde yıllarca İstanbul'da kalan ve yazmış olduğu eserini en büyük Hıristiyan hükümdarı II Filib'e takdim eden İspanyol yazar Cristobol de Villalon'un, dönemin Osmanlı topçuluğu hakkında:

"Dünyada hiçbir devletin, Türk topçusu ile mukayese edilebilecek topçusu yoktur.

İstanbul'da eski model olduğu için kullanılmayıp süs diye surlara konan topları inceledim Bunlar bile İspanya ordusundaki toplardan çok daha kaliteli idi.

Tophane sırtlarında çaptan düşmüş diye yığılan 40 kadar topu hayretle seyrettim. Bunları alıp topçu kuvveti oluşturmak istemeyecek hiçbir Avrupa devleti bilmiyorum dediğini . . . (48)

En Mükemmel İkmal Teşkilatı

Kore Savaşı sırasında bir Amerikan bataryasının isabet alıp parçalanmasından sonra, dört dakika gibi kısa bir süre içinde Amerikalıların bataryayı tekrar kurup ateşe başladıklarını ve bu çok süratli ikmal karşısında Türk binbaşısının hayretler içinde kaldığını gören Amerikalı generalin:

"Biz bu sistemi kurmadan önce bütün dünya ikmal teşkilatlarını etüd ettik. En mükemmel olanının Osmanlıların ki olduğunu görerek onu kabul ettik. Bu, sizden gelme bir usulün günümüze tatbikinden başka birşey değildir." dediğini, . . . (49)

Gözyaşı Medeniyeti

İslam'ın ilk dönem zahidlerinin en belirgin niteliklerini Allah korkusunun tesiri ile çok ağlamaları, çok mahzun olmaları ve dünyaya hiç değer vermemeleri olduğunu.

Bunlardan Veysel Karani'nin Allah'tan korktuğu ve utandığı için başını hiç semaya kaldırmayıp, daima çenesi göğsün de bitişik gezdiğini...

"Ümmetin Rahibi" diye tanınan Amir bin Abdullah'ın çok ağlayıp geceleri ayakları şişecek kadar ibadet ettiğini..

"Dünyayı üç talakla boşadım, ricat yok" diyen ve ruhbanlar gibi ibadet ettiği için "Gulam" adını alan Utbe bin Eban'ın çok ağlayan bir zahid olduğunu...

Zühdüne sevgi ve aşk hakim olan Rabiatü'l Adeviyye'nin secde de başını koyduğu yeri çamur edecek kadar gözyaşlarını ceyhun ettiğini... (50)

Haram Yemeyen Ordu

Osmanlı ordusunun, İslam'ı tek bir bayrak altında toplamak gayesiyle Mısır seferine giderken Gebze yakınlarındaki bağlık-bahçelik bir arazide mola verdiğinde Yavuz Sultan

- Selim'in bütün askerlerin heybelerini arattığını ve hiçbirinde meyve cinsinden birşey çıkmaması üzerine ellerini Ulu Dergah kaldırıp :

"Allahım, sonsuz şükürler olsun. Bana haram yemeyen bir ordu lutfettin. Eğer askerimin içinde tek bir kişi sahibinden izinsiz bir meyve yeseydi ve ben bunu haber alsaydım Mısır seferinden vazgeçerdim!'" diyerek Rabbine sonsuz hamd ü senalarda bulunduğunu. ... (51)

Ecdadımız Yüz Akımız

Altı asır gibi uzun bir süre üç kıtada hükümünü yürüten ecdadımızın medeniyet mirasını inceleyip araştırmadan içte ve dıştaki bazı gafil ve hainlerin ona, "emperyalist" yaftasını yapııştırarak mahkum etmeye çalışmalarına mukabil, Macaristan İlimler Akademisi tarafından ortaya çıkartılıp yayınlanan bir belgede belirtildiğine göre, Osmanlı Devleti'nin Macaristan'da hakim olduğu devirlerde, Macar halkından yılda 7 milyon akçe 21 milyon vergi toplayıp, buna karşılık aynı yıl Macaristan'a 21milyon akçe yatırım yaptığını... (52)

Tuz ve Ekmek Hakkı

Osmanlı sarayındaki hanedan çocuklarını yetiştirmek üzere"muallime-i selatin-" (sultan hocası) olarak tayin edilen Safiye Hanım' a padişah VI. Mehmed Reşad'ın ilk iradesinin:

Namaz kılmayanlara, oruç tutmayanlara yedirdiğim tuz ve ekmeği haram ediyorum. Bu iradem hoca hanım tarafından talebe şehzade ve hanım sultanlara söylensin" olduğunu. . (53)

Bir Savaşın Bedeli

1991 yılında meydana gelen Körfez Savaşı'nın bir günlük maliyeti ile 3 milyon çocuğun 2, 7 yıllık süt ihtiyacının karşılanabildiğini...

Bu savaşın otuz günlük savaş gideri ile 50 milyon insanın 4 yıllık ekmek ihtiyacının giderilebildiğini...

1 adet Stealth avcı uçağının bedeli ile 13 milyon kitap altına bildiğini . . .

Ve 1 adet Patroit füzesi ile 74 milyon adet fidan dikildiğini .. (54)

Ne Sen Baki Ne Ben Baki

Kanuni Sultan Süleyman' ın, bir meseleden dolayı dönemin şairi Baki'yi,

``Baki bed - Nef-yi ebed Bursa ya red" diyerek Bursa'ya sürgüne gönderdiğini ve Baki'nin de buna karşılık:

"Öldünse ey Baki Değildir cihan mülkü Süleyman'a baki Buna çarkı felek derler Ne sen baki, ne ben baki" diyerek şairane bir şekilde cevap verdiğini . . . (55)

Barbar Kim?

Bizans'ı kurtarmak üzere İstanbul'a çağrılan Haçlı ordularının Hristiyanlığın mukaddes kilisesi Ayasofyanın tepesinde ki altın haçı sökerek eritip sattıklarını...

Yıllar sonra Osmanlı ordusunun İstanbul'un fethi sırasında bir yeniçerinin, fetih hatırası olarak saklamak maksadıyla Ayasofya'nın küçük bir çini parçasını koparmak istemesini, Fatih Sultan Mehmed'in "tahribe teşebbüs"le suçlayıp cezalandırdığını ...(56)

Serdengeçti'nin Ayasofya Müdafası

Yazmış olduğu"Ayasofya". isimli şiiri yüzünden tutuklanarak Ankara Ağır Ceza

Mahkemesi'nde yargılanan Osman Yüksel Serdengeçti' nin kendini müdafaa ederken:

"Müddei umumi(savcı) tepeden verilen emirlere göre hareket ediyor. Ayasofya'nın tekrar cami haline getirilmesinde benim ne gibi hususi maksadım ve menfaatim olabilir? Ayasofya'yı kiraya mı vereceğim, yoksa imamı mı olacağım? Beni bu yazıdan dolayı Türk savcılarını değil, Yunan savcılarını itham etsin. Böyle bir yazıyı yazdığımdan dolayı kendimi müdafaa etmekten utanıyorum ." diye hayıflanarak cevap verdiğini. . (57)

Sanata Hürmetin Böylesi

Osmanlı'nın meşhur hattatlarından Hafız Osman'ın(1642 1698), Sultan İkinci Mustafa' nın hat hocası olup, Hafız Osmanın hat meşkederken, Sultan İkinci Mustafa'nın büyük bir hürmet içinde hocasının hokkasını tuttuğunu ve yapılan hattın güzelliği karşısında gönlü ihtizaza gelen Sultan İkinci Mustafa'nın: "Artık bir Hafız Osman daha yetişmez" demesine mukabil, büyük hattat Hafız Osman'ın : "Efendimiz gibi, hocasının hokkasını tutan padişahlar buldukça daha çok Hafız Osmanlar yetişir" diye cevap verdiğini...(58)

Sultan Vahdeddin'in Vatanperverliği

Osmanlı ordusunun silahlarının elinden alındığı , düşman filolarının Çanakkale Boğazı' nı aşıp İstanbul'a dayandığı felaketli bir dönemde halife sıfatıyla Osmanlı tahtına oturan Sultan Vahdeddin'in, Osmanlı askeri olarak, şahsını korumak için bırakılmış olan biricik taburu Ayasofya Camii' ne göndererek:

"Aziz İstanbul'un fethinin sembolü olan Ayasofya'ya çan takmak isteyenlere ateş ediniz!... " emrini verdiğini... (59)

Yavuz'un izinden Gidenler

1967 Mısır-İsrail savaşında, Mısır askerlerinin, düşmanlarını beklerken İsrail ordusunun bir anda Süveyş'in öbür yakasını geçerek dünyayı şaşırttığını...

Mose Dayan'ın bu muazzam başarıyı daha sonra bir basın toplantısında : "İsrail in bu başarılı stratejisi, Yavuz Sultan Selim in yıllar önce Mısır'ı fethederken uyguladığı harp planının bir kopyasıdır" diye açıklayıp gafletimizi yüzümüze vurduğunu...(60)

Essiz Sevgi

Türkiye' de, Türk Dili ve Edebiyatı üzerine doktora yapmış genç Pakistan alimlerinden Muhammed Sabir'in, Pakistanda bir cuma günü hutbede Sultan Abdülhamid Han'ın adının okunup ve ona "Zeyyedallahü ömrehu" yani "Allah onun ömrünü artırsın diye dua edilmesi üzerine camiden çıktuktan sonra cemaata bu duanın manasız olduğunu zira, Sultan Abdülhamid Hanın vefat etmiş olduğunu söylemesi üzerine halkın"Seni gidi İngiliz casusu! "diyerek hışımına üzerine yürüdüklerini . . . (61)

Hilafetin Gücü

31 Mart hadisesinin tertipçileri arasında bulunan şair ve filozof Rıza Tevfik'in bu meş'um hadisenin ardında İngiliz parmağı olduğunu itiraf edip, ihtilal hadisesinden sonra İngiliz konsolosluğuna gittiğinde çok soğuk bir şekilde karşılandığını ve o zaman bunun sebebini anlayamayan Rıza Tevfik'in çok sonraları Londra'ya uğrayıp bunun sebebini o dönemin İngiltere'nin Türkiye Büyükelçisi Lord Nikilsın'a sorduğunda bu İngilizin çok ibretli bir şekilde"Rıza Tevfik Bey, Biz bilhassa Hindistan'da İslam ülkelerini idaremez altına alabilmek için milyarlarca altın harcadık ama başarılı olamadık. Halbuki Sultan Abdülhamid, her yıl bir 'Selam-ı Şahane', bir de 'Hafız Osman hattı Kur'an-ı Kerim' gönderiyor ve bütün İslam ümmetini, hududsuz bir hürmet duygusu içinde emrinde tutuyor.

Biz bu ihtilalle siz jön Türkler'den hilafet kuvvetinin ortadan kaldırılmasını bekledik ve aldandık. İşte bundan dolayı siz soğuk karşılandınız?" cevabını verdiğini. . .(62) Biliyor muydunuz?

Bu Köyde Nur Talebeleri Var mı?

1961 seçimlerinde Türkiye İşçi Partisi mensuplarının, Doğu Anadolu köylerine propaganda yapmak için gittiklerinde, köyde ilk rastladıkları insana: Bu köyde Risale-i Nur talebesi var mı?" diye sorduklarını ...

Köyde Risale-i Nur talebesi olduğunu öğrendikleri takdir de , o insanlara tesir edemeyeceklerini bildiklerinden dolayı köye girmeyip geriye döndüklerini (63)

Bir Hazır Cevap

Fransa Kralı III Napolyon'un, Paris'te Osmanlı Devleti Büyükelçisi olarak bulunan Ahmet Vefik Paşa ile konuşması esnasında bir ara alaylı bir şekilde "Sen kendini Yavuz Sultan Selim'in elçisi mi zannediyorsun?" demesi üzerine Ahmet Vefik Paşa'nın da büyük bir hazır cevaplıkla: "Öyle olsaydım, siz Fransa'da imparator olarak bulunamazdınız" cevabını verdiğini . . . (64)

Cihad Tuğlası

Yavuz Sultan Selim'in babası Sultan II. Bayezid'in, İla-yı kelimetullah için çıktığı seferlerde üstüne bulaşan tozları silkip, biriktirerek bunlardan bir tuğla döktüğünü ve böylece Allah'ın "cihat" emrine uyduğunun işareti olarak bu tuğlayı yanından ayırmadığını . . . (65)

Mehmed Reşadın Hassasiyeti

Trablusgarp ve Balkan Savaşı ile Birinci Cihan Harbi'nin talihsiz padişahı Sultan Mehmed Reşad' ın, şehzade Ziyaeddin Efendi'nin doğum müjdesini aldığı zaman sevineceği yerde: "Memleketin başına bir masraf kapısı daha açılması hoş değil..." diyecek kadar devlete yük olmaktan üzüntü duyan hassas bir hükümdar olduğunu... (66)

Osmanlı Azameti

1754'de bile, Sultan III. Osman Han'ın bir namesi Leh kralına ulaştırıldığında, kralın nameyi üç kere öperek başının üstüne koyduğunu ve kralın yanında bulunan devlet erkanının da derhal başlarını açarak saygı duruşuna geçtiklerini. (67)

Yahudinin Erkekliği(!)

İsrail dışişleri bakanlarından A. Sharon'un arkadaşı ve suç ortağı olan Meir Har-tzion'un, 1950'li yılların başında Gazze'de yapılan bir İsrail baskınında masum bir Arabı sırtından bıçaklayarak öldürmesinden sonra kendisiyle yapılan bir röportajda , yaptığından vicdan azabı duyup duymadığının sorulması üzerine:

"Vicdan azabı mı? Hayır! Neden vicdan azabı duymalıyım ki? Bir adamı tabancayla öldürmek çok kolaydır Tetiği çekersin hepsi bu kadar. Ama bıçak bambaşka birşey, gerçek bir silah. Fantastik bir duygu bu, erkek olduğunu hissettiriyor insana. " diye cevap verdiğini...(68)

Türbedar ve Ulu Hakan'ın Rüyası

Cennetmekan Sultan II. Abdülhamid Han döneminde Yavuz Sultan Selim' in türbedarlığını yapmakta olan bir zatın, şiddetli geçim darlığının kendisine verdiği sıkıntılı bir ruh haleti içinde : "Bir de evliyadan olduğunu söylerler Yıllarca türbedarlığını yaptım yoksulluk içindeyim" diyerek türbeye hiddetle vurduğunu . . .

Ertesi sabah aniden Abdülhamid Han' ın türbedarı huzuruna çağırarak bir yıllık ihtiyacının hepsini karşıladığı, çünkü Abdülhamid Han'ın, gece rüyasında cediti Yavuz Selim tarafından haberdar edildiğini . . (69)

Abdülhamid Han'ın İstihbarat Gücü

Batılı emperyalist güçlerin, Ermenileri piyon olarak kullanıp kışkırtarak Anadolu'da karışıklıklar çıkardığı günlerde, İngiliz Büyükelçisi'nin Sultan Abdülhamid'e gelip, küstahça: "Daha ne kadar Ermeni öldüreceksiniz?" diye sorma cüretini göstermesi üzerine, Ulu Hakan'ın keskin bakışlarını elçinin üzerine dikerek:

"Fılan gün, filan saatte Karadeniz'in filan noktasına yaklaşip, karaya Ermenileri Türklere karşı silahlandırmak için şu kadar sandık malzeme çıkararak ve komitacılara teslim eden İngiliz gemisinde, Türk başına kaç silah bulunuyorsa tam o kadar Ermeni öldüreceğiz. " cevabını verdiğini...Sultan Abdülhamid'in bu muazzam istihbarat gücü karşısında İngiliz elçisinin dehşete kapılarak aptallaştığını... (70)

Türk kafası

Kendilerine tarih boyunca sempati beslediğimiz ve Kanuni Sultan Süleyman devrinde donanma gönderip yardım elini uzatarak yok olmaktan kurtardığımız Fransızların bitkilere büyük zarar veren bir kurt nevine "Türk adını verdiklerini...
Kazancı kuyumcu düğmeci gibi sanatkarların perçin yaparken altlık olarak kullandıkları perçin kıskacına da şamar oğlanı manasına "Türk kafası adını verdiklerini...(71)

Halifeye İthaf

Sonradan II. Sylvestre olarak papalık tahtına oturan Gerbert' in 9. asır İspanya'sında Arap uleması nezdinde üç yıl tahsil gördüğünü . . .

Dönemin Avrupalı rahiplerinin yazmış oldukları eserlerini Kurtuba halifesine ithaf ettiklerini...

Almanya Fransa ve İtalyadaki rahip adaylarının, ilim öğrenmek için İspanyadaki Müslüman mekteplerine akın akın koştuklarını. . .(72)

Samanoğlu İsmail Bey'in Türbesi

9. asırda Buhara da yapılan Samanoğlu İsmail Bey'in türbesinin İslam dünyasının ilk türbelerinden olduğunu...

Bu türbenin yapımında kullanılan tuğlaların deve sütü ile yumurta akı karıştırılarak bunların çeşitli derecelerde pişirilmesinden elde ve edildiğini günümüze kadar sapasağlam dimdik ayakta kaldığını . . . (73)

Engizisyon Gerçeği

1481-1808 yılları arasında batıda,Katolik kilisesinin siyasi baskı aracı olarak faaliyet gösteren Engizisyon mahkemelerinin Yakılarak öldürülme cezasına çarptırılan insanların sayısının 34.024 e ulaştığını....(74)Biliyor muydunuz?

Ayvıldızlı Şapka

Şapka inkılabından sonra Ankara Valisi Yahya Galip Bey'in İsmet İnönü'ye gelerek: Şapkanın ortasına bir ay-yıldız koyalım ki, diğer milletlerden farkımız belli olur demesi üzerine İnönü'nün: Canım biz bu inkılapları farkımız olmasın diye yapıyoruz. Sen ne teklif ediyorsun! diye çıkıştığını...(75)

Milli Kıyafet

Bundan kırk yıl önce İngiltere'den "Dünya Kıyafetleri Sergisi" için Türk milli kıyafeti örneği istenildiğinde, fötr şapkalı, kravatlı ve ütülü pantolonlu bir kalem efendisi fotoğrafı gönderildiğini . . (76)

Dağıstan Kartalı

Yıllarca Kafkasya'nın istiklali için yılmadan mücadele vermiş olan büyük dava adamı İmam Şamil' in, vefatından sonra gasledilirken vücudunda cihat meydanlarında savaşırken meydana gelmiş yüzyirmi yara görüldüğünü... (77)

İnka Medeniyeti

Batılı sömürgeci barbarların servet uğruna kökünü kuruttukları Güney Amerikalı kızılderili kavim İnkaların, gelişmiş bir tarım sistemlerinin olduğunu...

Gübrenin önemini bilip, Chinoha adasından sağladıkları gübreyi tarım bölgelerine adilane dağıttıklarını ve gübresinden faydalanan deniz kuşlarını öldürenleri idama mahkum ettiklerini. . (78)

Nereden Nereye

Birinci Dünya Savaşı'ndan bir hafta önce, 1914 yazında.1 Türk lirasının karşılığının 3.7 dolar ve 18.45 marka tekabül ettiğini. . .(79)

İlmin Değeri

Son devrin kıymetli alimlerinden Hüsrev Efendi'nin, ders okuturken üzerinde hasıl olan durgunluğun sebebini soran öğrencilerine :

Buraya geleceğim sırada yatağında dehşetler içinde yatmakta olan kızım vefat etti. Onun cenazesi, defin işi vardı ortada. Dersinizi ihmal ederim diye Allah'dan korktum. Bu durumda yine geldim. Onun için üzerimde durgunluk var, hemen gidip onun defni ile meşgul olacağım.

Kusura bakmayın o yüzden biraz cansız konuştum" diyerek ilim öğretmenin ehemmiyetini nefsinde yaşayarak gösterdiğini...(80)

İngiliz Mantığı(!)

Hindistan'ın Amir şehrinde, bisikletle dolaşan bir İngiliz kıızı ile alay ettikleri bahanesi ile, askerlerin hadise mahallindeki halktan 700 kişiyi oracıkta kurşunlayarak katlettiklerini...

Bölge valisinin, ceza olarak bütün şehir halkını günlerce yerde sürünmeye mecbur ettiğini ve böyle davranmasının sebebi sorulunca da valinin de:

Onlar ilahelere tapıyorlar, bir İngiliz kıızı, onların taptıklarından daha azizdir!." diye cevap verdiğini..(81)

Hak Takası

Komünist rejimin devam ettiği günlerde, sanat faaliyetleri için Taşkent'te bulunan meşhur solcularımızdan birinin, bir Özbek yazarının yanına gelerek:

"Ah ne güzel, size imreniyorum.! Burada, böyle bir rejimin altında, böyle imkanlarla yaşamaktan kimbilir ne kadar mutlusunuzdur.! demesi üzerine, Özbek yazarın bizim meşhur edibimizin kulağına sessizce:

Sen Türkiye'de sahip olduğun hakların ve imkanların yarısını bana ver; ben Sovyetlerdeki bütün hak ve imkanlarımı sana memnuniyetle devredebeyim! Var mısın beyim .? diye fısıldadığını... (82)

Yıkık Mabedler

1936-1957 yılları arasında, komünizm rejiminin kasıp kavurduğu Sovyetler Birliği'nde ondört bin mabedin yıkılarak yerle bir edildiğini . . . (83)

Milli Temeller Üzerine Yükselme

Nihat Sami Banarlı'nın Amerikalı Profesör Rufi ile sohbet ederken söz batılılaşmadan açılınca Profesör Rufi'nin:

"Siz tarihte defalarca başarı kazanmış bir milletsiniz. Bize veya başkalarına imrenmek neyinize? Biz yeni bir millet olduğumuz için, tarihte muvaffak olmuş milletlerin sırlarını araştırır, bulduğumuz ve uygun gördüğümüzü asrımıza tatbik ederiz. Sizden de aldığımız kıymetler vardır. Eğer ilerlemek istiyorsanız, muvaffak olduğunuz asırlarda hangi meziyetlerinizle hangi usul ve teşkilatınızla kazandınız?

Bunları araştırınız bulduklarınızı modernize ediniz, Kendi milli ve denenmiş temelleriniz üzerinde yükseliniz" diyerek bizi utandırdığını . . . (84)

Surre Alayları

Osmanlı'nın, mukaddes beldelere verdiği büyük kıymetin ifadesi olarak Yıldırım Bayezid döneminden itibaren her yıl Mekke ve Medine'ye Surre Alayları tertip ettiğini...

Bu Surre Alayları ile birçok hediyeler ve mukaddes belde fukarasına dağıtılmak üzere binlerce altın gönderilerek Allah'ın rızasının kazanılmasının gaye edinildiğini...

Ayrıca en önemlisi de, bu Surre-i Hümayun'da, padişahın yaptırıp gönderdiği Kabe örtüsünün bulunup bu örtünün merasimle yerine takılarak, eskisinin geri getirilip paylaşıldığını . . .

Osmanlı'nın, binbir güçlük ve darlık içinde bulunduğu dönemlerde dahi bu an'aneyi terketmediğini...(85) Biliyor muydunuz?

Hümanist Batı

Hümanist(!) Hollandalıların 1905'de yeni icat ettikleri bir bombanın tesir gücünü, Afrikalı zavallı yerli halkın makatlarında deneme barbarlığını gösterdiklerini.. (86)

Anadolu' da Medeniyet Vesikası

Lozan görüşmeleri sırasında İngiliz Başvekili Lloyd George'nin: Türklerin, şimdi hak istedikleri Anadolu'da nesi var? Orada medeniyet vesikası olarak ne kalmışsa Yunan'ın, Roma'nın, Bizans'ındır Türklerin Anadolu 'daki evleri sazdan ve kerpiçten harabelerden ibarettir. Şimdi böyle bir alemi veya onun güzel parçalarını Türklere nasıl bırakırsınız?" demesi üzerine henüz aklını ve vicdanını yitirmemiş bir batılı düşünür olan Eugene Pitard ın Cenevre'nin ünlü bir gazetesinde Lloyd George'a cevap olarak:

Efendiler, Konya'daki İnce Minare'nin kapısı ile, İstanbul'daki muhteşem Süleymaniye'nin kubbelerini yapan millete karşı böyle söylenemez. Haddinizi biliniz..." diye harika bir cevap verdiğini...(87)

İmam Buhari nin Çocukluğu

İmam Buhari Hazretleri' nin küçük yaşta ilim tahsiline başlayıp, subyan mektebinde iken 15.000 hadis ezberlediğini ve buluşa ermeden de İbn-i Mübarek Hazretleri'nin kitaplarını ezberlediğini . . .

Telif eser yazmaya başladığında henüz daha yüzünde sakal çıkmadığını... (88)

Mimar Koca Sinan 'ın Büyüklüğü

Bütün Rönesans mimarlarının arayıp durdukları merkezi plan şemasını en mükemmel bir şekilde gerçekleştirenin ancak Mimar Koca Sinan'a nasip olduğunu. . (89/a)

Koca Mimar'ın fütuhât, saltanat, ilim ve sanat bakımından en muhteşem devrinde büyük bir imar kudretinin başında, şöhretli bir insan olmasına rağmen, yazma nüshalarda mur-u natuvan"(güçsüz karınca). imzasında El-fakir Sinan Sermamaran-ı Hassa"; beyzi mührünün ortasında imzasında El-fakir ü'l-hakir Sinan"; kenarında ise: , Serm imaran-ı hassa müstemend Bende-i miskin kemine dermend" (Fakir, aciz, hassa sermimaranı Dertli , değersiz, miskin bendeleri) diye kendisini tanıtarak yalnız mimarının değil, tevazuun da üstadı olduğunu gösterdiğini. . (89/b) Biliyor muydunuz.?

Nasipsiz Ahmak

Necip Fazıl Kısakürek merhumun, kendisine. "İslamiyet deyince burnuma ayak kokusu gelir" diyen ihtiyar gazeteciye;

Senin o burnuna gelen, İslamiyet'in değil; kendi ciğerinin pis kokusudur. Sen, bir mücerredî, bir müşahhasan ayıramayan ahmaksın!" diye cevap verdiğini...(90)

Velkanlı Hoca Mehmed Efendi

Muş halkının çok sevip saydığı Velkanlı Hoca Mehmed Efendi , nin 'Evinde Kur'an okutuyor" diye şikâyet edildiğinde, dönemin Muş valisi tarafından,sırtına bir jandarma bindirilip sakalından da başka bir jandarma tarafından çektilerle Muş çarşısında dolaştırıldığını. . (91)

Yunandan İnsanlık Dersi(!)

İstiklal Harbi senelerinde, Yunanlıların Ege bölgesini işgal etmesinden sonra İzmir'e gelen Yunan Kralı'nın civar kasabalardan birini teftiş ederken, şehit edilerek hendeğe atılmış bir sivilin cesedini gördüğünde. Bu kokmuş ölüyü neden gömmüyorsunuz?" diye sorduğunda, yanındakilerin de "Halka ibret olsun diye bırakıyoruz" karşılığını vermeleri üzerine bir krala değil, bir cellada bile yakışmayan:

Başka öldürecek Türk mü yok? Bu pisliği kaldırın ve başkasını öldürüp onun yerine atın!" emrini verdiğini...(92)

"Sıfır Neye Derler?"

Daha sonraları Milli Eğitim Bakanı olacak olan zamanın Maarif Müfettişi Hasan Ali Yücel ile Mustafa Kemal arasında bir gece Kayseri'de sofrasohbeti başlayınca Mustafa Kemal'in Hasan Ali Yücel'e:"Bugün lisede sizin mantık kitabınızı karıştırırken,Matematikte Usul' diye bir bahis gördüm... Demek siz riyaziyeden de anlıyorsunuz..." diye sorunca Hasan Ali Yücel'in Biraz paşam" diye cevap verdiğini...Bunun üzerine Mustafa Kemal'in: "Peki söyleyin sıfır neye derler?" diye ikinci bir soru sorması üzerine Hasan Ali Yücel'in gayet mütevazı bir şekilde: "Huzurunuzda bana derler paşam!"cevabını verdiğini... (93)

Bez Parçası

İskilipli Atıf Hoca'nın İstiklal Mahkemesi'nde yargılanırken savcının, dini kıyafetlerden bez parçası" diye bahsetmesi üzerine Atıf Hoca'nın hiddetli bir şekilde duvarda asılı olan bayrağı gösterip :

İşte o da bez, hadi indirip yırt sana" diye haykırdığını.. (94)

Bibliyoman

18. yüzyıl sonlarında yaşamış ve bugünkü İstanbul Millet Kütüphanesi'nin kurucusu olan Ali Emiri Efendi'nin bir bibliyoman(kitap hastası) olduğunu . . .

Elinde bulunan güzel bir Arapça kitabın kendisindeki noksan olan ikinci cildini temin etmek için,mevcut olduğunu öğrendiği Yemene tayinini çıkartmak istediğini ...(95)

Hakkı Tesbit

Ahmet bin Hanbel Hazretleri'ne: Tehdit altındasın, kalbinle imanında sabit kalarak yalnız dilinle istediklerini söyleyen olmaz mı ? " dediklerinde, Büyük İmam'ın:

Olmaz. Alimler hakkı söylemekten kaçarsa, cahiler ne yapar? Böyle olursa hakkı tesbit nasıl olur? "cevabını vererek gerçek alimin nasıl olması gerektiğini gösterdiğini (96)

Akif i Büyük Yapan Meziyet

Vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un, İstiklal Marşı müsabakasındaki birinciliğinden dolayı kendisine zorla verilen 500 lirayı, fakır u zaruret içinde olmasına rağmen, fakir kadın ve çocuklara bir maişet temin üzere kurulmuş olan "Darü'i Mesa i "ye bağışladığını...

Halbuki İstiklal Marşı kabul edildiğinde, Mehmet Akif'in cebinde , Zonguldak milletvekili Hayri Bey'den borç aldığı iki lirasının olduğunu ve milli marş için 500 lira teklif edildiği günler de 140 lira ile Ankara'da bir çiftlik alınabildiğini...

Paltosu dahi olmadığı için kışın bile ceketle dolaşan bu idealist şairin, çok soğuk günlerde ise, arkadaşı Baytar Şefik (Kolaylı)'dan muşambasını ödünç olarak giydiğini ...

Baytar Şefik'in bir gün : Akif Bey, hiç olmazsa kendine bir palto alsaydın" demesi üzerine, ona darılıp iki ay konuşmadığını.

Burdur Meb'us'u olarak I. Millet Meclisi'ne seçildiğinde ailesine: "Biz bu maaşı hak etmiyoruz ya... Ama, pek hak etmiyoruz da denemez. Elimizden geldiği kadar nihai zafer için çalışıyoruz. " dediğini .(97)

Pis Kokusundan Dolayı Kovulan Elçi

Veli lakaplı II. Bayezid'in padişahlığı. döneminde İstanbul'a, Moskova kralının elçisi sıfatıyla Mihail Plachtneef isimli birinin geldiğini . . .

Bu adamın, insanı istifra ettirecek kadar pis kokmasından dolayı yıkanması için hamama götürüldüğünde, bu keferenin hayatında hiç hamam görmemiş olup yıkanmak ve çamaşır

değiştirmek adetine aşına olmadığı ve kimse ile görüştürülmeden pisliğinden dolayı İstanbul'dan kovulduğunu... (98)

Batıda Yemek Kültürü

İsviçre , nin Branderburg Prensi, ziyafete çağırđığı bir derebeyine gönderdiği davetiyenin meşruhat (açıklama) hanesine:

""Eti yedikten sonra kemiği arkaya atmak yok! Yağlı ağzını yenine silmek yok! Tabağı kaldırıp altına tükürmek yok" diye yazmak mecburiyetinde kaldığını...(99)

Orta Çağda Temizlik Farkı

Orta çağda Müslümanların yaşayışları üzerine yapılan bir araştırmada,İslam dünyasındaki kimya sanayii anlatılırken:

""... Sabuncular loncası, en önemli loncalardan biriydi.

Çünkü Orta Çağ Müslümanları hergün yıkanırldı ve çamaşırları da sarıklarlı da her zaman bembeyazdı. Bu bakımdan onlar o çağın diğer ülke insanlarından ayrılırldı.

1600 yıllarına doğru İspanya'da Engizisyon Mahkemeleri Müslüman İspanyollarla Hristiyan İspanyolları temizliklerine bakarak ayırt ediyordu... " diye yazdığını...(100)

Adalet Kavramının Şümulü

Osmanlı Devleti'nde adalet kavramının ; milliyet, cins, zümre yahut din farklarını aşan çok şümulü bir değer ifade ettiğini. . .

Bu adaletin sadece insanlara has değer, kurda, kuşa, toprağa ve suya şamil bulunduğunu ve bu yüzden Osmanlı kanunnamelerinde :

""... ve ayağı yaramaz beygiri işletmeyeler'. at, katır ve eşek ayağını gözedeler ve semerin göreler ve ağır yük urmayalar, zira dilsüz canavardurlar, her kangısında eksük bulunur ise sahibine tamam itdüre, eslemeyanı tamam gereği gibi hakkından geline ve hammallar ağır yük urmayalar, mütearef (örf) üzere ola..." diye hükümler konularak bu meselenin beygirin sakat ayağından eşeğin semerine kadar gözden uzak tutulmadığını. . .(101)

Risale-i Nur' un Dili

Merhum Albay Hulusi Yahyağil'in, Barla'da Bediüzzamar Üstadımıza, Risale-i Nur'un dilinin orijinalliği ile alakalı olarak:

""Üstadım, sen Türkçe'yi dahi zor konuşuyorsun, bu Risale-i Nur'daki Türkçe nasıl oluyor.?" diye hayretini ifade ettikten sonra Bediüzzaman '

""Kardeşim, bir hakaiki imaniye kalbe ihtar edildiği vakit ikiyüz ayat-ı Kuraniye imdadıma koşmak için birbirleriyle yarış ediyorlar. Önce bana lisanı maderzadım(anne lisanım) Kürtçe geliyor. Arapçaya çeviriyorum ve Türkçe yazdırıyorum" cevabını verdiğini...(102)

Hacizli Cenaze

Son Osmanlı Padişahı Sultan VI. Mehmed Vahdeddin Han'a, ""Altıncı Mehmed sözündeki ""Altıncı kelimesinden kinaye olarak ""Altın seven adam manası çıkartılarak ithamlarda bulunulduğu . . .

Halbuki Sultan Vahdeddin Han'ın, hayatının tehlikeye girmesinden dolayı memleketinden ayrılmak zorunda kaldığında şahsi mirası mahiyetinde babasından intikal eden bütün serveti beraberinde götürme imkanı varken, dasitani bir namusluluk örneği göstererek bu serveti Hazine-i Hümayun'a gönderdiğini...

İtalya'da geçirdiği fakr -u zurett içindeki bir hayattan sonra 1926 yılında San Remo'da vefat ettiği zaman 120 000 lira borcu kaldığı için alacaklıları tarafından tabutuna haciz konulduğunu . . . Tahnit edilmiş cesedinin, kızı Sabiha Sultan'ın bu parayı binbir güçlkle

temin etmesinden sonra Şam 'a naklolunarak Yavuz Sultan Selim Camii avlusuna defnedildiğini. .. (103)

Milletin Sigorta Lambası

Tarihçi Reşat Ekrem Koçu'nun, Sultan Vahideddin'in kaderi ile ilgili oldukça orijinal bir değerlendirmesinde :

""Mazileri çok temiz olan ve memleketleri felaket girdabına düştükten sonra işbaşına geçen, ağır mesuliyetler yüklenen, yenik milletleri daha fazla çığnetmemek için nefret edilen galip düşmanlara dostane el uzatmak durumunda kalan o kara bahtlı insanlar, milletlerin tarihlerinde sigorta lambalarına benzerler.

Kendilerinin yanması büyük tesislerin kurtulmasını temin eder diye yazdığını. .(104)

Biliyor muydunuz.?

İttihatçıların Akılsızlığı

Sultan II. Abdülhamid'in dahice bir politika güderek, her hangi bir isyan çıkartmalarını önlemek için Arabistan'ın Hicaz ileri gelenlerini, Şura-yı Devlet üyesi olarak İstanbul'da tuttuğunu. . .

Bunlardan Şerif Hüseyin'in, Mekke'ye emir olmak isteğini defaatla reddetmesine karşılık Ulu Hakan'ın tahttan indirilmesiyle birlikte İttihat ve Terakki yönetiminin, Şerif Hüseyin'in bu isteğini yerine getirerek onu emir olarak tayin ettiğini ve hemen ardından da Şerif'in Osmanlı'ya karşı isyan bayrağını açtığını... Çok sonraları İngiliz Başvekil Lloyd George'un Avam Kamarası'nda: ""Şerif Hüseyin Mekke emiri olduktan sonra kendisi ile Arap milliyetçiliği ve isyan konusunda anlaştık.

Bu isyana karşı ayda 40 bin altın vermiştik" dediğini ... (105)

Acı Hatıralar

İtalyanların Libyayı bizden koparmak için Avrupalı müttefikleriyle siyasi alanda anlaştıktan sonra, bize karşı açacakları savaşın (Trablusgarp Savaşı) masraflarını karşılayacak yeterli hazinelerinin olmadığını...

Buna karşılık Duyun-u Umumiye'ye başvurarak, bu savaşın masraflarını karşılamak için Anadolu'dan toplanan birikmiş paradan beş milyon altın lira çektiklerini ve bu bizim paramızla sağladıkları imkanlarla bizim toprağımız olan Libya'yı istilaya başladıklarını. . .(106)

Lavrens'in İtirafı

Arapları aldatarak Osmanlı Devleti aleyhine kışkırtıp isyana sevkeden İngiliz casusu Lavrence'in, yardımcıları Nuri Said, Faysal ve Şerif Hüseyin ile birlikte Şam'da Türkleri katlettikten sonra: ""Evet onları isyana ben kışkırtmışım. Ama böylesine vahşice kan dökceklerini hiç tahmin etmemiştim. Bazı mahalleleri gezerken silahsız Türk askerlerinin nasıl öldürüldüklerine bakamadım;tiksindim bu vahşetten..." diyerek itirafta bulunduğunu. . . (107)

Vicdan Azabı

Mekke Emiri Şerif Hüseyin'in İngilizlerle anlaşarak Osmanlı'yı arkadan vurduğunu ve mükafat olarak da İngilizler tarafından Hicaz Krallığı'na getirildiğini..

Daha sonra Vehhabiler tarafından alaşağı edilerek İngilizlerin himayesinde Kıbrıs'a yerleştirildiğini ve hastalandığında da oğlu tarafından Amman'a getirildiğini...

Ve günün birinde adet vechile saray bandosunun bahçede konser verirken "İzmir Marşı" nı çalması üzerine, oğlunun babasının üzülmemesi için pencereleri kapattırmak isterken baba oldukça ibretli bir şekilde:

"Evlat, neden o pencereyi kapıyorsun? Ben velinimetine ihanet etmiş asi bir kulum, günahım büyüktür. Kral olacağımı düşündüm. Allah beni sürgünlüğe düşürdü. Hastayım diye kapatıyorsun. Bırak pencereyi aç, şu marşı dinleyeyim.

Duyduğum vicdan azabının şiddeti, o eski hatıraların canlanması ile büsbütün artsın; bu dünyada çektiğim ızdıraptan vicdan azabıyla büsbütün ağırlaşsın, ta ki Cenab-ı Hakk. bu günahkar kulunu dünyada affederek, ahirette hesap gününde cezadan korusun"dediğini.. (108)

"Milletimin Ocağı Yanıyor"

Sultan Vahdeddin Han'ın ikamet etmekte olduğu Yıldız Sarayı'nın, bir elektrik arızasından dolayı yanmaya başlaması üzerine, orada vazifeli bulunan bekçibaşının hüngür hüngür ağladığını ve bunun üzerine Sultan Vahdeddin in: "Benim milletimin ocağı yanıyor, ben onu düşünüyorum, kendi evim yanmış ne ehemmiyeti var' dediğini...(109)

"Ayağını Yüzüme Bas ki .

Yüzüm Allah Katında Şeref Kazansın"

Hintli Müslüman kardeşlerimizin, Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşı'nda yüzlerce şehit ve binlerce yaralı verdiklerinin haberini almaları üzerine, kilometrelerce ötedeki kardeşlerinin acılarını bir nebze olsun dindirebilmek için bir Kızılay heyeti teşkil ederek Türkiye'ye gönderdiklerini...

Bu heyetin savaş boyunca birçok din kardeşinin yaralarını sarıp başarılı hizmetlerden sonra 1913 Temmuz'unda Hindistan'a döndüğünü. . -

Kızılay heyetine Bombay'da büyük bir karşılama merasimi hazırlanıp, gemi limana yanaştığında o günkü Hintli Müslüman liderlerden Muhammed Ali Cevher' in, heyet başkanı Doktor Ensari'ye :

"Sen mücahit Osmanlı ordusuna hizmet edip geldin Ayağını Hindistan topraklarına basmadan bu benim yüzüme bas da, yüzüm Allah katında şeref kazansın" diyerek başını yere koyup yüzünü Dr. Ensari'nin ayakları altına uzattığını...(110)

Osmanoğullarının Dramı

Son Halife II Abdülmecid. Han'ın, sürgün edildikten sonra diyar-ı gurbette vefat etmesi üzerine, kızı Dürrüşehvar Sultan'ın. İstanbul' a gelerek Savanora yatında. İsmet İnönü'yü ziyaret ettiğini ve kendisinden babasının vatan toprağına gömülmesini rica ettiğini...

Altı asır cihanı aydınlatan bir neslin son temsilcisinin bu vatan toprağına gömülme isteğinin ; halk tarafından mezarının bir ziyaret yerine dönüştürebileceği endişesiyle İsmet İnönü tarafından reddedildiğini ve Hindistan Hükümeti'nin araya girmesiyle Suudi Arabistan makamlarından izin alınarak Medine'deki Cennetü'l-Baki kabristanının içindeki Ali Aba'nın ayak ucuna defnedildiğini. . (111)

Tökeli İmre

Osmanlı idaresinde bir krallık olan Erdel Kralı Apafi ile birleşerek Osmanlı ordusuyla aynı safta çarpışan Orta Macar Kralı Tökeli İmre'nin Osmanlı Devleti'ne karşı itaat ve bağlılığını göstermek için mührüne:

"Muin-i Ali Osman'a itaat üzreyim emre Kral-ı Orta Macar'ım ki namım Tökeli İmre" beyitini kazıttığını . . (112)

"O Kendi Kaderini Kendi Yazmış Oldu"

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin 1960 Mart'ında ağır hasta vaziyette Urfa'ya gelmesi üzerine, bunu haber alan İçişleri Bakanlığı'nın, derhal Üstad'ı geri gönderme emri çıkardığını... Halkın yoğun baskısı üzerine Urfa valisinin "Efe Nedim, Said Nursi çok hasta ve müsaid bir araba da yok. " demesine karşılık İçişleri Bakanı Namık Gedik'.in:

"Çöp arabasıyla da olsa göndereceksiniz!" talimatını verdiğini ve bunu öğrenen Bediüzzaman Hazretleri'nin ibretli bir şekilde:
"O kendi kaderini kendi yazmış oldu" dediğini ve ,çok kısa bir zaman sonra İçişleri Bakanı Namık Gedik' in Genelkurmay binasından kendini atarak intihar edip, cesedinin de çöp arabasıyla taşındığını. . .(113) Biliyor muydunuz.?

İsrail ve Orman Kanunu

1953- 1955 yılları arasında İsrail Başbakanlığı'nı yürüten Moshe Sharett'in, İsrail askerlerinin yaptığı katliamlarla ilgili olarak tuttuğu özel günlüğünde:

"İsrail devleti, dünyanın gözünde çağdaş toplumların geliştirip benimsediği temel hukuk kanunlarını tanımayan ve orman kanunlarına göre davranan bir devlet haline gelmiştir" diye yazarak itirafta bulunduğun . (114)

Yahudilerden Müthiş İtiraf

1967 yılında Pariste düzenlenen dünya Yahudi Kongresi'nin zabıtları arasında bulunan bir belgedeki kayıtlara göre bir delegenin :

"Evet bugün bağımsız bir devletimiz var ama mesut muyuz? Osmanlı'nın devrindeki gibi huzurlu muyuz? Samimiyetle ve hepinizin içinden geçenleri dile getirdiğime inanarak söylüyorum ki hayır!

Bizim bu dünyada huzurlu ve emniyetli yaşamamız. (Osmanlı'yı yeniden kurmaya bağlıdır!" diyerek bir gerçeği itiraf ettiğini (1 15)

Müfti,s Sakaleyn

Kanuni Sultan Süleyman devrinin büyük Şeyhlülislamı İbn i Kemal'in, çeşitli sahalarda yazmış olduğu 300 kadar eseri olduğunu

Hergün bin kadar fetvaya cevap verip kendisine insanlardan başka cinlerin de fetva almak için müracaat ettiğini ve bundan dolayı kendisine: "Müfti's Sakaleyn" (İnsanların ve cinlerin müftüsü) denildiğini (116)

Batının İslam,la Kavgası

Protestan mezhebinin kurucusu Martin Luther'in, Osmanlı'nın Avrupa içlerine kadar ilerleyip, ortaya koyduğu adilane sistemle yerli halkın gönlünde taht kurması üzerine, halkını acımasızca sömüren yöneticileri:" Sizin gibi gözü doymaz prenslerin, toprak ağalarının ve burjuvaların idaresi altında yaşamaktansa, Türk idaresi fakirlere daha hayırlı gelebilir" diyerek Hristiyanları uyardığını., (1 17 /a)

Yine Luther'in Hristiyanları Türklerle savaşmaya teşvik etmek için çıkardığı bir emirname

"Türklerin başlattığı bir savaşta o ara karşı savaşan bir kimsenin, Tanrının bir düşmanı ve İsa'ya hakaret eden biriyle hakikatte bizzat şeytanla savaşmakta olduğunu düşünmeli ve bundan dolayı, masum bir kimsenin kanını döktüğü veya bir Hristiyanı öldürdüğü zehabına kapılmamalıdır" diye yazdığını.,(117/b)

Nüfusun Önemi

Nüfusun, milletler ve medeniyetler arasındaki mücadelede çok önemli bir faktör olduğunun idrakinde olan Roma İmparatoru Sezar'ın , çok çocuğu olan aileleri mükafatlandığını ve çocuk yapmayan kadınları da bazı haklardan mahrum ettiğini(118)

Endülüs ve Batıda İlim

10. yüzyılda Endülüs'te ilim ve irfanın Avrupa ile kıyaslanamayacak kadar gelişmiş olduğunu ve Halife elHakem kütüphanesinde altıyüzbün yazma kitabın bulunup, bunların kırk dördünü katalogların teşkil ettiğini...

O tarihten dört yüz sene sonra bile Avrupa'da bilgili Charles diye tanınan Fransa Kralı V. Charles'in krallık kütüphanesinde sadece ve sadece dokuzyüz eser bulunduğunu... (119)

Batıda Karanlığın Saltanatı

19. Y üzyılda bile batıda karanlık fikirlerin hüküm sürdüğünü ve Klönische Zetung(18 Mart 1819) gazetesinin bir yorumunda, "Geceleri yolların sokak lambalarıyla aydınlanmasının teolojik sebeplerle ayıp birşey olduğu, İlahi nizam ve karanlığı insanın bozamayacağı" düşüncelerin ileri sürdüğünü..

Bundan yıllar önce 950 yılında Endülüs'teki Kurtuba şehrinin arabalarla düzenli de temizlendiğini ve evlerin dış duvarlarına yerleştirilen lambalarla caddelerin aydınlatıldığını . (120)

Teravîh Şerbeti

Sultan Dördüncü Mehmed'in annesi Hatice Sultan'ın, Galata köprüsünün başını süsleyen ve Sinan mektebinin bir şaheseri olan Yeni Cami'yi ve yanına da onun kadar muhteşem bir vakıf yaptırdığını

116 kişinin vazife aldığı bu cami ve vakıfta, yaz ayları boyunca içine kar atılıp soğutmak suretiyle halka dağıtılıp bu iş için her sene yirmi bin akçe tahsis edildiğini

Ayrıca Hatice Sultan'ın:

"Bu vakfiye şartlarını her kim değiştirirse günahı onların üzerine olsun. Allah, duyuran ve bilendir" diye başlayan bu vakfiyesine: "Ramazanlarda, teravîh namazından sonra, caminin üç kapısından Atina balından yapılmış şerbet dağıtılsın. Eğer Ramazan yaza rastlarsa şerbete kar konsun. Her sene şerbet için 3000 okkalık Atina balı alınsın ve her kapı için , her gece 33 okkalık baldan şerbet yapılarak ikişer şerbetçi tarafından cemaata dağıtılsın" diye hayır hasenat için yapılması gerekenleri yazdırdığını . (121)

Misyonerler ve Sinsi Planları

İzmir'e yerleşmiş ve Bergama, Marmaris ve Bodrum civarında maden işletmeciliği yapmakta olan

İngiliz ailelerinden Percy Hatkinson'un II. Dünya Savaşı yıllarında, Cizvit papazlarıyla birlikte Türkiye aleyhine casusluk yaptıklarını.

Bergama'da ele geçen bu casusluk şebekesinin belgeleri arasında, harpten evvel İsviçre'nin Friburg şehrinde toplanan Beynelmilel Hristiyan Misyonerler kongresinde alınan kararlar bulunduğunu . . .

Bunların bir tanesinde: "Türkleri Hristiyan yaparmıyız. Bu iş için sarfettiğimiz paranın yarısıyla onlara papaz yerine şantöz gönderelim. corription(fesat) yolu ile. Böylece zaafa sürüklenirler ve biz de kuvvetimizi artırırız. diye yazdırdığını. . (122)

Osmanlı'nın Parlayan Kılıçları

16. yüzyılın kudretli padişahı Yavuz Sultan Selimin huzuruna girerek yer öpüp itimatnamesini sunan Venedik elçisi Antonio Jüstini'ne ülkesine döndüğünde Padişahın nasıl biri olduğu hakkında bilgi istediğinde elçinin şaşkınlık içinde: 'Kılıcı öyle parlıyordu ki yüzünü göremedim" diye itirafta bulunduğunu

Elçinin bu itiraflarının daha sonraları Yavuz Selim tarafından öğrenilmesi üzerine Haşmetli Hünkarım,Paşalarım Osmanlı'nın kılıcı parladığı sürece düşmanların başı daima önde olur. A m a Allah korusun bu kılıç kınına girer ve paslanmaya başlarsa o zaman bu kafalar yavaş yavaş dikilir ve birgün bize yukardan bakar dediğini... (123) Biliyor muydunuz?

Japon İmparatoru ve Abdülhamid Han

Japon İmparatorunun Sultan Abdulhamid'den:İslam dininin bilhassa tefekkür, gaye, felsefe ve manevi terkibi üzerinde şahsen kendisine izahat vermek için japonca bilen yoksa tercihen İngilizce Fransızca ve Almancası kifayetli Osmanlı alimleri, istemesi üzerine. Ulu Hakanın çaresizlik içinde, karşı tarafa menfi müsbet arası, zaman kazandıran dolaylı bir cevap verdiğini...

Abdülhamid Han'ın kalbinde yara olan bu hadise hakkın da, daha sonraları(sürgün yıllarında) Ali Fethi Bey'e: "Eğer ben, Japon İmparatorunun istediği kıymette din ve maneviyat şahsiyetleri bulabilseydim evvela kendi memleketimi kurtarırdım " dediğini...(124)

İhtilal Mantiği

Sık sık ihtilal yapılan Güney Amerika ülkelerinin birinde,batılı bir gazetecinin, kaldığı otelin müdürüne: "Burada niçin bu kadar çok ihtilal yapılıyor?" diye sorması üzerine otel müdürünün :

"Anayasamıza göre herkesin devlet başkanı olmaya hakkı var. Bu yüzden her vatandaş bir defa devlet başkanı olmayı deniyor" diye cevap verdiğini. .(125)

"Ruhu Batırmamak İçin"

Yunan filozof ve ahlakçısı Sokrat'ın (M. Ö. 470-399) hayranı olan zengin bir tüccarın, bütün serveti olan bir çuval altını bu filozofa bağışladığını...

Tüccarın ölümünden sonra, vasiyeti gereği aldığı bir çuval altını, bir kayığa yükletip, denizin ortasına teker teker atan Sokrat'ın :

"Ey para! İşte seni batırıyorum ki, benim ruhumu batırmayasın!" hikmetli sözünü2 söylediğini...(126)

Kızılderililerin Ataları

Kanadalı Tarihçi, Profesör Miss. Ethel G. Steward'ın 1987 yılında Türkiye'de düzenlenen tarih kongresinde sunduğu bildiri ve yazdığı "Cengiz Han'dan Amerika'ya Kaçış" isimli kitabında "Kızılderililerin atalarının Türk olduğunu " yazdığını. . .

Kitapta anlatıldığına göre, 13.yüzyılda Orta Asya'daki Moğol baskısından kaçan bazı Türk boylarının iki koldan Alaska'ya ulaşarak oradan da kıtanın güneyine yayıldıklarını. . .

Yine Steward'ın araştırmalarına göre Kızılderililer ile Türk boyları arasında gerek fiziki, gerek sosyolojik ve gerekse kültürel açıdan büyük benzerlikler bulunduğunu tesbit ettiğini...(127)

Kızılderili Medeniyeti

Sömürgeleştirmek gayesi ile gittikleri Kuzey Amerikada, Kızılderili kabilelerinin hayat tarzlarını ve kültürlerini araştıran bir misyonerin :

"Son derece hayret uyandırıcı nokta şu ki karşılıklı münasebetlerde, medeni dünyanın alalade insanları arasın da görülemeyecek şekilde nazik ve lütufkarlar. Bu da şüphesiz, bizim kalplerimizdeki cömertlik şefkat hissini söndüren 'benim , ve 'senin' kelimelerinin bu insanların dilin de bulunmadığı için" diyerek itirafta bulunduğunu...(128)

Gaflettekine İmdat

Hazreti Mevlana'nın, müridi Siraceddin'in evinde misafir kaldığı gün sabaha kadar namaz kılıp Rabbine niyazda bulunması üzerine, müridinin: "Sultanım sabah oldu. bir nefes dinlenseniz" diye ricada bulunduğunu..

Bunun üzerine Hz. Mevlana'nın:"İyi ama, eğer biz de uyursak, bunca uyuyana kim imdat edecek?" diye hikmetli bir cevap verdiğini...(129)

Türk Vergisi

Osmanlı Devleti'nin 1521'de Belgrad'ı, 1522'de Rodos'u fethetmeleri ve 1526'da da Mohaç'ta büyük bir zafer kazanmalarının ardından batı dünyasında büyük bir panik yaşandığını...

Çeşitli kentlerde toplanan Alman Meclisleri' nin (Reich stag) , Türklere karşı ordu toplayıp sefer düzenleyebilmek için "Türk Vergisi" adı altında yeni bir vergi konulmasını kararlaştırdıklarını. (130)

İade-i Ziyaret

Meşhur bir politikacıma Fransa'da: "Siz Osmanlıların Viyana kapılarında ne işiniz vardı? diye sorması üzerine, o politikacıma gayet veciz bir şekilde: "Haçlı seferlerinin iade-i ziyaretiydi diye cevap verdiğini ...(131)

Paspas

Sultanüş-şuara Necip Fazıl Kısakürek'in yürekten bağlı olduğu Seyyid Abdülhakim Arvasi Hazretlerine:

"Efendim! Ben kurtulacak mıyım?" diye sorması üzerine Arvasi Hazretleri'nin : "Bir gemi giderken, paspas da içinde gider. Yeterki o geminin içinde ol Necip!" diye cevap verdiğini...(132) Biliyor muydunuz?

Sibirya'ya Sürgün

Tarihin en korkunç emirlerinden birinin 1799 yılında Rus Çar'ı I Paul tarafından verildiğini...

Bir sabah, önünde resmi geçit yapan birliğin yürüyüşünü beğenmediği için: "Sibirya'ya marş marş!" diye emir verdiğini ve dört yüz kişilik bu birlikten bir daha haber alınmadığını... (133)

Keçeli Beni Orman Korucusu mu Yaptın?"

Bediüzzaman Hazretleri'nin Barla'da Nur risalelerini telif ettiği yıllarda, Bedre yakınlarındaki bir korulukta yangın çıkması üzerine orada bulunan Sıddık Sabri Efendi'nin yangını söndürmek için çok uğraştığını...

Yangının sönmemesi üzerine sırtındaki Üstad'ından yadigar olan cübbeyi çıkartan Sabri Efendi'nin, onu alevlere doğru savurup yandan da: "Yak işte yakabilirsen bu Bediüzzaman'ın cübbesi!" diye haykırdığını ve ardından alevlerin yavaş yavaş azalarak söndüğünü...

Daha sonraları bu hadisenin Bediüzzaman Hazretleri'ne intikal ettirilmesi üzerine, Nurlu Üstad'ın tebessüm buyurarak Sabri Efendi'ye: "Keçeli beni orman korucusu mu yaptın! diye latifede bulunduğunu... (1 34)

Miskinler Tekkesi

Sari ve tehlikeli bir hastalık oluşundan dolayı, toplum tarafından istiskal görerek tecrid edilen cüzzamlılara, Osmanlı vakıf medeniyetinin şefkat elini uzatarak, onlar için . . her türlü bakım ve görümünün yapıldığı miskinhaneler kurduğunu...

Bunların ilkinin de, 1421-1451 seneleri arasında Edirne'de II. Murat tarafından yaptırıldığını ve buralara "Miskinler tekkesi " denildiğini...(135)

Son Halife Abdülmecid Han'ın İnkisarı

Son halife Abdülmecid Han'ın, Osmanlı'nın yurt dışına sürülmesi ile ilgili çıkartılan kanun gereğince apar topar İstanbul'dan çıkartılmasına müteakip ziyaretine gelen bir dostunun kendisine Halife Hazretleri!" diye hitap etmesi üzerine, Abdülmecid Han'ın büyük bir inkisar içinde:

"Bizim hilafetmeabliğimiz artık kalmadı. Bir gece apar topar hanedanımızın altı yüz sene hükümdar olduğu bir memleketten kovulduk. Kim derdi ki, Fatihlerin, Yavuzların, Kanunilerin torunları, çamaşırlarını bile alamadan yolcu edilecekler' dediğini. (136)

Akif ve e Destanı

Mehmet Akif merhumun:

"Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker Gökten ecdad inerek öpse o pak alını değer Ne büyüksün ki, kanın kurtarıyor tevhidi Bedr'in arslanları ancak bu kadar şanlı idi."

diyerek başlayan muhteşem Çanakkale Destanı'nı yazmadan önce ellerini Yüce Dergah'a açıp:
Allahım! Bana, bu aciz kuluna, bu destanı yazma imkanı bahşet... Bu ulvi vazifeyi bana
nasib et. Sonra canımı al. Ya Rabbi!.. Bana bu lütfu çok görme. İn'am ve ikramının
hazinesinden bu aciz kulunun şu duasını barigah-ı uluhiyetinde kabuleyle!.." diye
gözyaşları içinde dua dua yalvardığını. .(137)

Asla Dönüş

Pakistanlı iş adamı Abdullah Delhi'nin Sovyet havayolları ile seyahat ettiği esnada uçakta
namaz vaktinin girmesi üzerine
hosteslerden birini çağırıp namaz kılması için kendisine bir yer göstermesini istediğinde hostesin
ancak kaptan pilotun yanında müsait bir yer bulabildiğini ve Abdullah namazını bitirip Rus
pilotu ile göz göze geldiğinde, pilotun gözlerinden yaşlar süzülmemekte olduğunu görüp de
sebebini sorması üzerine pilotun: 4-5 yaşlarında iken babam da senin yaptığın gibi bir şeyler
yapardı. Bunun namaz olduğunu şimdi anladım ve birden hem babamı, hem de dinimin ne
olabileceğini düşündüm

Din konusu ile alakalı bugüne kadar bana hiçbirşey anlatılmadı. Ancak şu anda
düşündüm ki, babam, senin yaptığın gibi namaz kıldığına göre Müslüman olmalı.
Dolayısı ile benim aslım da Müslüman olabilir. Yıllardır içimde bir düğümdü bu. Ama ilk
defa namaz kılan birisini, sizi görünce kafamdakiler çözülmeye başladı. Bunun üzerine
gideceğim ve aslımı araştıracağım. " dediğini...(138)

Trablusgarp Mücahitleri

Trablusgarp Savaşı,nda Osmanlı askerlerinin arasında bulunmuş olan Fransız gazetecisi
Georges Lemo nun gördükleri karşısında hayretler içinde kalarak:
Türk subayları içinde on iki kez yaralanmış olanlar vardı. Müthiş birşey kendileri ile konuştuğum
zaman edindiğim intiba şu oldu:

Türk subaylarında yenmek ve ölmek duygusu, cinnet derecesine varmış bir istek halinde
yaşıyordu" diye hatıralarında intibalarını yazdığını... (139)

"Çadır İçinden Savaş İdare Etmeyüz"

Merc-i Dabık Savaşı öncesi Büyük Hünkar Yavuz Sultan Selim'in ordusunun önünde
askerleriyle beraber göğüs göğüse çarpışmak için atını ileri doğru mahmuzlaması üzerine,
sadrizam Sinan Paşa'nın padişahın ellerine sarılıp:
"Şevketli hünkarım, olmaya ki heyecana gelir, kendinizi ateşe atarsınız, yüreğimiz dilhun olur"
diye gitmemesi için yalvardığını...

Alem-i İslam'ın birliğini sağlama adına hayatı at sırtında geçmiş olan bu büyük dava
adamının bunun üzerine: "Biz cennetmekan Fatih Sultan Mehmet Han,ın torunuyuz, çadır
içinden savaş idare etmeyüz" diye haykırdığını. . (140) Biliyor muydunuz?

Halkını Düşünen Gerçek Devlet Adamı

Okkası 30 paraya satılan ekmeğin fiyatına 10 paralık bir zam yapmak isteyen fırıncıları
huzuruna çağırın müşfik sultan Abdülhamid Han'ın onlara:
Siz yine ekmeği 30 paraya satmaya devam edin. Sattığınız her ekmek için istediğiniz 10 parayı
ben vereceğim.

Çünkü bir memlekette ekmek fiyatına zam yapılırsa, bunu bütün zaruri ihtiyaçların
pahalılaşması gibi bir hareket kovalar ki, halkımız bundan büyük ızdırıp çeker" diyerek,
halkını gerçek manada düşünen bir devlet adamlığı örneği sergilediğini. . (141)

İbret

Mevlevilerin piri Mevlana Hazretleri'nin vefat tarihi olan ve 'İbret' kelimesinin ebcet
değerine tekabül eden Hicri 672 tarihinin; "İbret, İbret" diye iki defa tekrarının

672+672=1344(Hicri)/ 1925(Miladi) tekkelerin kapatıldığı Miladi 1925 " tarihine tekabül ederek enteresan bir tarih cilvesi oluşturduğunu. . .(142)

Yavuz Çocuk

Yavuz Sultan Selim'in asıl isminin "Selim " olmasına karşılık çocuk iken çok hareketli yerinde durmayan, cevval bir yapıya sahip olduğundan dolayı kendisine "Yavuz" lakabının takıldığını. . .

Bu çelik çavak çocuğun idman yaparken kafesten uçurulan güvercinleri, çift elle fırlattığı hançerlerle havada vurduğunu. . .(143)

Sultanlık Stajı

Osmanlı Şehzadelerinin küçük yaşlardan itibaren, ileride devleti yönetebilecek şekilde çok ciddi bir eğitime tabi tutulduklarını ve buluş çağına gelince de (yani günümüz nesillerinin sokakta çember çevirdikleri bir yaşta) bir nevi "sultanlık stajı" anlamına gelen önemli vilayetlerin başına Sancakbeyi olarak tayin edilip devlet idaresini tatbiki şekilde öğrenmelerinin sağlandığını . . .

Böylece ilerisi için onlar devleti tanırken, devletin de onları tanıma fırsatı bulduğunu. . .(144)

Türklerin Korkutan Hatıraları

Çarlık Rusyası'nın Balkanlar'ı Osmanlı'dan koparmak gayesi ile Balkan milletlerine gizliden gizliye silah dağıtıp, bir yandan da fitne tohumları ekerek ayaklandırmaya çalıştığını...

Bu iş için vazifelendirilen Rus generali Çirneyev'in 1877 yılında Bulgaristan'dan Çar'a gönderdiği gizli raporda "Buralarda hiç yoktan ordular meydana getirdim. Bu askerleri ölüme sevk ediyorum. Fakat bu insanları sendeleten bir engel var Türklerin yaşayan hatıraları! Ölümünden korkmayanlar bu hatıralardan korkuyorlar. Yalnız Türkleri değil, onların tarihlerini de yenmek lazım.

Onlarda herhalde bir sihirbaz zekası var. Bir değil birkaç istila bile, onların iliklerine işleyen gizli üstünlüklerini yıkmaya bence kafi gelmeyecektir" diye yazarak oldukça ibretli bir itirafta bulunduğunu...(145)

Kervansaraylar

Osmanlıların, yaptıkları her işte Allah'ın rızasını gözetme düşüncesinin bir eseri olarak, yolcuların istifade etmeleri için, o zamanın şartlarına göre bir günlük yolculuk mesafesi olan 50_60 kilometre aralıklarla kervansaraylar inşa ettiklerini...

Bu kervansaraylarda ırk, din, millet ayrımı gözetmeksizin herkesin misafir kabul edilip üç gün müddetle ücretsiz yedirilip, içirilip hayvanlarına bakıldığını . . .-

Yolcuların istirahatından sonra, sabah mehteran eşliğinde uğurlandığını ve uğurlama esnasında kervansaray vazifelilerinin "Ey ümmeti Muhammed! Canınız, malınız tamam mıdır?" diye nida etmesi üzerine yolcuların da: "Cümlesi tamamdır, Cenabı Hakk, hayrat sahibine rahmet eyleye diye karşılık vererek dualarla yolcu edildiklerini...(146)

Yedi Ben

Yavuz Sultan Selim Han'ın doğumundan az bir zaman önce babası II. Bayezid'in sarayına gelen bir dervişin:

Bugün bu hanedandan bir erkek çocuk dünyaya gelecektir ve babasının yerine geçecektir. Vücudunda yedi ben bulunacaktır ve onların miktarınca alışan beylere galebe edecektir diyerek ortadan kaybolduğunu.

Hakikaten de Yavuz Sultan Selim'in altı yıl gibi kısa süren hükümdarlık döneminde yedi tane devleti yeryüzü haritasından sildiğini. . .(147)

Bir Siyaset Dahisinin Ölümü

Devrinin en buhranlı döneminde devraldığı Osmanlı Devleti'ni 33 yıl süreyle dahice politikalar takip ederek yöneten Ulu Hakan Abdülhamid Han a .kıblesi batıya ayarlı yerli aydınlarca birçok iftiralar atılıp batılı ağzıyla "kızıl sultan" denmesine karşılık dönemin İngiltere Hariciye Nazırı Sir Edvvard Grey'in Sultan Abdülhamid'in vefatını öğrendiği zaman:

"Ne büyük kayıp! Hasmımdı ama onun ölümü ile diplomasi mesleği artık şevkini kaybetti" dediğini...(148)

Cihad Nişanları

Kafkasya istiklal mücadelesinin efsanevi dava adamı Şeyh Şamil'in, bu mukaddes cihatda ölümü göze alarak büyük fedakarlıklar gösteren gazilerine hatıra olarak, hilal şeklinde ve üzerinde Arapça olarak :

"Kılıç Cennet'in anahtarındır.", "Sonunu düşünen cesur olmaz" "Yiğide Cennet yeri açıktır" ve "Ecel gelmedikçe ölüm olmaz" yazan nişanlar hediye ederek taltif ettiğini...(149)

Halkın Sağduyusuna Güven(!)

27 Mayıs ihtilalinden sonra Cemal Gürsel Paşa'nın, Anayasa komisyonu başkanı Ord.Prof Sıddık Sami Onar'a: "Cumhurbaşkanı 'nın tek dereceli ve halk tarafından seçilmesini temin edecek bir anayasa yapılınsın" diye mesaj göndermesi üzerine Sıddık Sami Onar'ın: "Laikliği pekiştirecek tadilatı. yapalım, ama bu seçim usulünü getirecek olursak halk ya Said Nursi'yi seçer, yahut da onu destekleyen profesörü..." diye cevap vererek halka ne kadar güvendiklerini(!) gösterdiklerini...(150)

Yavuz Sultan Selim'de Kulluk Şuuru

Makedonya kralı Büyük İskender'in, Mısır'ı işgal ettiği zaman kendisinin Yunanlılar için haşa ilah kabul edilen Jüpiter yıldızından geldiğini iddia ederek, uluhiyet davasında Firavun'u taklit ettiğini . Buna mukabil Yavuz Sultan Selim'in, Mısır tahtına nail olduğu zaman :

Mülk, Allah'ındır. şayet benim veya başka bir kimsenin yeryüzünde parmak ucu kadar toprağı olsa bu Allah'la ortaklık değil midir?" diyerek kulluk şuuruyla secde-i şükre kapandığını. . .(151) . . .

Gazneli Mahmüd'da Mana Buüdu

İla-yı Kelimetullah için durup dinlenmeden arka arkaya yaptığı seferler ile tevhidin bayrağını Hindistan içlerine kadar ulaştırarak tarihin kaydettiği ender komutanlardan biri olan Gazneli Mahmud'un, maddenin fatihi olduğu kadar mananın da fatihi olduğunu... . Her gece üzerindeki padişahlık elbisesini çıkartıp eski bir elbise giyerek sabaha kadar kulluk şuuruyla Rabbine yalvarıp yakardığını ve kendini daima kusurlu görüp ;

Ben ne emreden sultan, ne büyük bir fatihim, Bu dergaha yüz süren, zavallı bir fakirim. Elimden, amelimden hiçbirşey hasıl olmaz Ancak Sen'in lütuf elin, inşaallah olur yarım." diyerek Yüce Mevla'dan mağfiret dilendiğini... (152)

Nurdan Zülmete

Batılı sömürgeci ülkeler tarafından vatanımızın dört bir yandan kuşatılarak Türk milletinin kaderinin tayininin söz konusu olduğu İstiklal Savaşı'nın o kan kokulu günlerinde :

Her çehre bize yabancı
Bari Sen bir parça acı
Süründürme altın tacı

Bize yardım et Ya Rabbi!..." diyerek Kabe'ye yönelip Rabbine yalvaran şair Kemaleddin Kamu'nun, savaş sonrası Cumhuriyet döneminde ise:

"Ne örümcek ne yosun

Ne mucize ne füsün

Kabe Arab'ın olsun

Bize Çankaya yeter..." diyebilecek kadar özünden uzaklaşıp değerlerimizi yitirerek tefessüh ettiğini. . .(153)

Toprağın Bereketi Artar"

Bir yazarımızın askerlik yaptığı yıllarda Gaziantep'de bir köylünün tarlasında tank manevrası yapmak zorunda kalıp daha sonra tarla sahibinden özür dilediğini ve o Anadolu köylüsünün bütün samimiyetiyle :

Ayıp ettin yeğen... Devletin tankının tarlamızı çiğnemesi bizim için şereftir.

Toprağımızın bereketi artar diye cevap verdiğini (154)

Dilim Bu Özelliğini Kaybetmesin ! "

Bediüzzaman Hazretleri'nin talebelerinden rahmetli Zübeyr Gündüzalp'in tam bir dava şuuru ve sadakati içinde: Kardeşim ben hasta olduğum ve Üstad'ı kimseye anlatamadığım zamanlarda, odamdaki eşyalara Üstad'ı anlatırım. Ta ki dilim bu özelliğini, bu kabiliyetini kaybetmesin." diyerek eşsiz bir bağlılık örneği gösterdiğini...(155)

Neuzü Billah

Timur'un, Nasreddin Hoca'yı huzuruna çağırıp onunla sohbet ederken bir ara:

"Abbasi halifelerinin isimlerinin sonunda 'Allah' lafzı da var. Kimine el-Mu'tasım Billah, kimine, el-Mütevekkil Alellah ve kimine de el-Kaim Biemrillah deniliyor. Bu lakaplar bizim için de adet olsa acaba bana ne isim yaraşdı diye sorması üzerine Nasreddin Hoca'nın büyük bir pervasızlık ve hazırcevaplılıkla:

Neuzü-Billah!(Allah 'a sığınırız) lakabı yakışır." diye cevap verdiğini...(156)

Milli Şahlanışın Ruhuna Tükürmek

Kendi yaşadığı dönemde de kız öğrencilerin başörtüsü takmaları yüzünden üniversitelere alınmaması üzerine, merhum Necip Fazıl Kısakürek'in bu haksızlığa:

Bir kız öğrenciyi, başını örttüğü için tahsil hakkından mahrum etmek İstiklal Savaşı başlarında ve Maraş'ta düşmanlar tarafından başörtüsü çekilip düşürüldüğü için başlayan milli şahlanışın ruhuna tükürmektir" diye yazarak kalemmini kılıç gibi kullandığını...(157)

84' lük Bedbaht

Çıkardığı dergileri kapatıp, kendisini hapishane hapishane dolaştıran bir iktidarın en üst makamındaki bir şahıs için, Necip Fazıl merhumun:

"Bundan üç çeyrek asır önce Tophane'de talebeyken zabitleri görsün de iyi not versinler diye seccadesini koridora atıp namaz kılan çeyrek asır önce de başbakanına, gazetelere tamim edilmek üzere: 'Allah ve ahlaktan bahsetmek yasaktır' emrini dikte ettiren seksendörtlük bedbaht" dediğini. . .(158)

Diyoben ve İnsanın Kıymeti

Yunan-Pers savaşları sonunda esir edilen Pers (İran) askerlerinin Atina meydanında satılığa çıkarılması üzerine, esirlerin üzerindeki göz kamaştırıcı elbiselerin bir çırpıda satılmasına karşılık, esirlere alıcı çıkmaması üzerine, orada bulunan Diyojen 'in düşünceli :

"İnsan ne garip mahluk! Arızı meziyetler üzerinden sökülüp atılınca kendisi on para etmiyor" dediğini (159)

Hamid ve Hamit

Latin harflerinin kabulüyle birlikte isminin "Hamit " diye yazılmasına müthiş tepki gösteren şair Abdülhak Hamid'in:

"Ömrümün sonunda ismimin sonuna bir de' it' taktılar" dediğini. . .(160)

Cahız'da İlim Aşkı

Büyük alim Cahız'ın (vefatı 255/868) ilim aşkıyla yanıp tutuştuğunu kitap satın alıp okumaya para yetiştiremediği için, kitapçı dükkanlarını kiralayıp, gece üzerinden kilitleterek sabaha kadar kitap okuyarak ilmini geliştirmeye çalıştığını.. (161)

Batıların Gerçek Yüzü

Aşırı beslenme sonucu her yıl binlerce insanın hastalanıp tedavi gördüğü batı ülkelerinden biri olan Almanya'da, Stern dergisinin okuyucuları arasında yaptığı bir araştırmada sorduğu: Devletinizin hangi giderlerinin azaltılmasını istersiniz? sorusuna. Almanların % 68'lik bir çoğunluğunun:Üçüncü dünya ülkelerine yapılan yardımların cevabını verdiğini... Yine dünyanın en zengin ülkelerinden biri olan İsviçre' de yapılan bir referandumda sorulan:"Üçüncü dünya ülkelerine yapılan seksen milyon dolarlık bir yardım yapılmasını onaylıyor musunuz?" sorusuna İsviçrelilerin % 56'sının "Hayır diye cevap vererek ne kadar insan sevgisi ile dopdolu(!) olduklarını gösterdiklerini. . (162)

Bayezid Cem Kardeşler

Fatih Sultan Mehmed Han'ın aniden vefat etmesi üzerine, Osmanlı tahtına oturan II. Bayezid'in hükümdarlığını kabullenemeyerek isyan bayrağını açan kardeşi Cem Sultan'ın, ağabeyine :

"Sen bister-i gülde yatasun şevk ile handan Ben kül döşenem külhan-r mihnette sebab ne? diye sitem dolu bir beyit yazması üzerine, Ağabeyi Sultan II Bayezid'in de:

"Çün ruz-ı ezel kısmet olunmuş bize devlet Takdire rıza virmiyesün böyle sebab ne? Haccül-Harameynüm diye ben davi kılursun Bu saltanat-ı dünyeviye bunca taleb ne? " diye hikmetli bir cevap verdiğini...(163)

Ufuk Farkı

1877'de İstanbul'a gelen Avusturya-Macaristan büyükelçisi Viktor Graf Dubsy'nin önce Bab-ı Ali'deki hükümet erkani ile görüşüp ardından da Sultan II. Abdülhamid ile görüştüğünü ve bu görüşmelerden sonra Abdülhamid Han hakkındaki düşüncelerini :

Hayret verici birşey ama doğruydü. Devlet erkani sadece kısa mesafede ileri görebiliyordu Geniş zaviyeli bir ihata kabiliyetleri yoktu. Abdülhamidin ise aksine fazla ihata niteliği vardı. Bu zıtlık telafi edilemezdi. Edilemeyince de devlet idaresinde başlayan aksaklıklar ileride daha vahim sonuçlar verecekti. Biz bunları iyi kullanmalıydık" diye hatıralarında yazdığını... (164)

Osmanlı' da Fikir Hürriyeti

Osmanlı medreselerinde öğretimini tamamladıktan sonra icazetini yani diplomasını alan yeni müderrislerin, hocalarının elini öptükten sonra isterlerse biraz evvel saygıda kusur etmedikleri hocalarının düşüncelerinden farklı fikirleri müdafaa edebildiklerini. . . Onları bu eğitim ve fikir hürriyetinden mahrum edebilecek hiçbir makamın olmadığını.. (165)

Dinden Bahsetmenin Yasak Olduğu Devir

1945 yılında Matbuat Umum Müdür Muavini İzzettin Nişbay'ın dönemin gazetelerinde tek tük dini muhtevalı yazılar görülmesi üzerine İstanbul gazetelerine:

"Gazetelerinizin son günlerdeki neşriyatı arasında dinden bahseden bazı yazı mütalaa ima ve temsillere rastlanılmaktadır Bundan sonra din mevzuu üzerindeki gerek tarihi, gerek temsili ve gerekse mütalaa kabilinden olan her türlü makale, fıkra ve tefrikanın neşrinden kaçınılması ve başlanmış olan bu gibi tefrikaların en geç on gün içinde nihayetlendirilmesi... diye yazılı tamim yolladığını...(166)

İbni Cevzi nin Vasiyeti

Büyük alim İbni Cevzi'nin, tedris, telif ve fetva ile dolu dolu yaşadığı ömrünün tek anını bile boşa geçirmeyip, bazısı yirmi cildi bulan 340'dan fazla eser vererek, kitap yazmadık hiçbir ilim dalı bırakmadığını - ve yazmış olduğu eserlerinin toplamı ömrünün günlerine bölündüğünde bir güne dört defter(forma)düştüğünü...

İbni Cevzi'nin, bu ilimlerle içli dışlı geçen ömrü boyunca, bıraktığı birbirinden kıymetli eserleri yazarken kullandığı kalemlerin yontulmasından ortaya çıkan talaşları biriktirip, bu talaşların vefatında gasıl suyunun ısıtılmasında kullanılmasını vasiyet ettiğini .

Bu büyük alimin vefatında vasiyeti yerine getirilerek biriktirdiği talaşların gasıl suyunu ısıtmaya kafi geldiğini...(167)

Yunus Nadi' nin Kulakları

Cumhuriyet gazetesinin kurucusu Yunus Nadi'nin ortak olduğu bir şirketin, Müdafaa-i Milliye'ye çürük eğer ve koşum takımları satması üzerine Millet Meclisi'nde hakkında soruşturma açıldığını, fakat Yunus Nadi'nin birçok eşikleri öpmekle bin bela bu işten yakasını kurtarabildiğini...

Bu devleti dolandırma hadisesi üzerine Reis-i Cumhur Mustafa Kemal'in kendisini çağırarak:

"Yunus Nadi Bey, hangi Yahudi şirketini tetkik etsek.

kulakların o şirketin arkasında görünüyor. Sen, Cumhuriyet gazetesini çıkaracak şahsiyet değilsin. Yarından itibaren gazeteyi çıkarmayacaksın. Aksi takdirde seni toprak altı ederim " dediğini...(168)

Osmanlı Devleti ile Ticaret Yapmanın İmtiyazı

Osmanlı Devleti'nin, kurmuş olduğu muhteşem devlet sistemini, tekke-medrese-kışla sacayağı üzerine sağlam bir şekilde oturtup, doğruluk ve adalet üzerine cihana ışık saçtığını . . .

Osmanlı tesirinin dört bir yanda hissedildiği bu günlerin birinde Hollanda Ticaret

Odası'nda bir karar alınırken, oyların eşit çıkması halinde, ticaret odası başkanının karar verebilmek için:

"İçinizde Türklerle alış veriş eden var mı?" diye sorduğunu ve herhangi birinden "evet" cevabı alınca da onun oyunu iki oy yerine kabul edip kararı neticelendirdiğini...(169)Biliyor muydunuz.?

Mazi ile Alakasını Kesenler

Hamdullah Suphi Tanrıöver'in tek parti hükümetinin Maarif Vekilliği'ni yaptığı yıllarda, yabancı bir heyete Süleymaniye Camii'ni gezdirdikten sonra misafirlerin Kanuni Sultan Süleyman 'ın türbesini ziyaret etmek istediklerini...

. Memleketteki bütün türbeler 30.11.1925 tarih ve 677 sayılı kanunla kapatıldığı için, Hamdullah Suphi'nin bu yabancı misafirlere kaçamak cevaplar verdiğini, fakat sonunda:

"Bir müddet mazi ile alakamızı kesmek istedik. Onun için türbeleri kapattık" diyerek gerçeği açıklamak zorunda kaldığını... Misafirlerin "Ciddi mi söylüyorsunuz?" diye hayretler içinde kalıp, ardından da oldukça ibretli bir şekilde:

Tarihi olmayan milletler tarih huzurunda esatir ve efsane " , uydurarak kendilerini tatmin ederler. Sizin ise büyük bir tarihiniz var. Bu tarihi yapanların türbelerini nasıl kapatıyorsunuz?" diyerek Hamdullah Suphi'yi yerin dibine batırdıklarını. . . (170)

İlim Uğruna

Büyük alim İbn-i Teymiye'nin(1263/1328), kitap okumaya başlamadan önce beline kadar uzayan örgülü saçlarını duvardaki bir çiviye asıp öyle kitap okumaya başladığını...

Uykusu gelip de başı önüne düştüğünde çiviye asılı saçlarının canını yakarak kendisinin uyumasına engel olduğunu...

Bu ilim aşıkının, böyle azimli çalışmaları neticesinde vefat ettiğinde ardında bin kadar muazzam eser bıraktığını...1171)

Bevaz Adamın Afrika'ya Yardımı

Ünlü İtalyan film yönetmeni Marco Ferreri'nin "İşiniz İş Beyazlar" isimli filmiyle ilgili büyük yankılar uyandıran bir röportajında :

"Avrupalıların Afrika'ya başlattıkları yardım seferberliği şeytanca bir tuzaktır ve bu yardım sömürgecilikten daha tehlikelidir. Bizim siyah kıtada artık yapabileceğimiz birşey yok. Çabuk terkedelim orayı ! Artık beyazların iktidarının sonu gelmiştir.

Bizler ihtiyarların yoksulların Paris'te, Roma'da,Londra da zenci muamelesi gördüğü bir medeniyetin için de yaşarken, nasıl olurda Afrikalılara yardım etme iddiasında bulunabiliriz. Bugün, Afrikalı insanlara Yardım adı altında köpekler için hazırlanmış konserveler gönderilmektedir.

Bizim medeniyetimizin ne olduğu görülüp bilinirken, tutup da yardımseverlikten bahsetmesi için insanın yüzsüz olması gerekir. Asıl yardıma muhtaç olanlar bizleriz" diyerek gayet ibretli bir şekilde batı medeniyetinin gerçek yüzünü gözler önüne serdiğini..(172)

"Ya Rab! Beni Ameliyat Masasından Kaldırma"

Osmanlı Devleti'nin yıkılmaya yüz tuttuğu talihsiz bir döneminde 35. Osmanlı padişahı olarak tahta geçen Sultan Mehmed Reşad'ın (1 844- 1918) mesanesindeki bir rahatsızlıktan dolayı ameliyat olacağı zaman, kibleye yönelip ellerini Ulu Dergah'a açarak:

Ya . Rab! Milletimin ve memleketimin bütün mukadderatını hayırlara tahvil et! Eğer memleketim ve milletim için zararlı olacaksam beni bu ameliyat masasından kaldırma!" diyerek bütün samimiyetiyle Rabbine münacatta bulunduğunu. . .(173)

Picasso ve İslam

İslam dininin pek çok hikmete mebni olarak resme cevaz vermemesi neticesinde, Osmanlı'da daha çok hat sanatı, tezhib gibi, bugün dünyanın nofigüratif dediği sanatların geliştiğini . . .

Avrupa ressamlarına bizim hat sanatı örneklerimiz gösterildiğinde, İspanyolların son büyük ressamı Pablo Picasso'nun(1881-1973):

Varmayı düşündüğüm hedefe Müslümanlar beş yüz sene önce ulaşmış" diyerek hayranlığını ifade ettiğini. . .(174) Biliyor muydunuz?

Bediüzzaman ve Resim Yasağının Hikmeti

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin bir akşam üzeri İstanbul'un Sirkeci mevkiinde dolaşırken birdenbire bir gayr-i müslimin ona yaklaşip elini tutarak:

Dininizde resim niçin haramdır?" diye sorması üzerine Üstad Bediüzzaman,ın : İnsan, Allah'ın sikkesidir. Padişah ve kralların sikkelerinin taklidine kanuni yasak olduğu gibi, Allah'ın da sikkesini taklide şeri cevaz yoktur" diye veciz bir cevap verdiğini ve gayr-i müslimin de cevaptan çok memnun kalarak "bravo ! " deyip Bediüzzaman Hazretleri'nin elini sıkıttığını...(175)

Kıyas

Onuncu Osmanlı Padişahı Kanuni Sultan Süleyman (1495- 1566) döneminde Sivas vilayetimizin bütçesinin 2 0 milyon altın olduğunu . . .

Buna karşılık yine aynı dönemde Fransa Birleşik Krallığı'nın bütçesinin 4 milyon altın ve Birleşik İngiltere Krallığı'nın bütçesinin de 3,5 milyon altın olduğunu...(176)

Kitap Okumadan Geçen İki Gece

Onuncu yüzyılın büyük alimlerinden Endülüslü İbn-i Rüşd ün ömrü boyunca kitap okumadan geçen sadece iki gecesinin' bulunduğunu... Bunlardan birinin evlendiği, diğerinin de babasının vefat ettiği gece olduğunu. . .(177)

Veli Sultan

Yavuz Sultan Selim Han Gazi'nin, İslamiyet'i tek bir bayrak altında toplamak gayesi ile çıkmış olduğu Mısır seferi sırasında, daha önceleri Cengiz ve Timur'un geçemeyip yüz geri döndükleri korkunç Tih çölünü mucizevi bir şekilde onüç günde geçtiğini. . .

Bu geçiş esnasında askerinin önünde yaya vaziyette mütevazı bir şekilde iki buklüm olarak yürüyen Koca Yavuz"a vezirlerin: Hünkarım atınıza binseniz" demelerine karşılık, Büyük Sultan'ın gözyaşları içinde:Nasıl binerim... Görmüyor musunuz? Resulullah Efendimiz (sav) önümüzde bize yol gösteriyor" diyerek velayetinin ayan beyan ortaya çıktığını...(178)

Osmanlı 'ya İhanetin Cezası

Meşhur Mısırlı İslam alimi Muhammed el-Gazali'nin, Mescid-i Aksa'nın işgalinin 25.yılı münasebetiyle Kahire'de verdiği bir konferansta :

"Şu bir hakikat ki, Müslümanlar, Osmanlı hilafet devletine hıyanet ettiler. İngilizler, bir milyona yakın Mısırlıyı Osmanlı hilafet devletini parçalamak için aldılar ve Müslüman Türklere karşı onları kullandılar ve Türkler perişan oldu.

Türkleri, ihanet eden Araplar perişan etti ve biz bu yaptığımız hıyanet ve ihanetin cezasını Filistin ve Mescid-i Aksa topraklarının İngilizlerin eline geçmesiyle çok pahalı ödedik, Filistin ve Kudüs elimizden çıktı" diyerek çok acı bir itirafta bulunduğunu ! (179)

Arnavut Yemini

Osmanlı'dan itibaren asırlardır topraklarımız içinde kalmış olan Balkanlar ve Rumeli'nde yaşayan kendi soydaşlarımıza dini milli kültürümüz adına gözle görülür bir yardım eli uzatmamamıza rağmen "Muhteşem Osmanlı!" düşüncesinin gönüllerden silinmediğini . .

Bugün Arnavutluk'ta "Türk" kelimesinin onlar için doğruluk, dürüstlük , yiğitlik, efendilik ve hakbilirlik manalarına geldiğini, . . .

Hatta o kadar ki, bazı Arnavutların kendi aralarında bile yemin ederken: "Doğru söylemiyorsam Türk olmayayım!"diyerek birbirlerini inandırmaya çalıştıklarını. . .(180)

Mahluk

Yunus Nadi'nin, Ankara'da Yeni Gün isminde bir gazete çıkartarak Anadolu'daki Milli Mücadele hareketine destek verip devamlı M. Kemal'in lehinde yazılar yazdığını..

Daha sonraları ise aleyhte yazılar yazması üzerine bu çarpıklığın sebebini anlayamayan Dr. Rıza Nur'un, işin hikmetini Mustafa Kemal'e sorması üzerine onun:

"Haaa,o böyle bir mahluktur ki, aldığı yetmez. Arada bir avucu kaşınır. O vakit aleyhte yazar. Fakat son zamanlarda çok kaşınıyor. Matbuat idaresinin parası ve benim verdiklerim yetmiyor. Vire istiyor. Ne çare bunu böyle idare etmek lazım" dediğini. . (181)

Ecdadın Vakıf Çağlayanı

Yardım, şefkat ve sevgi hissinin ebedileşmesi arzusundan doğan ve diğergamlığın müesseseleşmiş şekli olan vakıf müesseselerimiz sayesinde cemiyetimizin yıllarca huzur içinde varlığını devam ettirdiğini . . .

Bu ecdad vakıfları arasında:Kışın aç kalan kuşların beslenmesi, Bayram günlerinde şehir ve kasabalarda top atılarak çocukların sevindirilmesi,

-Koyun cinsinin ıslah edilmesi,

- Et fiyatlarının kış aylarında yükselmemesini sağlayacak tedbirlerin alınması,
    - Hasta ve garip göçmen leyleklerin bakım ve tedavi edilmesi,
  - Çalışan kadınlara sütanne bulunması,
    - Hac yolunda parasız kalanlara para dağıtılması,
  - Cami ve türbe duvarlarındaki ot ve yosunların temizlenmesi, -Ramazan-ı Şeriflerde camilerde hurma, zeytin gibi iftariyeliklerin dağıtılması,
    - Köy ihtiyarlarına elbise temin edilmesi,
  - Hamalların sırtlarındaki yükleri, üzerine koyup dinlendikten sonra kimsenin yardımına muhtaç olmaksızın sırtlanabilmeleri için mola taşları dikilmesi,
    - Yüksek dağ ve geçitlerde kar ve tipiden korunmak için sığınak yapılması,
- Yaz aylarında sıcağın bunalanlar için gölgelik yapılması ve icab eden yerlere su küplerinin konulması...gibi insanı hayretler içinde bırakan çok enteresan vakıfların olduğunu. . .(182)

Bir Devrin İçvüzü

Aziz ecdadımızın, öldükten sonra arkalarında bir sevap kapısı bırakmak düşüncesiyle binbir emekle yaptırdığı vakıf eserlerinin, bir dönemde sadece hava parası beşyüzbin lira yaparken yok pahasına , onsekiz liraya , Ermenilere kiraya verildiğini...

Yapılan devrimlerden sonra "şapka inkılabına aykırıdır" gerekçesiyle o güzelim sanat eseri mahiyetindeki ecdad mezar taşlarımızın "fesli-sarıklı" olan baş kısımlarının kırdırıldığını. . .

Koskoca İstanbul'da, namaz kıldırabilecek kadar dahi bilgiye sahip insan bulunamadığından bir dönemde

Süleymaniye Camii'ne mahalle bekçisinin imam yapıldığını . .(183) Biliyor muydunuz.?

Hak ve Batıl

Fi Zilalil-Kur'an" tefsiri yazarı büyük alim Seyyid Kutub'a, idam edilmeden önce devrin başkanı Nasır'dan özür dilemesi istenildiğini ve bunu yaptığı takdirde bağışlanacağını söylediklerinde Seyyid Kutub'un tam bir dava adamına yaraşır şekilde : , Eğer bu idam kararı hak ise, ben bu hakka razı oluyorum. Yok eğer batıl ise, ben batıldan özür dileyen kadar alçalmadım" diye müthiş bir cevap verdiğini...(184)

Kardinalin Cuma Namazı

Yunus Emre hakkında bir oratorya düzenlendiği zaman bunu dinleyen büyük şair Yahya Kemal Beyatlı'ya oratoryayı nasıl bulduğu sorulduğunda, Yahya Kemal'in: Kardinalin cuma namazı kıldırmasına benziyor" diye cevap verdiğini... (185)

İmam Malik'te İman Şuru

Peygamber Efendimiz'in (sav): 'Beni Allah'a yaklaştıran ilmimin artmadığı bir gün yaşayacak olsam, o günü hayırla geçirilmeyen bir gün sayarım" hadis-i şerifiyle amel etme şuuruyla zamanın hakkını vermeye çalışan İmam Malik Hazretleri, nin, yemek meselesinden dolayı kaybedeceği zamanı dahi hesap ederek def-i hacette geçecek zamanı asgariye indirme

yollarını aradığını . . .Bu gaye ile üç günde bir defa helaya gidecek şekilde yemek yemeyi azalttığını...(186)

Şaraplı İftar Yemeği Tarifi

Tercüman gazetesinin genel yayın müdürlüğünü yapan solcu Oktay Verel'li günlerin birinde Ramazan vesilesi ile hazırlanan özel sayfanın "İftar Sofrası sütunundaki yemek tarifinde:

500 gram kuşbaşı et, yarım bardak şarap bir kaşık tereyağı. . . vs. " diye yazması üzerine o dönemin Büyük gazetesini çıkaran Mehmet Şevket Eygi'nin: 'Müslüman mahallesinde

salyangoz mu satılıyor?" diyerek Tercüman gazetesini topa tutup, genel yayın müdürünü gazeteden ayrılmak zorunda bıraktırdığını . . . (1 87)

Altından Nohutlar

Fatih Sultan Mehmed'in Vezir-i Azamı Mahmut Paşa'nın, ilme hürmetinin ifadesi olarak devrin alimlerine haftada iki defa ziyafet verdiğini. . . Sofradaki Vezir-i Azam Mahmut Paşa' nın bu ziyafetlerde , pilavın içine önceden altından yapılmış nohut taklidi taneleri karıştırdığını ve bunlar kimin kaşığına isabet ederse ona hediye ettiğini. . .(188)

Harem Yalanı

Osmanlı Harem Hayatı hakkında yazılan eserlerin pek çoğunun ya tamamıyla uydurma veya çok eksik olduğunu...

18.yüzyılda İstanbul'da bulunmuş olan İngiltere sefirinin eşi Lady Montagunun, "Şark Mektupları" isimli kitabında anlattığı Osmanlı Harem hayatı hakkındaki bilgilerin, yine bir batılı olan ve Türkiye'de yirmiüç yıl vazife yapmış olan Mareşal Moltke tarafından tekzip edildiğini... (1 89)

Bağdat Fatih'i'nin Mütevazı Hayatı

Osmanlı padişahlarının en cihangirlerinden olan Sultan IV. Murad'ın savaşa giderken seferlerde, neferler gibi pek sade

bir hayat yaşadığını Yemek hususunda bile askerinin karavanasına kaşık salladığını ve çok defa kırlarda atını eğerini başının altına yastık yaparak uyku ihtiyacını giderdiğini...(190)

Günde Üç Yumurta Veren Tavuk

Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin Barla'daki sürgün günlerinin birinde vakit akşama yaklaşırken elinde bir sopayla tavuk kovaladığını ve orada bulunan köy halkından bazılarının Üstad' a gelip tavuğu niçin kovaladığını sormaları üzerine, Bediüzzaman'ın gayet ibretli bir şekilde:

"Bu tavuk dün iki tane bugün ise üç tane yumurta getirdi. Benim iktisat kaidemi bozuyor. Bu sebepten kovuyorum " cevabını verdiğini...(191)

Bir Tarihi Yanlış Daha

Osmanlı devlet ricalinin, giydikleri samur kürkten dolayı bazı tarihçilerin işin aslını ciddi araştırmadan Osmanlı'nın bu devinin sefahat dönemi olarak adlandırıp, adını Samur Devri "koyduklarını..

Halbuki gerçekte ise, normalde giyilen kaftana kışın ısıtıcı olması için (bugün pardesülerde muflon kullanıldığı gibi) samur kaplandığını ve böylece soğuk rutubetli taş mekanlarda yaşayan o günün insanı için kış aylarında samurun bir nevi kalorifer vazifesi gördüğünü. . .(192)

Milletin Sırtındaki Yük

Sultan Mehmed Reşad'ın ortanca oğlu Şehzade Necmeddin Efendi vefat ettiğinde, padişahın yakınlarının büyük üzüntüye kapılmaları üzerine Sultan Reşad' ın tam bir tevekkülle :

Bizler zaten milletin sırtında büyük bir yük halindeyiz. Ben bir evlad kaybettim, fakat millet bir yükten kurtuldu " dediğini...(193)Biliyor muydunuz?

Hür Bir Esir

17. yüzyılda Ruslarla yaptığı savaşı kaybederek Osmanlı Devleti'ne sığınan İsveç Kralı 12. Charles(Demirbaş Şarl)' ın, Türklerden gördüğü alicenaplık karşısında Poltava'da esir oluyordum. Bu benim için bir ölümdü. Kurtuldum Buğ nehri önünde tehlike daha kuvvetli olarak belirdi. Önümde su, ardımda düşman, tepemde ateşler püsküren güneş. . .

Su beni boğmak, düşman beni parçalamak, güneş beni eritmek istiyordu, yine kurtuldum. Fakat bugün esirim. Türklerin esiriyim. Demirin, ateşin ve suyun yapamadığını onlar yaptılar, beni esir ettiler. Ayağымda zincir yok, zindanda da değilim. Hürüm ve istediğimi yapıyorum. Lakin yine esirim asaletin nezaketin esiriyim. Türkler beni işte bu elmas bağı sardılar. Bu kadar şefkatli , bu kadar yüksek kalpli, bu kadar asil ve bu kadar nazik milletin arasında hür bir esir olarak yaşamak bilerseniz ne kadar tatlı" diyerek şükranlarını ifade ettiğini...(194)

Yirmi Yüzlüler

Viranelerin yascısı" milli şairimiz Mehmet Akif Ersoyun cemiyetteki bozuklukları görüp, insanlar arasındaki münasebetlerdeki riyakarlık ve sahte tavırlar karşısında dayanamayarak:

Artık iki yüzlüleri sever oldum çünkü yaşadıkça yirmi yüzlü insanlar görmeye başladım " diyerek hayıflandığını...(195)

450 Yıllık Çevre Nizamnamesi

Çevremizin gitgide yaşanmaz hale gelip bunun ekolojik felakete yol açan neticelerinin hergün biraz daha fazla ortaya çıkmasıyla birlikte çevreyle ilgili haftalar tertip edip, hukuki düzenlemelerin gündeme yeni yeni gelmesine karşılık, Osmanlı Devleti'nin bizden tam dört buçuk asır önce, meselenin ehemmiyetini idrak ederek Çevre Temizliği Nizamnamesi " hazırlayıp uygulamaya koyarak problemi çözdüğünü. . .(196)

Lüks Gemi ve Tuvalet

Büyük şair Necip Fazıl Kısakürek'e sahilde rastlayan bir hayranının :

Üstad, senin bütün mücadelelerin güzel, hizmetlerin eşsiz... Ama şu.... . .... tarafın olmasa!" diyerek tenkit etmesi üzerine Necip Fazıl'ın tebessüm ederek:

Şu Boğaz'dan geçen lüks ve güzel gemiyi görüyor musun? Bak ne kadar lüks ve konforlu değil mi. İşte böylesine lüks geminin tuvaleti de vardır" cevabını verdiğini... (197)

Abdülhamid'in Haremi

II. Abdülhamid Han'ın karısı Müşfika Sultan'ın, kocasının vefatından sonra ve kızının da Avrupa'ya sürgün gitmesi üzerine, İstanbul'da yıllarca yalnız yaşadığını...

Ayşe Sultan'ın annesini defaatle Avrupa'ya yanına çağırmasına rağmen gitmediğini ve bunun sebebini soranlara:Efendim pek kıskançtı. Harem ağaları bile başlarını kaldırıp yüzüme bakmaktan men edilmişti. Avrupaya gittiğimi yüzümü yabancı erkeklerin gördüklerini kabrinde hissederse güceneceğini, azap duyacağımı düşündüm. Onun için de kalbime taş basarak yıllar yılı dar-ı dünyada evladımın hasretine katlandım" diye ibretli bir şekilde cevap verdiğini. . .(198)

Oğlumdan Devlet Sorumludur

16 Nisan 1992'de, polisin yaptığı bir operasyonda öldürülen Dev-Sol militanı Sinan Kukul'un babası Musa Kukul'un, gazetelere verdiği beyanatta: "Oğlum benim yanımdayken inanıyordu. Namazını kılıyordu. Onu devlete güvenip yatılı okula verdiğimde kaybettim

Tavuk bile kesemeyen oğlum, nasıl bu yola düştü? Sormak istediğim devlet yatılı mekteplerinde okuyan bir çocuk nasıl oluyor da devlet aleyhinde yönlendirilebiliyor. Sinan 'dan ben değil, devlet sorumludur" dediğini.. .(199)

Bismark'ın Parlamento Anlayışı

Alman birliğinin kurucusu büyük devlet adamı Prens Otto Von Bismark'ın(1815/1898), Sultan II. Abdülhamid'in Meclis-i Mebusan'ı kapattığını öğrendiğinde, kendisine Padişah adına nişan getiren Ali Nizami Paşa'ya:

İyi ettiniz de meclisi fesheylediniz. Bir devlet millet-i vahideden (tek bir miletten) teşekkül etmedikçe, parlamento o devlete ve millete yarardan çok zarar getirir... " dediğini. . (200)

Mehmet Akif ve Kalpak

Milli şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un Cumhuriyet'in ilk yıllarında Ankara'ya çağırıldığını ve orada halledilmesi gereken o kadar önemli mesele varken "kalpak " meselesinin görüşülmesi üzerine iyice canı sıkılan Akif'in: "Ben de bu adamların başımın içine bakacaklarını sanmıştım. Ama onlar tepesine baktılar" diye hayıflandığını. . (201)

Osmanlı'nın Adalet Şemsiyesi

Kurtuluş Savaşı'ndan önceki İstanbul'un işgal yılları sırasında, birçok yerli Rum'un taşkınlıklar yaparak Türk düşmanlığını körüklemesine mukabil , İstanbul'da yıllarca Osmanlı'nın adalet şemsiyesi altında huzur içinde hayat sürmüş hakperest bir Rum olan Alerko Mandacı'nın, elinde tesbihi, başında fesi ile dolaşıp :

``Ben bu fesin altında doğdum, bunun altında ölürüm!" diyerek soydaşı diğer Rumlara muhalefet edip onlarla yaka paça mücadele ettiğini . . . (202)

Batıda Kilisenin Serveti

Bugün Avrupa'da kiliseye kayıtlı olan milyonlarca insanın maaş, ücret veya gelir vergilerinden bir bölümünün kiliseye aidat olarak kesildiğini. . .

Bu aidatların 1991 yılı toplamının sadece Almanya'daki karşılığının 15 milyar 700 milyon markı bulduğunu...

Ayrıca Almanya'da aynı yıl kiliseden kaydını sildirenlerin sayısının 300.000 kişiyi bulduğunu. (203)

Kadının Ruhu Var mı?

16. Yüzyıl Avrupa'sında, kadınların ruhlarının olup olmadığı ve Cennet'e gidip gidemeyecekleri meselesinin Hristiyan çevrelerde durmadan tartışıldığını...

Yine o dönemde bir üniversite hocasının, kadınların insan türünden olmadıklarını ispat etmek üzere Latince tezler yazdığını ve o dönemin kraliyet fermanlarında, kadınların dövülme meselesi ile alakalı olarak:

"Dövme aletinin ucu keskin demir olmasın ve açılan yara da makul bir cezanın hudutlarını aşmış olmasın" diye hükümler yer aldığını... (204)

Zekanın Böylesi

Bediüzzaman Hazretleri'nin bir lütf-u İlahi olarak çok zeki bir yaratılışa sahip olduğunu...

Bir defasında ikibinbeşyüz alternatifli bir ihtimal hesabını iki saat zarfında zihninden hesap edip çözdüğünü...

Yine gençlik yıllarında giriştiği bir münazaradan sonra misafir kaldığı ev sahibine dert yanarak:

Acem Ağa, bu adamlar benimle münazaraya giriyorlar. Vallahi azim ben, yerden ta asumana kadar, buğday taneleri birbirine binip eklenseler, kaç tane edeceğini zihnim de hemen bulabilir çıkartabilirim" dediğini...(206)

Osmanlı Saray Kadınları

Tarihi hadiselerle önyargılı bakan birçok batılı yazarın. Osmanlı kadınlarının saray hayatını kendi hayat felsefelerine göre değerlendirip, "kafes edebiyatı" çerçevesinde senaryolaştırmasına mukabil, yıllarca İstanbul'da yaşayan "Muhteşem İstanbul" kitabının yazarı Gerard de Nerval'in Osmanlı saray kadınları hakkında :

"Saray kadınlarına gelince, bunların gerçekten birer alim olduklarını söyleyebiliriz ve bu sözümüzde mübalağa yoktur. Çünkü saraya giren her kadın, tarih, edebiyat. müzik, resim ve

coğrafya konularında çok ciddi bir eğitime tabi tutulur. Bu kadınların birçoğu, sanatkar veya şairdirler diye yazdığını. . .(205)

"Sol Kolumuzu Yiyip Sağ Kolumuzla Carpırız"

Lid kalesinin İspanyollar tarafından muhasara edilip kale içindeki şehirde açlığın baş göstermesi üzerine, başları sıkışan halkın .kale muhafızı Jan Vanderev'e müracaat ettiklerinde, kale muhafızının :

"Sizin elinizden ölmekle, düşman eliyle ölmek benim için aynıdır. Eğer benim etim sizi doyuracaksa, beni parçalayıp yiyiniz" cevabını verdiğini...

Jan Vanderev'in bu söz ile yüreklenen halkın sonuna kadar kaleyi muhafaza edip, İspanyolların teslim tekliflerine karşı

Erzakımız bitse bile sol kolumuzu keser yeriz ve düşmana karşı sağ kolumuzla mücadele ederiz" cevabını verdiklerini. . ."(207)

İdeal ve Menfaat

ABD eski başkanı George Bush'un, West Point Askeri Akademisi'nde son yaptığı konuşmada "ideal" ile "menfaat" arasındaki farkı vurgulayıp tam bir makyavelist batılı zihniyete yakışır şekilde :

"Her şiddet hadisesine karşı koymak durumunda değiliz... Bir milletin idealleri menfaatleriyle çatışma halinde olmamalıdır" diyerek maskesinin altındaki gerçek yüzünü gösterdiğini. . .(208)

Batının Pis Parmağı

"Arap Birliği " düşüncesinin, İngilizlerin, Osmanlı Devleti'ni parçalamak için kullandığı bir vasıta olduğunu ve böylece İngilizlerin Arapları, İslam ümmetinden ayırmayı hedeflediklerini...

Nitekim "Baas Arap Milliyetçiliği" fikrinin de bir Hristiyan olan Misel Eflak tarafından ortaya atıldığını...

Yine Osmanlı'yı İslam aleminden koparmak için ortaya atılan "Pantürkizm" düşüncesinin fikir babasının da Vambery isimli bir Avrupalı olduğunu... (209)

Mevlana ve Uğursuzluk

Halk arasında yaygın olan batıl inançların birinin de: Üzerinde dikiş dikilen kimsenin ağzına birşey almamasının uğursuzluk getireceği " olduğunu...

Mevlana'nın hanımı Kira Hatun'un, kocasının feracesini üzerinde olduğu halde dikerken içinden 'Acaba Mevlana'da mübarek ağzına birşey aldı mı?' diye geçirmesi üzerine, Büyük Veli'nin karısına dönerek ibretli bir şekilde: "Bunun ehemmiyeti yok, sen adamakıllı dik. İşte ben ağzıma , Kulhuv'allahü ahad (O Allah tekdir)' lafzını aldım.' dediğini. . .(210)

Büyük Musibetin Haberi

Bediüzzaman Said Nursi Hazretlenin Vandaki Horhor medresesindeki talebelerine ders verdiği esnada bir karınca yuvasındaki karınca kolonisinin,ölülerini dışarı attıklarını görünce:Büyük bir musibet başımızda dolaşiyor. Nasıl ki bu karıncalar ölülerini dışarı atıyorlar,aynen öylede bu musibette de millet ölülerini dışarı atıp sahip olamayacak diyerek,cihan harbinin o müthiş musibetini keşfen haber verdiğini...(211)

İstiklal Mahkemeleri

Birinci Büyük Millet Meclisinin unutulmaz imanlı hatibi, Erzurum mebusu Hüseyin Avni Ulaşın,Elazığ İstiklal Mahkemesinde yargılanıp hakkında beraat kararı verilmesi üzerine büyük bir celadetle yerinden fırlayarak:Bu mahkeme çok namuslu insanları asmıştır. Bizim namusumuzda bir eksiklik mi gördü ki,bizi asmadı diye haykırması üzerine,Elazığ İstiklal Mahkemesinin Hüseyin Avni Bey i ömür boyu sürgün cezasına mahkum ettiğini...(212)

Dört Kıtada Kerim Devlet

Osmanlı Cihan Devleti hakimiyetinin Orhan Gazi devrinde Asya dan Avrupa ya...Yavuz Sultan Selim devrinde buralara ilave olarak Afrika kıtasına...İkinci Selim tarafından gerçekleştirilen Sumatra seferiyle de Okyanusya ya dayandığını...Bu suretle de Devlet i Aliye yi Osmaniyenin azamet devrinde dünyanın dört kıtasında boy gösterdiğini...(213) Biliyor muydunuz?

"Ben Bu Tefsiri Yazmazdım"

Cumhuriyet hükümetlerinin ilk Şer'iyye Vekili 'Hülasa tül Beyan" isimli Kur'an tefsiri yazarı Konyalı Mehmed Vehbi Efendi'nin, Bediüzzaman Said Nursi'nin İhlas Risalesini okuduktan sonra, kendisine bu eseri veren Konyalı Hacı Sabri Halıcı'ya:

"Sabri Bey, Allah'a kase ederim ki, sen bu eseri bana tefsirimi yazmadan evvel verseydin ben bu tefsiri yazmazdım " dediğini. .(214)

Paramparça Olan Kalp

Hayatını, memleket gençliğinin ebedi hayat prensiplerinin rehberliğinde yetiştirilmesine adanmış büyük dava adamı rahmetli Zübeyr Gündüzalp'in, asılsız ithamlarla çıkarıldığı bir mahkemede :

"Teessür ve ızdırap karşısında kalpten bir parça kopsa idi, bir genç dinsiz olmuş' haberi karşısında o kalbin atom zerrati adedince paramparça olması gerekirdi" diye haykırdığını. .(215)

Sünnetdaşlık

Osmanlı'nın çok güzel sünnet geleneklerinden birinin de varlıklı ailelerin, çocuklarını sünnet ettirecekleri zaman kendi çocuklarının sünnet düğününe fakir aile çocuklarını da davet ederek onları da sünnet ettirdiklerini...

Böylece sünnet edilen çocuklar arasında hayat boyu sürecek bir kardeşlik bağı(sünnetdaşlık) tesis etmiş olduklarını... (21 6)

Bir Mandaya Değişilen Devlet

İstanbul'un batılı emperyalistlerce işgal edildiği yıllarda "manda" fikrinin hararetli bir şekilde tartışıldığı günlerin birinde , o devrin Zaman gazetesinin baş yazarlığını yapmakta olan şair Yahya Kemal'in, kendi köşesinde bir arkadaşının ifadesi

olan "Bu şehre girmek için Fatih Sultan Mehmed'in her topuna doksan manda koşmuştuk. Koca saltanatı bir mandaya değişecegiz" diye yazması üzerine bu makalesinin sansüre uğrayarak köşesinin beyaz çıktığını. .. (217)

"Onların Herşeyini Berbad Ettik"

Haçlı seferlerinin başarısızlıkla neticelenmesinden sonra batı sömürgeciliğinin İslam ülkelerine yerleştirmenin başka yollarını arayan kilisenin, geliştirdikleri Oryantalizm metodlarıyla yılarca sabırla çalışarak İslam alemini ne hale getirdiklerini, yine bir batılı olan Louis Massignon'un.

"Onların herşeyini berbad ettik felsefelerini, dinlerini berbad ettik. Şahsiyetlerinde büyük bir boşluk meydana getirdik. Artık anarşiye ve intihara hazır haldedirler. Ruhlarını kaybettiler" sözleriyle ifade ettiğini...1218)

Bir Dinsizin Papaz Olan Oğlu

"Beşerin böyle dalaletleri var.

Putunu kendi yapar kendi tapar.

diyen bir dönemin edebiyat dünyasının önemli simalarından biri, inançsız şair Tefvik Fikret'in(1867-1915): "Sen bize bol bol ışık kucakla getir diyerek elektrik mühendisi olmak üzere İngiltereye gönderdiği oğlu Haluk'un, dininden ve vatanından tamamen koptuğunu ve içindeki inanma ihtiyacından dolayı önce bir Hristiyan, daha sonra da bir kilisede papaz olduğunu...

Yıllar sonra Amerika'da izini bulup kendisiyle görüşmek isteyen birine de:
Siz Türk veya Türkiyeli olabilirsiniz bu beni ilgilendirmez Ben Amerikalıyım Amerikan vatandaşım. Türkiye ile iyi-kötü bir ilişkim yoktur , diyebilecek kadar tefessüh ettiğini..

Nihat Sami Banarlı'nın bu hadise üzerine: "Fikret ailesinin talihsizliği galiba 'mendel kanununun tezahürüdür, Bu soya çekim' kanunu, Fikretin ruhuna belki hüsrana duygusunun acısın! tattırdı. Çünkü Fikret'in ailesi henüz Müslüman olmuş bir Rum ailesinin kızıydı ve bu ailenin tarihinde sağa veya sola doğru birtakım iman ve ideal değişimleri Olmuştu.

Haluk'un Müslümanlıktan yedi asır eski bir dine geri dönmesi, belki de böyle bir kan mirasının tecellisidir" diyerek enteresan bir yorum getirdiğini... (219)

Tito' dan Müthiş İtiraf

Ömrünün elli yılını komünist ideoloji yolunda harcayarak bu davasında şöhreti yurt dışına taşımış bir insan olan Salih Gökaya'nın, daha sonra İslam'la müşerref olarak Hakk'a rücu ettiğini .

Komünizm fırtınalarının bütün dünyayı kasıp kavurduğu bu günlerin birinde Salih Gökaya'nın "Türkiye Komünist Talebe Teşkilatı Başkanı" sıfatıyla Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Tito'nun şeref misafiri olarak Belgrad'a gittiğini...

Ömrünün son günlerini geçirmekte olan Tito'yu ziyaret ettiklerinde , hayatını komünizme adayan bu ihtiyar liderin büyük bir pişmanlık içinde:

"Yoldaş, ben ölüyorum artık... Ölümün ne derece korkunç birşey olduğunu size anlatamam. Anlatsam bile sıhatli ve genç olan sizler, bu yaşta bunu anlayamazsınız. Düşünün ölmek, yok olmak... Toprağa karışmak ve dönmek üzere gidiş... İşte bu çıldırtıyor beni... Dostlarımızda sevdiğimizden, ünvan ve makamlardan ayrılmak...

Dünyanın güzelliklerini bir daha görememek.. Ne korkunç birşey anlamıyor musunuz?

Yoldaşlarım, sizlere açık bir kalple itirafta bulunmak istiyorum: Ben öldükten sonra, toprak olacaksam, diriliş, ceza veya mükafat yoksa, benim yaptığım mücadelenin değeri nedir? Söyleyin bana? Ha yoldaşlarımın kalbine gömülecekmişim veya unutulmayacakmışım veya alkışlanacakmışım neye yarar?

Ben mahvolduktan sonra, beni alkışlayanların takdir sesleri, kabirde vücudumu parçalayan yılan ve çıyanları insafa getirir mi? Söyleyin bu gidiş nereye? Bunun izahını Marks, Engels, Lenin yapamıyor.

İtiraf etmek zorundayım

Ben Allah'a, peygambere ve ahirete inanıyorum artık. Dinsizlik bir çare değil. Düşünün, şu kainatın bir Yaratıcısı şu muhteşem sistemin bir kanun koyucusu olmalıdır... Bence ölüm de son olmamalıdır,mazlumca gidenlerle, zalimce ölenlerin bir hesaplaşma yeri olmalıdır. Hakkını almadan, cezasını görmeden gidiyorlar. Böyle keşmekeş olamaz Ben bunu vicdanen hissediyorum Öyle ki, milyonlarca suçsuz insanlara yaptığımız eza ve zulümler, şu anda boğazıma düğümlenmiş bir vaziyette Onların ahlarına kulak verecek bir merci olmalı... Yoksa insan teselliye nereden bulacak? Bunların bir açıklaması olmalı Marks bu mevzuda halt işlemiş. Uyuşturmuş beynimizi

Nedense ölüm kapıya dayanmadan bunu idrak edemiyoruz Belki de göz kamaştırıcı makamlar buna engel oluyor. Ben bu inançtayım yoldaşlarım, sizler de ne dersiniz deyin!" diyerek müthiş bir itirafta bulunduğunu...(220)

"Asrın Müceddidinin Büyük Bir Talebesi Geçiyor"

Bediüzzaman Hazretleri'nin talebelerinden Albay Hulusi Bey'in tayininin Kars'a çıkması üzerine, bindiği tren Erzurum Alvar köyünün yakınlarından geçerken Şeyh Muhammed Lütfi Efendi'nin

kerametkarane ayağa kalkıp:Asrın müceddidinin büyük bir talebesi geçiyor" deyip takdir ve ta'zimde bulunduğunu. .(221)

Çatırtı

Fransa İmparatoru III. Napolyon'un, o sırada Paris'te Osmanlı Büyükelçisi olarak bulunan Ahmet Vefik Paşa'ya:"Paşa, işitiyorum, Osmanlı Devleti çatırtıyor" demesi üzerine, Vefik Paşa'nın gayet vakur bir şekilde:

"İstanbul buraya uzaktır , ses duyulmaz... O duyduğunuz sizin imparatorluğunuzun çatırtısıdır" cevabını verdiğini . . . (222)

Sarap İmalatçısı Elçilerimiz

Eski Dışişleri Bakanlığı sözcülerinden Vural Arıkanın Tahran Büyükelçiliği'nde diplomatlık yaparken, memleketimizin dış politikası ile alakalı meseleleri üzerinde oldukça faydalı (!) faaliyetlerde bulunduğunu ,

Bu faydalı(!) faaliyetler arasında, içkinin yasak olduğu İran'da, dışarıdan iki kamyon üzüm getirterek büyükelçiliğin mahzeninde bizzat üzümlerin üzerinde tepinerek şarap imal etmenin de bulunduğunu... (223)

İzmir'de Vahşet

15 Mayıs 1919 tarihinde, İngilizlerin kışkırtmalarıyla Ege bölgemizin incisi İzmir'i işgal eden Yunan askerlerinin Kordon boyu'nda genç-ihtiyar, çoluk-çocuk demeden yüzlerce insan vahşice katlettiklerini , . ,

Sahil kıyısındaki askeri gemilerde beklerken, olanları gören ve Türk düşmanlığı ile şartlandırılmış İngiliz askerlerinin dahi yapılan insanlık dışı vahşete tahammül edemeyerek gemide isyan alametleri göstermeleri üzerine, gemilerin denize açılmak mecburiyetinde kaldığını (224)

Abdest Suyu

Otuzikinci şehit Osmanlı Padişahı Abdülaziz Han'ın çok dindar bir padişah olduğunu ve ömrü boyunca hiç namazını hiç terketmediğini...

Fransa Kralı ve İngiltere Kraliçesi'nin daveti üzerine çıktığı Avrupa seyahatında -Frenklere itimat etmeyerek abdest suyunu dahi beraberinde götürdüğünü. . (225/a)

Daha sonraları bazı menfaati zedelenenlerce, cinayet şebekesi kurdurularak hunharca öldürülüp hadiseye intihar süsü verildiğini... .

Abdülaziz'in vefatını öğrenen İstanbul halkının çok sevdikleri padişahları için "Babamız öldü!" çığlıklarıyla sokaklara döküldüklerini . , , (225/b)

Biliyor muydunuz.?

İnönü ve Karabekir

Başvekil İsmet İnönü'nün, eski silah arkadaşlarından Kazım Karabekir Paşa'nın Erenköy'deki evini polis kuvveti ile bastırıp, Paşa'nın "İstiklal Harbinin Esasları" isimli hatıralarını gasbettiğini , . .

Bu hadise üzerine Cafer Tayyar Paşa ile dertleşen Kazım Karabekir'in teesürünü ifade ederek: "Ah İsmet!.. Her türlü insanlık hissinden sıyrılacak kadar haris olacağına, biraz ileriye görmek hassasına sahip olsaydın, ne olurdu?" dediğini...(226)

Şapkanın Serencamı

Falih Rıfki Atay'ın ifadeleri içinde: "Müslümanlar, Hristiyanların iyisine 'makul kefer'e', kötüsüne 'gavur', beterine şapkalı gavur' "denildiği bir dönemde, 25 Kasım 1925 tarihinde şapka inkılabının yapıldığını ve bu inkılabı karşı geldikleri için 57 kişinin idam edildiğini,.. (227 /a)

.İngiliz araştırmacı yazar Paneth'in, "Turkey at the Gross roads "ın (Türkiye Yol Ayrımında) , , isimli kitabında o günler ile alakalı olarak:

"Avrupa şapka imalatçıları altın günler yaşadılar. Gemiler dolusu fötr panama, kasket, ne varsa İstanbul'a gönderildi. İtalyan Borsalino kardeşlerin şapka yüklü gemisi İstanbul limanında idi zaten. Şapkanın gündeme gelmesi ile birlikte, geminin yükü alelacele gümrükten geçirildi. Borsalino kardeşler bu işten büyük kar elde ettiler... İstanbul'da erkeklerin kafalarında kağıt şapkalar hatta kadın .. şapkaları bile vardı,," diye yazdığını... Şapka almakta zorluk çeken memurlara hükümetin taksitle borç para verdiğini ve bu ilk devrim hareketini, yine devrimlerin savunucularından biri olan Halide Edip Adıvar'ın:

"Şapka kanunu, devrimlerin en beyhude ve en sathisidir, Bu kanuna sokaktaki adamın karşı çıkması, onu yapanlardan daha batılı bir davranıştır" diye tepki gösterdiğini, , ,(227/b)

Kaskete Hakaret

Mahkum olarak Ankara'dan Denizli'ye sevk edilen Bediüzzaman Hazretleri'ne mahkeme celsesi devam ederken başına takması için bir kasket verdiklerinde, Üstad'ın kasketi alıp sandalyenin üzerine koyarak üzerine oturduğu... Bunun üzerine savcının.."Said Nursi şapkamıza hakaret ediyor" diye bağırması üzerine Bediüzzaman'ın: "Ben zayıfım bu sandalye de çok kurudur onun için altına koydum" cevabını verdiğini . . . (228)

Çiğercilik Mesleği

Ecdadımızda "çiğercilik " diye bir mesleğinin bulunup. bu meslek erbabının, uzun bir sırtığın ucuna taktıkları ciğerleri mahalle ve çarşılarında dolaştırdıklarını, . Yolda bu çiğerciye rastlayan hayırsever insanların ciğerleri satın alarak etraftaki aç kedi ve köpeklere dağıtıp sevap kazanmayı gaye edindiklerini,....(229)

Ürpertici ifadeler

Küfür ateşinin alevlerinin göklere yükseldiği bir sırda iman suyuyla onu söndürmeye koşan, büyük çile insanı Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin, bu meşakkatli iman hizmeti esnasında defaatle zulümlere maruz kalıp öldürölmek istenildiğini ve kendisine bu zulüm silahını kullananlara karşı:

",,. Dünyamızı, dinimiz uğrunda ve ahiretimize her vakit feda etmeye hazırız, Sizin zalimane ve vahşiyane hükmünüz altında bir iki sene zelilane geçecek hayatımızı, kudsi bir şehadeti kazanmak için feda etmek, bize ab-ı kevser hükmüne geçer, Fakat Kur'an-ı Hakim'in feyzine ve işaretine istinaden, sizi titretmek için, size kat'i haber veriyorum ki Beni öldürdükten sonra yaşayamayacaksınız! Kahhar bir el ile, cennetiniz ve mahubunuz olan dünyadan tardedilip ebedi zulümata çabuk atılacaksınız!

Arkamdan pek çabuk sizin Nemrutlaşmış reisleriniz gebertilecek, yanıma gönderilecek. Ben de huzur-u İlahi'de yakalarımı tutacağım, Adalet-i İlahiye, onları esfel-i safiline atmakla intikamımı alacağım!" diye seslendiğini..

Ve bu büyük Hak Eri'nin vefat ettiğinde geriye maddi varlık olarak sadece ve sadece bir cübbe, bir sarık, bir cep saati ve yirmi lira para bıraktığını. .. (230)

İstiklal Mahkemelerinin Adaleti(!)

Cumhuriyet'in ilanından sonra ikinci defa kurulan ve 1925-1927 döneminde faaliyet gösteren İstiklal Mahkemeleri hakkında Araştırmacı Ergün Aybars' ın:"Kararların temyizi yoktu. Mahkemeler kararlarını vicdanı kanaatlerine dayanarak verirlerdi, Kararın verilmesi için delile gerek yoktu dediğini...

Bu konu ile alakalı olarak mahkeme üyelerinden Lütfi Müfit Beyin Savcı Süreyya Bey'e:

"Bizim milli bir gayemiz var. O gayeye Varmak için asıra kanunun üstüne çıkarız. diyerek ne kadar adilane(!) hükümler vererek yüzlerce insanın ölümüne imza koyduklarını. . . (231)

Halkın Hizmetinde Olan Devlet

Devletin, o ülke vatandaşının hizmetinde bir müessese olarak çalıştığı İngiltere'de en üst seviyedeki bir kamu görevlisinin dahi, en sade vatandaşa yazdığı bir yazıda. veya dilekçesine verdiği cevapta: "Sadık Hizmetkarınız-your obedient servant diye imza attığımı . . . (232)

Amerikan Mandası

İsmet İnönü'nün, memleketimizin dört bir yandan düşman tarafından işgal edildiği günlerde kendisinin de Milli Mücadeleci olduğunu ilan etmesine karşılık gerçekte ise Milli Mücadele'ye inanmayıp mandacılık taraftarı olduğunu...

27 Ağustos 1919'da Kazım Karabekir Paşa'ya yazdığı mektupta :

"Bütün memleketi parçalanmadan ancak bir Amerikan mandasına tevdi etmek yaşayabilmek için yegane ehven çare gibidir diye yazdığını...(233)

Sark ve Garpta Temizlik Kültürü

Orta Çağ Fransa'sında saray ve tiyatrolarda bile umumi helaların bulunmadığı bir zamanda, su medeniyetinin başşehri İstanbul'da 1400'ün üzerinde umumi hela bulunduğunu . . .

Yine aynı dönem Avrupa'sında akan su ile temizlenmenin bilinmeyip bir kaba doldurulan su ile tekrar tekrar el yüz yıkandığını...

Buna karşılık Osmanlı şehirlerinin, herbiri bir sanat şaheseri olan çeşmelerle donatılmış olduğunu...(234)

Biliyor muydunuz?

Haysiyetli Bir Haykırış

İzmir Valisi İzzet Bey'in, Yunanlıların İzmir'i işgal etmesi ne karşı çıkılmamasını söylemesi üzerine il müftüsü Rahmetullah Efendi'nin:

Vali Bey!.. Bu sakalım kanımla kızarabilir ama, bu alına, Yunan alçağını sükunet ve tevekkülle selamlamış olmanın karasını sürerek huzur-u İlahiye çıkamam!" diyerek haysiyetli bir çıkış yaptığını... (235)

Selahaddin Eyyübünün Serveti

Hayatı İla-yı kelimetullah adına hep at sırtında geçmiş Kudüsün Haçlıların elinde olmasından dolayı gülmeyi kendisine haram kılmış olan büyük İslam mücahidi Selahaddin Eyyübi'nin, vefat ettiği zaman yanında bulunan komutanlarda Mahmut Han'ın elinde tuttuğu kılıcı havaya kaldırıp "Ey Cemaat-i Müslimin! İşte hükümdarınızın bütün serveti bu kılıçtan ibarettir" diye haykırdığını...(236)

Adüvvullah Cevdet

Dr. Abdullah Cevdet'in(1869/1932) (Adüvvullah Cevdet) çıkarmış olduğu dergilerindeki yazılarıyla hayatı boyunca İslami değerlere hücum ettiğini...

En büyük hedefinin, "halk arasında dinin nüfuzunu kırmak olduğunu söyleyen bu ateist adamın ölüp de" cenazesinin Ayasofya Camisi'ne getirildiğinde cemaatin cenaze namazın kılmadığını ve bunun üzerine cenazesinin götürülmek istendiğini... Cenaze arabası bulunmaması üzerine Fener Rum Patrik hanesi'nden bir cenaze arabası istenip haç işaretli bu cenaze arabasına konularak götürüldüğünü... (237)

Misk ü Amber

Bediüzzaman Hazretleri'nin talebelerinden Zübeyr Gündzalp'in bir defasında bir Nur talebesi ile münakaşa ederken muhatabının nefsine mağlup olup, Zübeyr Gündüzalp'in yüzüne tükürdüğünü..

Bu menfi ve nahoş harekete o büyük insanın: "Elhamdülillah, Nur talebesinin tükürüğü misk ü amberdir" sözüyle mukabele ederek olgunluğunu gösterip ve muhatabına ders verdiğini . . . (238)

"Öl de Köye Dönme"

I. Cihan Harbi'nin bütün cephelerde devam ettiği, vatani her tarafından barut ve kan kokusunun yayıldığı 1915 senesi sonbaharının serin ve yağışlı günlerinin birinde, ak saçlı beli bükülmüş, soluk benizli ihtiyar bir ananın Bilecik İstasyonundan "Söğüt'ün Akgünlü Köyünden Mehmed oğlu Hüseyin namlı tazecik oğlunu cepheye uğurladığını...

Uğurlarken de: "Hüseyim yiğit oğlum benim!.,Dayın Şıpka'da, baban Dömeke'de, ağabeylerin Çanakkale'de şehit düştüler, Bak, son yongam sensin. Eğer minarede ezan sesi kesilecekse camilerin kandilleri sönecekse sütüm sana haram olsun. Öl de köye dönme!

Yolun Şıpka'ya uğrarsa dayının ruhuna bir fatiha okumayı unutma, Haydi oğul! Allah yolunu açık etsin " diyerek bağrına basıp uğurladığını (239)

"Çok Şükür Sol Kolum Yerinde Duruyor"

Fransız ordusunun meşhur kumandanlarından General Guro'nun Çanakkale Savaşı'ndan sonra İstanbula gelip , karşılaştığı ilk Türk kumandanına, Çanakkale'de Türklerin gösterdiği destansı mücadelenin tesirinin bir ifadesi olarak:

"Sağ kolumu Çanakkale'de verdim ama bir Türk generalini selamlayabilmek için çok şükür sol kolum yerinde duruyor" diyerek hayranlığını ifade ettiğini. .(240)

"Sark ve Garpta Hayat Felsefesi"

Batıda herşeyin "ferdiyetçilik" üzerine bina edilip, her insanın yaptığı bir eserle övündüğünü ve hatta daha da ileri giderek onu propaganda vasıtası yaptığını...

Buna karşılık doğuda "toplumculuk" düşüncesinin yaygın olduğunu ve doğu toplumlarında kişinin eseriyle övünmesinin ayıp sayıldığını...

Bu felsefenin neticesi olarak, birinin güreşte rakibine galip gelmesi halinde bunu muhakkak "Allah'ın sayesinde ve büyüklerinin nasihatlarıyla" olduğunu düşündüğünü Nefis bir hat şaheseri ortaya koyan bir hattatın,eserinin altına imzasını adeta utanarak: Allah günahlarını bağışlasın.. . filanca" diye attığını..

18. yüzyılın büyük Tarihçilerinden Evliya Çelebi'nin, eserlerinde kendisini anması gerektiği zaman: "Fakiri Pürtaksir diyerek adeta tevazudan yerle bir olduğunu...(241)

"Şahit Ol Ya Rab!"

Denizli hapishanesine götürülen Nur kafilesinin içinde bulunan, vücutça alil, sakat bir zatın, ellerinin Bediüzzaman Hazretleri ile birlikte kelepçelenip beraberce görülmesi üzerine.fakir fakat izzetli, mazlum fakat celadetli insanın, ellerini gök yüzüne kaldırıp olanca gücü ile bağırarak: "Şahit ol Ya Rab! Şahid ol! Bu dünya hapishanesine beni Bediüzzamanla götürüyorsun Huzuruna da böyle gitmek isterim" diye haykırdığını.. (242)

"İhtisab Ağası"

Bugünkü belediye başkanı karşılığı olarak, Osmanlı Devleti'nde de "İhtisab Ağası"nın bulunduğunu ve bu zatın bizzat çarşıları teftişe çıkıp en ufak bir uygunsuzluğa göz açtırmadığını..

Osmanlı'nın son dönem ihtisab ağalarından biri olan Hüseyin Bey'in, Edirnekapı civarında çıktığı teftişlerden birinde üzeri ağır yüklü vaziyette, bağlanmış bir merkebi görmesi üzerine, sahibini arattırıp onu bir kahvehanede kahve içerken bulduğunu ve hayvanı yüklü olarak bırakıp eziyet

verdiğinden dolayı, çuvalları hayvandan indirtip adamın sırtına yükleterek bir müddet beklettiğini . . . (243)

Geçmiş Zaman Olur ki

Eski Osmanlı kültüründe bir incelik örneği olarak, çarşıya inerken veya eve dönerken, büyüklere hürmet sadedinde bir yaşlı zatın yanından geçip gidilemediğini, ancak onun:"Geç oğlum ben yavaş yürüyorum ... deyip müsaade etmesinde sonra önünde geçilip gidilebildiğini. . .(244)

Necip Fazıl ve Adnan Menderes

Büyük şair Necip Fazıl Kısakürek'in mecmua çıkarmak gayesi ile Ankara'da Adnan Menderes ile görüşmek istediğini ve uzun bürokratik engelleri aştıktan sonra sabaha karşı Başvekil Adnan Menderes ile görüştüğünde ona:

"Sizin başvekil olduğunuz bir ülkede, ben şu kadar eserin sahibi olarak, omuzuma bir boyacı sandığı atarak Eminönü meydanında karnımı doyurmak için boyacılık yapsam bu sizin için bir şeref midir?! , diye oldukça sitemli konuşması üzerine, merhum Menderes'in büyük bir inkisar içinde:

"Necip Fazıl Bey, ben herşeyi biliyorum....Fakat bilsen ne haldeyim Üstümde Celal Bayar altımda Medeni Berk:iki mason arasında, iki değirmen taşı arasındaki tane gibiyim Al şu parayı da git mecmuanı çıkart! Arada bir de bana çat ki onu Menderes besliyor demesinler! " dediğini (245)

Sefkatin Böylesi

18 yüzyılda Osmanlı ülkesine gelen Pere Jehammot isimli bir rahibin yazmış olduğu seyahatnamesi hayvan hakları ile alakalı olarak:

"Türkler, murdar saydıkları için hiçbir zaman evlerine sokmadıkları sokak köpeklerinin açlıktan sıkıntı çekmelerine yahut telef olmalarına meydan vermemek üzere hergün bu hayvanlara bir miktar et dağıtılması için vasiyetnamelerinde kasaplara bir miktar para tahsis ederler,, diye yazdığını...(246)

"Sen Çağımızın Peygamberisin(!)"

30 Ekim 1918 Mondros Mütarekesi ile Anadolu'nun parçalanmasının söz konusu olduğu günlerde Amerika Cumhurbaşkanı Wilson'un: Türkler haritadan silinmelidir!" hezayanını savunduğunu . . .

Wilson böyle söylerken gazeteci Yunus Nadi'nin bu adama gönderdiği mektupta Siz çağımızın peygamberisiniz" diyebildiğini (247)

Lenin ve Emanete Hıyanet

Milli Mücadele yıllarında Buhara Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve Başbakanı Feyzullah Hoca'nın gayretleriyle halktan Türkiye'ye gönderilmek üzere 100milyon altın ruble toplandığını. . .

Bu paranın Türkiye'ye ulaştırılmak üzere Lenin'e teslim edildiğini, fakat Lenin'in bu paranın sadece 11 milyon altın rublelik bir kısmını Anadolu'ya gönderip kalanını gasbettiğini . . (2448)

Havlayanlar ve Kuyruk Sallayanlar

Meşhur İrlandalı yazar Bernard Shaw'ın, devrinin bütün mevcut siyasi partilere kızıp onlar hakkında oldukça ağır bir şekilde :

"Bunlar arasında hiçbir fark yoktur, hepsi köpektir Yalnız şu var ki, muhalif olanlar havlar, muvafık olanlar da kuyruk sallar! diye hakaret ettiğini...(249)

Binlerce Aleme Açılan Kapılar

Muhtelif konularda 16 kitap yazmış bulunan bir İtalyan yazar tarihçi ve sosyoloğunun, önceleri Osmanlı aleyhinde birçok şeyler yazmasına karşılık, 1983 yılında bir sempozyum vesilesi ile İstanbul'a geldiğinde, gördükleri karşısında hayretler içinde kalıp:

İstanbul'un sadece Eyüp semtinde bir çıkmaz sokağı ve Eyüp Camii'ni gezdim. Ne yazık ki bütün seyahatimi yarım saate sığdırmak mecburiyetindeyim. Ama Osmanlı'nın o çıkmaz sokağından belki binlerce aleme çıkan kapılar gördüm. Şu anda muhayyilem allak bullak. Keşke İstanbul'un tamamını gezebilsem... diye yazdığımı... (250) Biliyor muydunuz?

Uyumayan Konsüller

Roma İmparatorluğu'nda konsüllük makamına sabahleyin seçilip, akşamki toplantıda azledilmiş olan Kreante için meşhur hatip Çiçeron'un :

"Roma'da öyle gayretli devlet adamlarımız vardır ki.

konsüllüğü zamanında asla gözlerini kapayıp uyumadı diyerek sistemi istihza ederek eleştirdiğini...(251)

Asalet Tesbiti

Fransa Kralı XIV. Lui'nin bir bilim adamını memuriyete tayin etmeye karar vermesi üzerine önce onun asaletini öğrenmek isteyip soyunu sorduğunda, bilim adamının gayet veciz bir şekilde:

"Efendimiz.! Kitap okuyup ilim öğrenmekten aile şeceremin adlarına hafızamda yer ayıramadım. Fakat muhakkak ki Nuh'u n Oğlundan birisinin torunuyum!" cevabını verdiğini...(252)

Şehit Oldu İki Gazi

Hasırcızade Mehmet Ağa ismindeki Antepli bir şairin. beldesinde Müslümanlığı yeni kabul eden fakir bir Hristiyan için iane (yardım) topladığını ve kendisinin de bu fakir Hristiyana o devirde "Gazi" adı verilen altınlardan iki tane verip ardından da:

"Müslüman oldu bir kafir, şehit oldu iki gazi... "

mısrasını söyleyerek oldukça hoş bir latife yaptığını... (253)

Vatan İçin Öldürmek

İron Mike, yani "Demir Mayk" olarak bilinen dört yıldızlı general J . H . Michaels'. ın, Kore Savaşı sırasında emrine verilen 27. piyade tümenini cepheye sürerken:

"Arkadaşlar, siz buraya vatanınız için ölmeye gelmediniz. Siz burada karşı taraftakilerin vatanları için ölmelerini sağlamak üzere bulunuyorsunuz..." diye haykırarak askerleri moralize ettiğini . . . (254)

Mevlana ve Atom

Büyük İslam mütefekkeri Mevlana Hazretleri'nin, kendisi fizikle hiç iştiğal etmemesine rağmen, kalp gözü ile alemleri seyreden bir mutavassıf olarak, yıllar önce bize atom parçacıklarının varlığını ve atomun parçalanabileceğini:

"Bir zerreyi kesersen, içinde bir güneş Ve güneş etrafında dönen gezegenler bulursun şeklinde sembolik ifadelerle haber verdiğini . . . (255)

Elmadağı Suyu

Mevlana' nın Mesnevi'sinin şarihi Ankara Valisi Abidin Paşa'nın, Ankara yakınlarındaki Elmadağın şifalı ve leziz suyunu şehre getirmek için teşebbüse geçerek projesini yaptırıp parasını da hayırsever vatandaşlardan topladıktan sonra Sultan II.Abdülhamid'den mektupla iradei şahane (müsaade) istediğini

Sultan Abdülhamid Han'ın ise Abidin Paşa'ya verdiği cevapta:

"Çok hayırlı bir işe teşebbüs etmişsiniz, tebrik ederim.

Dinimizde bir canlıya, bir insana,hele bir Müslümana su vermek çok sevaptır.

Fakat!...Bunun sevabını ben almak isterim. Paraları sahibine iade edin ve hemen işe başlayın. Masraflarını ben kendi özel mülkümünden karşılayacağım', diye yazdığını . . . (256)

Abdülhamid'in Ruhaniyatından İstimdat

31 Mart ihtilalinin ideoloğunu yapan Rıza Tevfik'in, Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesinden kısa bir müddet sonra, koca Devlet-i Aliye'nin, imamesi kopmuş tesbih taneleri gibi darmadağın olduğunu görüp bin pişmanlık içinde..

"Nerdesin şevketli Abdülhamid Han?

Feryadım varır mı barigahına? Ölüm uykusundan bir lahza uyan şu nankör.. bak günahına Tarihler adını andığı zaman Sana hak verecek, hey koca Sultan; Bizdik utanmadan iftira atan, Asrın en siyasi Padişahına. "diye "Abdülhamid'in Ruhaniyetinden İstimdat şiirini yazdığını . (257)

Abdülhamid Han 'ın Kültür Hizmetleri

Ulu Hakan Abdülhamid Han'ın Cennetmekan Fatih Sultan Mehmed'den sonra eğitim ve kültüre en fazla ehemmiyet veren padişah olduğunu...

Varlığından yeni haberdar olan Yıldız Sarayı Kütüphanesi'ndeki bir albümden öğrenebildiğimize göre, Abdülhamid Han'ın İstanbul'da büyük bir kültür projesi gerçekleştirmek istediğini . . .

Bu projeye göre Abdülhamid Han, Sultanahmet meydanına muhteşem bir kültür sitesi kurmayı düşünüp, bunun mimari projesini hazırlamak üzere Fransa'dan şehircilik mütahassıslar getirttiğini Albümde sayfa sayfa resimleri görülen bu projeye göre Sultanahmet Camii'nin karşısına Osmanlı Ulum Akademisi. Sol tarafa Milli Kütüphane ve Ayasofya'ya yakın noktaya da yepyeni bir Darülfünun binası düşünüldüğünü... (258)

Kitaplardan Baraj

Büyük İslam seyyahı İbn-i Batuta'nın yazdığına göre 1258'de Moğolların Bağdat'da 24.000 ilim adamını öldürdüğünü .

Şehirdeki kütüphanelerdeki yüzbinlerce kitabı çıkartıp Dicle nehrine attığını ve bunların çokluğundan dolayı adeta nehrin önünde bir baraj oluştuğunu.

Bunun üzerine Moğolların, ırmağın taşmasından korkup geri kalan kitapları cayır cayır yaktıklarını... (259)

Tarihteki Korkunç Sahtekarlık

Tarihteki en büyük bilim skandallarından birisinin de Piltdown adamı olduğunu...

1908 de çıkartılan, maymun ve insan arasındaki zinciri tamamlayan halka olduğu iddia edilen kafatasının sahte olduğunu

Maymun çenesine kafatasının eklenip, kemiklerin kimyevi yollarla eskitilerek yapılan bu sahtekarlığın ancak 1950 yılında ortaya çıkartılabildiğini ...(260)

Hayalperest Emeller

Sultan Abdülhamid Hanı iktidardan uzaklaştırdıktan sonra başa geçen İttihatçıların, hayalperest emellerle Osmanlı ordusunu cephelerde kırdırıp tükettiğini...

Pervadi'de bulunan ordumuza Başkumandanlıktan gelen bir şifrede:

Türk ordusu Kafkasyaya girdiği zaman 300 bin silahı Türkle ordumuza katılacağını bize söylemiş olan Batumlu Aslan Beyi bulunuz ve behemahal Kafkasyaya girmeyi sağlayınız. ``diye yazdığını...

Ordunun başında bulunan Halil Bey'in de Başkumandanlığa gönderdiği cevabi şifrede:

Batumlu Aslan Bey karargahımızda misafirdir. Ancak on adamı vardır ve canını kurtarmak için bize sığınmıştır diye cevap verdiğini...(261)

Huzur Beldesi

1835 yılına kadar dünyanın en büyük şehri kabul edile Osmanlı Devleti'n payitaht merkezi İstanbul'da Kanuni Sultan Süleyman'ın hükümdarlık yaptığı 46 yıl boyunca (1520 1566)yılda ortalama sadece 1 (bir) cinayet vakasının kaydedildiğini...! (262)

Bir Dahinin Endişeleri

1908'de ilan edilen İkinci Meşrutiyet'ten sonra açılan Meclis-i Mebusan da 127 Türk milletvekilinin bulunmasına karşılık 139 diğer etnik gruplardan(Rum, Ermeni, Yahudi, Arap, Arnavut vs.) milletvekili bulunduğunu...

O zamanın anayasasına göre Padişah'ın ancak sadrazamı (Başbakan) ve şeyhülislamı tayin etme yetkisinin bulunduğunu. . .

Otuzüç yıl devleti dahice idare eden ve Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle birlikte yetkileri elinden alınan Sultan Abdülhamid Han'ın, Meclis-i Mebusan'ın bu tehlikeli durumunu görüp devletin sürüklendiği uçurumu farkederek henüz daha sadrazam olmayan Talat Paşa'yı çağırıp, büyük bir teessürle:

'... Görüyorsunuz mecliste Türk mebuslarının sayısı, meclisin yarısı kadar bile değildir. Bu Türk mebusları arasında da elbette muhalifler bulunacaktır. Türk olmayanlar, sayılarını artırmak için ellerinden geleni yapacaklardır, Böylelikle ekseriyet onların eline geçince, Harbiye Nazırı Artin, Bahriye Nazırı Dimitri... olabilir.

Ermeni bir başkumandan ile Rum bir amiralle bu devleti nasıl idare edebilirsiniz? Hiç olmazsa, bu iki hayati makamı, devletimizin mahvolmasını isteyen bu insanlara, benim emrim olarak bırakmayınız..." diyerek yapılan çok önemli bir yanlışı düzeltmeye çalıştığını... (263)

Gaspedilen Gemilerimiz

Osmanlı Devleti'nin 1913 yılında İngiltere'ye parasını peşin olarak yatırarak iki adet büyük zırhlı ismarladığını...

Sultan Osman" ve "Reşadiye" ismi verilen bu zırhlılar için büyük bir kısmı halktan toplanarak yaklaşık 6.775.000 altın lira ödendiğini...

Fakat I. Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla birlikte İngilizlerin bize bu zırhlıları teslim etmeyip paramızı da geri vermediğini . . .

Bugün zırhlıların karşılığı olarak İngiltere'den alacağımız olan bu paranın, tazminatıyla birlikte yaklaşık 32 trilyon lirayı bulduğunu yani 1992 yılı bütçe açığımıza tekabül ettiğini . . . (264)

Biliyor muydunuz?

Padişah Bazusu

Orta Çağ savaş silahlarından küre biçimindeki ağır vurucu silahlara 'topuz" dendiğini ve bunun da özelliklerine göre Bozdoğan', Sepşer ve Salık" diye üç kısma ayrıldığını

Topkapı Sarayı'nda sergilenen ve bugünün insanının havada sallaması oldukça zor olan Sultan III. Mehmed'e ait olan bir salığı, Sultan Mehmed'in bir defada tam 300 kere salladığını. . .(265)

Geleceğin Bediüzzaman'ı Nasıl Yetişir?

Seyyid Hüseyin Arvasi'nin, müridelerinden olan geleceğin " Bediüzzaman"ı küçük Saidin annesi Nuriye Hanım'a: Senin bütün çocuklarının bu kadar zeki olmalarında, senin onları terbiye sistemindeki metodun nedir?" diye sorması üzerine bu mübarek ananın:

'Hayatımda, kadınlığa mahsus şer'i mazeretler dışında, hiçbir vakit teheccüd kaçırmadım ve çocuklarımı abdestsiz emzirmedim" cevabını verdiğini...(266)

Haçlı Katliamı

İnsanlık tarihinin en kara lekelerinden biri olan I. Haçlı Seferi (1099) sırasında Frank lider Raymond'un, Maaratün Numan şehrini işgal ederek 100 binden fazla Müslümanı kılıçtan geçirdiğini ve ardından şehri yıktığını...

Aynı ordunun kısa bir müddet sonra bir salgın ve açlık illetine tutulduklarını ve o günleri yaşayan bir şahidin yapılanların korkunçluğunu :

Öylesine kıtlık vardı ki, adamlarımız bir süre önce öldürdükleri kimselerin butlarından parçalar kopartıp; ateşte kızartıyor ve daha tam pişmeden vahşi ağızlarıyla eti silip süpürüyorlardı" diye yazdığını...(267)

Köpekler İçin Vakıflar

İtalyan kökenli Dominik papazı Ricoldo de Monte Croce'nin, doğuyu Hristiyanlaştırmak gayesi ile 13. yüzyılın ikinci yarısında çıktığı seferde İslam alemini dolaştığını ve Türk topraklarında gördükleri karşısında hayretler içinde kalıp:

"Müslümanlar vakıf kurmada çok cömerttirler. Hatta hayır işlemek için Hristiyan esirlerin de özgürlüklerini satın alırlar. Ve sevaplarını ölmüş ana ve babalarının ruhlarına bağışlarlar .

Müslümanlar, köpeklerin doyurulması için bile mal varlıklarından pay ayırırlar.

Türkiye'nin ve İran'ın birçok kentinde köpeklerin doyurulmasını vasiyet etmiş olanların, vasiyetlerinde köpeklere ayırdıkları payın gayesine uygun kullanılmasını sağlayan köpek bakıcıları vardır" diye yazdığını. . .(268)

İslamoğlu Selman

Sahabelerin bulunduğu bir mecliste, oradakilere atalarının, dedelerinin kim olduklarının sorulması üzerine sıra İran asıllı bir sahabe olan Selman-ı Farisi Hazretleri'ne gelince onun:

Ben İslam'a girdikten sonra soy sop aramam. Ben İslam oğlu Selman'ım " cevabını verdiğini .

Bu güzel cevaptan son derece etkilenen Hz Ömer,ın de.

"Bütün Kureyş bilir ki babam Hattab, Kureyşin önde gelenlerinden biriydi. Böyle iken ben İslamoğlu olan Selmanın kardeşi İslamoğlu Ömerim." dediğini. . .(269)

Batının Bilim Hileleri

Batının birçok şeyde öncü olduğu gibi bilime hile karıştırmakta da öncü olduğunu...

Modern astronominin babası olduğu iddia edilen Kepler'in(1571-1630), gezegenlerin dairesel değil eliptik yörüngelerde dolaştığı tezini desteklemek için hesaplarında tahrifat yaptığını. . .

Newton'un(1642-1727) kendi evrensel çekim teorisini desteklemek için ses hızında değişiklik yaptığını...

19. yüzyılın büyük kimyageri John , Dalton un(1 804- 1805) yaptığı deney sonuçlarında hile yaptığını...

Aynı zamanda bir papaz olan modern genetiğin kurucusu Gregor Mendel'in de deney sonuçlarında değişiklik yapıp hile karıştırdığını. . .(270)

Haya Abidesi

21 Eylül 1520 cuma akşamı Hakk'ın rahmetine kavuşan Yavuz Sultan Selim Han'ın naşının yıkanması hadisesini, Reisü'l Küttab Hüseyin Bedayiul-Vakayi " adlı eserinde:

"Naşı yıkarken sağ eli ile iki kere setr-i avret ettiğini müşahede ederek her biri hayret edip tekbir ve salavat getirdiler." diye yazdığını...(271)

Suİtan Ahmet Resim Galerisi (!)

Ressam İbrahim Çallı'nın(1882- 1 960) , 1926 yılında devrin Maarif Vekili Mustafa Necati'ye müracaat edip, İstanbul'da ressamların resimlerini sergileyebilecekleri büyük bir yerlerinin olmadığını söyleyerek ondan, ecdadın muhteşem eseri Sultanahmet Camii'ni resim galerisi olarak kendilerine tahsis etmesini istediğini...

Ayrıca caminin içinin loş olup resimleri iyi göstermeyeceği düşünülerek kubbelerinde delikler açılmasını teklif ettiğini . . .

Maarif Vekili' nin bu teklifi kabul ettiğini fakat gelen tepkilerden dolayı bu akıllara durgunluk veren tasarıdan vazgeçildiğini. . .(272)

Biliyor muydunuz.?

İnönü ve Masonluk

Daha önce kapatılan mason derneklerinin, İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanı olduğu dönemde serbest bırakılıp yeniden teşkilatlanmasına izin verildiğini ve hatta eski mallarının iade edildiğini fakat aynı muamelenin Türk Ocağına yapılmadığını...

Alınan izinle masonların 1948'de Tepebaşı'ndaki binasının da Türk Mason Derneği" adıyla yeniden faaliyete başladığını...(273)

Marks ve Türkler

Komünizmin fikir babası Karl Marks'ın 16 Eylül 1853 de arkadaşı Engels e yazdığı mektupta Türkiyede toplum yapısını değiştirmek için halkın şurunda devlet' diye şekillenmiş o sosyal hayat inancı ve kısaca manevi değer olarak ne varsa öncelikle silmek şarttır" diye yazdığını...(274)

Cin İşkencesi

Çin idaresinde bulunan Doğu Türkistan'da Müslümanlara istediği gibi evlat edinme hakkının verilmediğini...

Kırk haneli bir köy halkını, bir yıl içinde sadece üç çocuk doğurma izninin verilip bunların da kimler olacağını daha önceden isim alınarak tesbit edildiğini...

Bunlar haricinde birinin hamile kalması halinde zorla kürtaj yaptırıldığını veya bir insanın dört yıllık kazancına tekabül eden altından kalkılamaz bir cezaya razı olmak zorunda kalındığını. . .(275)

Batıda Kelp Kültürünün Hükümraniği

Sadakat, vefa ve sevgi hissinin yok denecek kadar azaldığı batıda yapılan bir araştırmaya göre, ortalama . yüz aileden altmışının , beslediği hayvanını karısından veya kocasından daha çok sevdiğini ortaya koyduğunu...

Bugün batıda, köpekler için özel mezarlıkların, özel şampuan ve kremlerin, özel sağlık sigortalarının ve üye kartlı öze kulüplerin bulunduğunu. . .(276)

1924 Türkiyesi'nin Manzarası

1924 Türkiyesi'nde devrin Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati'nin bütün eğitim meselelerini hallettikten sonra(!) Avrupa'ya gidip vızır vızır Atatürk'ün resmini yapacak ressam aradığını...

A. Kamp isimli bir ressama, ortalama memur maaşlarının 50 liraya olduğu bir dönemde 10.000 liraya Mustafa Kemal'in resminin yaptırıldığını. . .(277)

"Anneni Çöpe Attık"

Şimdilerde milletvekilliği yapmakta olan Mümtaz Soysal' ın karısı vefat ettiğinde, çocuğunun: Babacığım. anneme ne oldu, ona ne yaptılar?" diye sorması üzerine, Soysal'ın: 'Yavrum' annen bir çorap gibi eskidi ve onu çöpe attık..." diyerek o şefkate muhtaç çocuğunun kalbinde derin yaralar açtığını. . .(278)

Sebil Gibi Türk Kanı

5 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal etmek için çıkartma yapan Yunan askerlerini karşılayan metropolit(papaz) Chysosto mos'un askerlere hitaben:

Asker evlatlarım, Elen çocukları! Bugün ecdad topraklarının yeniden fethetmekle İsa'nın en büyük mucizesini göstermiş oluyorsunuz. Bu uğurda ne kadar Türk kanı döküp içseniz, o kadar sevaba girmiş olacaksınız. Ben de bir bardak Türk kanı içmekle onlara karşı olan kin ve nefretimi teskin etmiş olacağım" diye tam bir barbara yaraşır şekilde konuşarak binlerce masumun kanının dökülmesine öncülük ettiğini. . .(279)

Ahret Seferi

Yavuz Sultan Selim'in, Mısır seferinden İstanbul'a döndüğünde, İstanbul İskenderiye deniz yolunun ortasında çok tehlikeli bir korsan ocağı olan Rodos şövalyelerinin üzerine sefer yapılmasını isteyen vezirlerine:

Bizim şimdiden sonra sefer-i Ahiret'den gayri seferümüz yoktur" diyerek vefatının yaklaştığını hissedip haber verdiğini ve hakikaten de kısa bir müddet sonra da vefat ettiğini...

(280)

Felç

Yirmiyedinci Osmanlı Padişahı I. Abdülhamid(17 25 17 89) döneminde Tuna boylarında Osmanlı-Rus Savaşı devam ederken, savaşın komutanı Koca Yusuf Paşadan padişaha bir mektup gelip, mektupta Özi kalesinin düşmanın eline geçtiği ve 25 bin masumun Ruslar tarafından vahşice katledildiği" haber verildiğini...

Günlerdir, vatanından koparılan topraklardan dolayı içi kan ağlayan müşfik padişahın bu haber üzerine Ah, mel'unlar!" diye bağırarak aniden tahtından yere yıkıldığını ve üzüntüsünden felç gelip Hakk'ın rahmetine kavuştuğunu. . .(281)

Biliyor muydunuz.?

Okumaya Doymadığım En Leziz Eser

Yahya Kemal Beyatlı'nın biraz midesine düşkün biri olduğunu ve günün birinde sık sık gittiği Abdullah Efendi lokantasında yemek listesini eline alıp:

Tatar böreği... İç pilav... Zeytinyağlı enginar... Kuzu çevirme... Yoğurtlu kebab... Badem tatlısı... Kaymaklı baklava. ." gibi yemek isimlerini okuduktan sonra yanında bulunan sofraya arkadaşına listeyi gösterip:

İşte, Türkçe'de okumaya doymadığım en leziz eser!.. dediğini . . . (282)

Enteresan Belgeler

1938 yılında Ankara'da İngiltere büyükelçisi olarak vazife yapan Percy Lorainenin İngiliz Dışişleri'ne yolladığı Notes on Lea Turkish personalities". (Önde Gelen Türk Şahsiyetiyle ilgili Notlar) ismini taşıyan ve üzerine "Gizli , kaydı düşürülmüş raporunda dönemin Türk büyükleri için:

İsmet İnönü: Kendini Gazinin altında görüyor ve herkesi asmak istiyordu..."

Celal Bayar: şimdiye kadarki karakteri lider olma özelliği göstermiyor ama Sadık bir ikinci kişilik olma özelliği var. " Abdülhalik Renda: Kabinenin Ramazan ayında oruç tutan tek üyesi. Anlaşma peşinde koşan yabancı firma temsilcileri tarafından çok sevilir..."

Ahmet Ağaoğlu: Kafkas kökenli bir Yahudi'nin oğludur. Rus gizli servisinde çalıştı. 1914'de Ruslar adına Bakü 'de Ermeni katliamını organize etti... "- Ali Fuat Paşa: Berlin kongresinde Türk delegeliği yapmış. Alman bir dönmenin torunu... "

- Edip Tör. Gümüşhane milletvekili, Ankara'daki masonların lideri, Açık göz ve sivri biri.

1926'da Mekke'deki İslam kongresinde Türkiye'yi başına şapka takarak temsil etti .

- Celal Nuri Kemalist bir yayın organı olan İleri' gazetesi'nin sahibi. Saman altından su yürüten biri. Komünist eğilimli olduğu düşünülüyor." Falih Rıfkı Atay: Atatürk'ün gözde yazarlarından ateşli bir batı taraftarı. Çok içki içer, iyi bir oyuncağı." - Hasan Saka: 1921 1922 arasında Maliye Bakanlığı görevini yürüttü. O zamanlar bolşevik sempatanıydı. Büyük konuşan bir külhanbeyi gibiydi. " Kazım Özalp: General, 1922'de Savunma Bakanı poker hastası. . . " - Saffet Arıkan: İnönü ve Bayar hükümetinde eğitim bakanı. Büyük ihtimalle Yahudi kökenli." - Reşit Saffet: Lozan görüşmelerine katılan Türk barış delegasyonunun genel sekreterliğini yaptı.

Panislamlıktan panturancılığa döndü. Karakersiz bir adam olarak tarif edilebilir. İctiğinde seçkin bayanlara sarkıntılık eder... " vs. diye yazdığını. . .(283)

Kan Davası

Doğuyu Hristiyanlaştırmak gayesi ile Orta Çağ'da İslam dünyasına misyonerlik faaliyetleri için sefere çıkan Toskar papaz Ricoldo'nun, İslam dünyasında gördüklerini, 1301'de döndüğü Floransa'da kaleme aldığı... Yazdıkları arasında kan davası (kısas) ile alakalı olarak:

Bir Müslüman bilmeden veya kötü niyetle bir başka Müslümanı öldürdüğünde, öldürülenin oğlunun öç alması çok nadir görülür. Ölenin ve öldürenin ortak dostları bir araya gelir, cinayeti işleyeni alıp, öldürülenin oğluna götürürler. ölenin oğlu, katili, babasının mezarına götürür ve şöyle der Babamı öldürdün, fakat seni öldürmem babamı geri getirmeyecektir. Bir müslümanın kötü bir şeyse niçin iki Müslüman ölsün' diyerek konuyu Allah'a havale edip, katilin de saçlarını keserek serbest bırakırlar" diye yazdığını. . .1284)

Osmanlı Hukuku

Mohaç Savaşı'nda Türklere esir düşen ve daha sonra Osmanlı ülkesinde gördüklerini Türklerin Gelenek ve Görenekleri" isimli kitapta toplayan Macar asıllı Bartholomaeus Georgi- evic' in, Osmanlı adalet anlayışı ile alakalı olarak:Türkler ve Hristiyanların hakimleri aynıdır. Müslümanlar arasından seçilen hakimler ayırım gözetmezler, herkese aynı adaleti uygularlar.

Öldüren öldürülür. hırsızlık yapan, veya zorla birşey alan asılır. Pazarda sütünü satan bir kadının sütünü içen ve parasını ödemeyen bir "lenitzeren"(yeniçeriye) de aynı kaide uygulandı. Ben buna Şam'da şahit oldum" diye yazdığını. . .(285)

Avrupa' da Türkler

Bugün Avrupa' da yaşayan 2 milyon 420 bin Türk'ün Danimarka nüfusunun yarısına ve Lüksemburg nüfusunun altı misline tekabül ettiğini...

Günümüzde AET sınırları içinde 44. 500 civarında Türk iş adamı bulunduğunu ve bunların 1992 hesaplarına göre kuruluş sermayelerinin 7 milyar markın üzerinde ve yıllık cirolarının da 28 milyar markı bulduğunu...

622 bin Türk gencinin de AET ülkelerinde orta öğretim ve üniversite tahsili gördüğünü... (286)

İnsanlara Takılan At Koşumları

İtalyan kökenli Dominik papazı Ricoldo de Monte Cro ce' nin doğuyu Hristiyanlaştırmak için 13. yüzyılın ikinci yarısında çıktığı seferde, rastladığı Türkler ve Yunanlılar hakkında bilgi verirken :

Güvenilir kaynaklardan öğrendiğimize göre, Yunanlılar Türklerden öyle çekinirlermiş ki, tohum ekmeye, ormanda çalışmaya veya bir başka iş yapmaya giderken birbirlerini bağlayabilecekleri at koşumları olmaksızın kentlerinden ve surlardan dışarı adım atmazlarmış..." diye yazdığını. . .(287)

Vatan Aşkı

Amerikalıların Japonya üzerine iki atom bombası atıp Japonları mağlubiyete uğratması üzerine, Japon halkının kitleler halinde imparatorları Hirohito'nun sarayının önüne gelerek harakiri" yapıp meydanı kan gölüne döndürdüklerini...

Amerikalı general Mc Arthur' un Hirohito' nun sarayına koşup Bu saçmalığı durdurun!" demesi üzerine, Hirohito' nun balkondan halka seslenip:

Ey Japon milleti!

Gerçekten yenildik. Bugün önümüzde iki yol var. Birincisi harakiri. Ben de size katılacağım. Ama ikinci bir yol daha var ki, o da şu: Amerikalılarla mücadelemize devam edelim. Askeri cenahta yenildik. Onlara ekonomik bir savaş açalım. Ülke ekonomisini canlandırıp doların sırtını yere vuralım. Tercih sizin!" dediğini ve Japonların ikinci yolu tercih edip, bugün birçok alanda Amerikalıların sırtını yere getirdiklerini. . .(288)

20. Yüzyıl Japon Amerikan Savaşları

Pearl Harbour baskınından yarım yüzyıl sonra Amerika Birleşik Devletleri ile Japonya arasındaki savaşın bir başka sahada devam ettiğini . . .

Psikoloji profesörü olan ünlü Japon yazarı Shyu Kishida'ya göre Amerikan şirketi battığında, Japonların bir Amerikan uçak gemisi batırmış gibi sevindiklerini...

Amerikan General Motor şirketinin 70 bin işçiyi işten çıkaracağıının haberi Tokyo borsasının ekranına yansıdığıında genç Japon brokerlerin(simsar) zafer işareti yaptıklarını... (289)

İsim Kültürü

Toplumumuza yerleşmiş isim kültürünün bir parçası olarak göbek adı koymak" diye bir geleneğimizin olduğunu...

Yeni doğan bir bebeğin, eğer yaşamazsa onun kavmiyetin i" belirlemek yani Müslüman olarak ölmesi için kulağına Ezan-ı Muhammedi" okunup esas ismi verilinceye kadar geçerli olmak üzere göbeği kesilirken hemen bir isim konduğunu. . Bu göbek adının genellikle erkek olursa Mehmed , veya Ali"; kız olursa da Fatma veya Ayşe" konulduğunu.. (290)

Süleyman

İleride Avrupalı kralların üzenği öpmek için sıraya geçecekleri büyük bir devlet adamı olacak olan Kanuni'nin doğum haberi Yavuz Sultan Selim'e ulaştırıldığıında, huşu içinde Kur'an okumakta olan baba Yavuz'un okumakta olduğu Kur'an-ı Kerim'den başını kaldırarak: Adını Süleyman koydum " deyip Kur'an okumaya devam ettiğini...

Ve o anda okuduğu ayetin mealinin de (Neml Suresi 30. ayet) O muhakkak ki Süleyman'dandır ve O (mektubun ilk satırı) Bismillahirrahmanirrahim,dir" olduğunu. (291)

Alparslan'ın Göz Yaşları

Malazgirt zaferi ile Anadolu kapılarını Türklere açan Büyük Kumandan Alparslan'ın saray mutfağında hergün elli koyun veya keçi kesilerek fakirlere dağıtıldığını.

Sultan'ın divanında sayılamayacak kadar çok fakir kimselerin isimlerinin kayıtlı olup bunlara muntazaman maaşlarının verildiğini. . .

O Koca Sultan'ın bazen tevafuk eseri hasta ve fakir bir kimseyi gördüğü zaman son derece hassasiyete kapılarak teessüründen ağlayıp derhal yardımına koştuğunu... (292)

Milli Kanunlarımız

17 şubat 1926'da İsviçre Medeni Kanunu'nun Türkçeye tercüme edilerek Türk Medeni Kanunu" olarak kabul edildiğini...1 Mart 1926'da da, İtalya Ceza Kanunu' nun Türkçeye tercüme edilerek Türk Ceza kanunu olarak kabul edildiğini ... (293)

Diş Kirası

Osmanlı medeniyetinin güzel ananelerinden biri olarak. hali vakti yerinde olan ailelerin Ramazan'da iftara davet ettikleri misafirleri uğurlarken diş kirası " adı altında bir miktar para veya kıymetli eşyayı hediye ettiklerini...

Tanzimat ricalinden Rıfat paşa ,nın bir Ramazan sonu kahyasının getirdiği dış kirası hesabını tetkik ederken yekünün 5000 altın olduğunu okuyup Çok şükür bu Ramazan'ı ucuz atlattık" dediğini. . .(294)

Cumhurbaşkanlarının Maaşları

Mayıs 1994 para değerlerine göre; 1928 yılında Cumhurbaşkanının maaşı 2800 cumhuriyet altınına (bir cumhuriyet altını: 2500000tl.) yani 7 milyar liraya tekabül ettiğini...

1987 yılında ise Cumhurbaşkanının maaşının 12 Cumhuriyet altınına yani 30 milyon liraya tekabül ettiğini.... (295)

İstanbul'a Verilen Değer

Çağ açıp çağ kapayan büyük dahi Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul' u fetheder etmez hemen imar faaliyetlerine giriştiğini...

İstanbul'un en güzel yerlerinden biri olan Haliç'in dolmaması için her iki yakada da tırnaklı hayvanların otlatılmasını menettiğini.

Toprağın yağmurlarla akıp giderek Haliç'i doldurmaması için de Haliç'in kenarlarına(sırtlarına) ağaç ve ayrık kökleri diktirdiğini...(296) Biliyor muydunuz?

Düşmanım Yoktur"Benim Nefsinden Gayrı

Hız. Mevlananın Mesnevi'sinde anlattığına göre Hz. Ömer (ra) ile görüşmeye gelen Rum elçisinin, şehre girer girmez halifenin sarayının nerede olduğunu sorması üzerine halktan birinden :Halifenin sarayı yoktur görüeceksen işte ileride hurma ağacının altında yatmaktadır" cevabını aldığı hayretler içinde kaldığını... Bu Rum elçisinin Hz. Ömer'e getirdiği hediyeler arasında bir şişe çok tesirli bir zehir bulunduğunu ve elçinin, Hz. Ömer'e: Bu çok tesirli bir zehirdir Birkaç damlası bile düşmanlarımızı yok eder" demesi üzerine Halife Hz Ömer'in: Benim nefsimden gayri düşmanım yoktur" diyerek elçinin şaşkın bakışları arasında şişedeki zehirin hepsini bir yudumda içtiğini ve Allah'ın izniyle de hiçbir şey olmadığını...(297)

Osmanlı'da Savaş Disiplini

Mohaç Savaşı'nda(1528) Türklere esir düşen ve daha sonra 1535'de kaçarak kurtulan Macar asıllı Bartholomeus Georgievic'un 1544 yılında yazdığı Turcarum ritu et caere"De moniis" (Türklerin Gelenek ve Göreneklere) isimli eserinde Türklerin savaş gelenekleri ile alakalı olarak:"Savaş zamanında öyle sıkı bir disiplin vardır ki, hiçbir asker adaletsiz birşey yapmaya cesaret edemez. Adaletsizlik yapan hiç acımaksızın cezalandırılır. Gözcüler ve düzen sağlayıcılar vardır. . .Geçip gidilen yolların kıyısındaki bağ ve bahçelerde sahiplerinin izni olmaksızın, bir elma bile koparılamaz. İzinsiz koparanın cezası ölümdür. İran seferine katıldığımda gördüm: Ortalıkta dolaşan bir at, birinin tarlasına girdi diye bir sipahinin atı ve uşakları ile birlikte başı vuruldu" diye yazdığını. . .(298)

Sanata Ve Sanatkara Verilen Değer

Osmanlı padişahlarının ilim ve sanata büyük kıymet vererek bu uğurda gayret gösterenleri maddi manevi desteklediklerini . . .

Veli" lakaplı Sultan II. Bayezid'in, büyük hat sanatkarı Şeyh Hamdullah'ın sanatına olan hürmetinden ve sevgisinden dolayı, hat üstadının yazı meşkederken hokkasını tutup, rahat etsin diye sırtını yastıkla beslediğini...(299) Biliyor muydunuz?

İp Kıtığı

Devrimleri yerleştirmek için İstiklal Mahkemeleri'nin binlerce masum insanı darağaçlarında sallandırdığını ve sadece Kara Ali isimli bir celladın beşbinden fazla insanı astığını...

Bu meselenin Ankara'da ip kıtlığı başgöstermiştir.İpsiz kalanların Ankara İstiklal Mahkemesi'ne müracaatları " diye mizah haline getirildiğini... (300)

Zulüm Zulüm Üstüne

İstiklal Mahkemesi'nin salkım salkım astığı insanlarla ilgili davaları yakından takip eden bir gazetecinin, başına giymiş olduğu şapkasından dolayı, mahkeme reisi Kel Ali (Ali Çetinkaya) tarafından: Anandan şapkalı mı doğdun?Gavur musun be herif!" denilerek tekme tokat merdivenlerden yuvarlandığını...

Aynı şahsın Atatürk'ün ilk defa Kastamonu'da şapkeyi giymesi üzerine hemen bir şapka bularak protokoldaki yerini aldığını. . .(301/a)

Yine aynı şahsın, İskilipli Atıf Hoca'yı, hükümetten izin alarak yazmış olduğu Frenk Mukallitliği kitabından dolayı,savcının üç sene ceza istemiş olmasına rağmen idama mahkum ettiğini ve asılırken de Sehpanın yanına gelip mazlum Hoca'nın kafasına şapkeyi geçirerek Giy domuz!" diye insanlık dışı muamelede bulunduğunu. .. (301/b)

Hilal, Lale ve Allah

Lale, hilal ve Allah(cc) lafızlarının ebced değerinin aynı olduğunu ve bundan dolayı kültürümüzde laleye apayrı bir değer verilir sevgi beslenildiğini... (302/a)

Özellikle Osmanlı kültüründe, lalenin oldukça yoğun bir alaka görüp bir lale soğanının bin altına kadar müşteri bulabildiğini ve zamanın padişahı III. Ahmed'in bir ferman yayınlayarak bu fiyatlara bir sınırlama getirmek zorunda kaldığını. . .

Bir devre adını veren bu tefekkür simgesi çiçeğin o dönemde 1108 çeşit renkte üretildiğini...(302/b)

Bağ-ı İrem' de Gül-ü Muhammed Açtı"

Kosova fatihi dervişmeşreb Gazi Murat Han'a 30 Mart 1432 sabahı Edirne Sarayı'nda bir erkek çocuğunun olduğuna dair müjdeli haberi getirdiklerinde Murat Hanın önündeki Kur'an-ı , Kerim den Sure-i Muhammed "i okumakta olduğunu...

Şair ruhlu Sultan'ın, bu müjdeli haber üzerine okumakta olduğu Kur'an-ı Kerim'den başını kaldırıp: Bağ-ı İrem'de gül-ü Muhammed açtı." diyerek, geleceğin bir çağı kapayıp yeni bir çağ açacak olan Fatih'in adını "Muhammed", yani Mehmed" koyduğunu...(303)

Bir Yabancı'nın Hac Düşünceleri

18. yüzyılda Osmanlı ülkesine gelerek intibalarını yazan Hristiyan tarihçi M. A Ubucini'nin Müslümanların Hac ibadetini araştırdıktan sonra kendi dini ile kıyaslayarak: "Hac aslında sadece büyük Müslüman ailesinin dağınık fertlerini birbirine bağlamak hedefini gütmüyordu; Hac bilhassa, bu ibadeti yapmakta olan Müslümanlara, aynı iman taşıyan kimseler arasında hüküm sürmesi gereken eşitlik kavramını hatırlatmak için tesis edilmişti. Biz Hristiyanlar böyle bir eşitlik örneğini, bu yüce ahlaki eşitliği gösterebiliyor muyuz? Değil kilisenin içinde, mezarlarımızda bile bu ulu eşitlik kavramından tek eser yok. Buyurun bir camiye girelim .. Orada Allah'ın şanına yakışmayan, lüzumsuz ve boş süslemeler,resimler,heykeller yok yalnızca şunlar var.

Duvarların üzerine işlenmiş bazı Kur'an ayetleri,bir mihrap,bir kürsü ve müminler için tertemiz sergiler. Hiçbir şeref kürsüsü hiçbir özel yer ve hiçbir derece farkı göremezsiniz. Müslüman mabetlerinde .. Sadece ibadet eden insanlar vardır ve ibadetten alıkoyacak veya ibadet edenleri rahatsız edecek hiçbirşeye rastlayamazsınız diye yazıp İslam'ın eşitlik anlayışına olan hayranlığını ifade ettiğini.(304)

Namusum Üzerine

10 Nisan 1928'de İsmet İnönü ve 120 arkadaşının teklifi üzerine Anayasa'dan bütün dini terimlerin kaldırılması hakkında bir kanun çıkarıldığını... " Buna göre: Devleti dini ,dini

İslamdır kaydı kaldırıldığını ve milletvekillerinin yemin şeklinin değiştirilerek vallahi" demek yerine namusum üzerine" tabirinin kullanılmasının kabul edildiğini...(305)

Boğazdan Geçmeyen İlaç

Bediüzzaman Hazretleri'nin hasta olduğu zamanlar kullandığı Optalidon ilacı bitince yanındakilerden birine yüz kuruş verip eczahaneye gönderdiğini...

İlacın fiyatı yüz on kuruşa çıktığı için o kardeşin cebinden on kuruş ilave edip ilacı alarak Üstad'a getirdiğini...

Bediüzzaman Hazretleri'nin ilacı içmek için ağzına aldığı halde bir türlü yutamadığını ve bu işe birkaç defa daha teşebbüs edip bir türlü ilacı yutmaya muvaffak olamayınca ilacı alan

kardeşi çağırarak ilacı kaçta aldığını sorup da on kuruşu onun ödediğini öğrenince, üstad'ın on kuruş daha verdikten sonra ilacı rahatça yutabildiğini ve ardında da oldukça ibretli bir şekilde:

Kardeşim, işte görüyorsun.. başkasının malını yiyemiyorum. Boğazımdan geçmiyor" dediğini...(306)

Cekic

Lenin ile birlikte kominist ihtilalini gerçekleştirip binlerce insanı katleden ve yine binlerce insanın sürgüne gitmesine sebep olan Troçki'nin(1879-1940), her ihtilalin daha sonra kendi çocuklarını yediği gibi, kendisinin de sürgüne gönderilip Sığınacak ülke bulamadığını...

Hayatı orak-çekiç" davası ile geçmiş bu Sovyet liderinin daha sonra Meksika'da bir çekiçle beyni parçalanarak öldürüldüğünü. . .(307)

Nazım Hikmet'in Pişmanlık ve Arayışları

Tanınmış komünist Türk şairi Nazım Hikmet Ran'ın (1902/1963), hayatı boyunca komünist ideoloji peşinde koşturarak zikzaklar içinde geçen bir ömür sürdüğünü...

ömrünün son yıllarına doğru, arkadaşı Mustafa Mehmed'e, arayış içinde ve pişmanlık dolu olduğunu ifade ettiğini...Mustafa Mehmedin onunla Romanya'daki beraberlikleri ile alakalı olarak:

1960'lardan önceydi. Nazım Hikmet Romanya'nın davetlisi olarak Bükreş e gelmişti. İsteği üzerine Bilimler Akademisinden beni buldular. Nazım Hikmet'in kaldığı otele gittim. Açık olan radyosundan Türkiye'yi dinliyordu. Sohbet sırasında saatine bakarak bana Bu gece Kadir Gecesi' dedi ve benden kendisini Türklerin bir araya geldikleri camiye götürmemi istedi. Ben o gecenin Kadir Gecesi olduğunun bile farkında değildim. Bir an tereddüt ettim ama Nazım'ın ricası Romanya'da bir emirdi. Rus eşi Vera, ben ve Nazım taksiyle caminin bulunduğu semte yöneldik. Arabayı rica ve minnetle caminin bulunduğu parka sokabildik.

Biz camiye girdiğimizde Türkler mevlid okuyorlardı. Nazım mevlidi dinlerken coştı ve cemaate hitaben bir konuşma yaptı.

Konuşmasında: Ben komünistim ama sizin burada bir araya gelmeniz beni çok duygulandırdı' dedi. O sıralarda kalp yetmezliğinden muzdarip olduğundan ben heyecanlanmasından dolayı bayağı endişelendim. Gerçekten de endişelerim yerindeydi. Konuşmasından sonra kendisini kriz yokladı. Eşi Vera ile ben Nazım'ı dışarıdaki banklardan birinin üzerine yatırdık. Vera yanında bulundurduğu ilaçlardan verdi ve daha sonra koluna girerek güç bela taksiye bindirdik

Ben Nazımın Romanya'da camiye gittiğini şimdiye kadar saklı tuttum. İşte ilk kez anlatıyorum..." diyerek Nazım'ın pişmanlık dolu hikayesini gözler önüne serdiğini. . .(308)

İlme Hürmetin Böylesi

Fatih Sultan Mehmed Han döneminde ilme ve alime muazzam bir kıymet verildiğini...

Fatih'in hocalarından Molla Hüsrev'in Ayasofya'da derse başlamadan önce talebeleri tarafından Hoca'nın evine gidilip atına bindirilerek, arkasında da talebelerinin eşliğinde camiye getirildiğini. . .

Zamanın Ebu Hanife'si addolunan Molla Hüsrev, camiye girdiğinde, hürmet ifadesi olarak takrimen ayağa kalkıldığını ve hoca dersini bitirdiğinde talebeleri tekrar onu atına bindirerek evine kadar bıraktıklarını... (309)

Hasaneyn'in Ruhu İçin

Gençliğinde güçlü ve kuvvetli iken, savaş meydanlarında düşmana karşı kılıç sallayarak hizmet eden yeniçerilerin , artık sakalına ak düşüp de kılıç sallayacak dermanı kalmadığı zaman da, sırtlarına meşin bir su kırbaşı geçirip elde bir kalaylı tas alarak sokak sokak gezinip Kerbela'da bir yudum suya hasret giden "Hasaneyn'in(Hz. Hasan ve Hüseyin) ruhu için" su dağıtıp sevap kazanmaya çalıştıklarını. .. (310)

Aziz Mahmud Hüdai' den İstenen Keramet

Aziz Mahmud Hüdai Hazretleri'nin İstanbul' un Üsküdar semtine gelip zaviyesini kurmasından sonra , Sultan I. Ahmed'in bu gizli nur hazinesini keşfederek eteğine yapıştığını...

Bu Gönül Sultanı'nın birgün sarayda abdest alırken, Padişah 1.Ahmed'in abdest suyunu döküp annesi Valide Sultan'ın da havlu tuttuğunu...

Bir ara Valide Sultan'ın boşta bulunup kendini tutamayarak: Efendim, ne olur bize bir keramet gösteriniz" demesi üzerine tebessüm eden Aziz Mahmud Hüdai Hazretleri'nin gayet latif bir şekilde devrin padişahı abdest suyunu döküyor validesi ise havlumunu tutuyor. Bundan büyük ne keramet istersiniz.? cevabını verdiğini..(311)

Siyaset Şekerlemesi

Üstad Bediüzzaman Hazretleri'ne, Sünuhat, Rumuz ve Tuluat gibi "Eski Said"lik dönemi eserlerindeki mevzularla alakalı olarak "Neden ulvi hakaik-i diniye ile beraber, bazı mesail-i siyasiyeyi kitaplarında dercediyorsun?" diye sormaları üzerine Bediüzzaman,ın : "Çocuğa ilacı içirmek için bir şekerleme gösterilir. Ta ki ağzını açsın, ilaç öylece , içirilsin. Efkar -ı amme dahi siyaset için ağzını açmış bekliyor. Ben de tiryakı(ilacı) içirmek için bazen siyaseti de zikrediyorum. diye cevap verdiğini... (312)

Osmanlı' da Musiki

Musikiyi mehter ile savaş meydanlarından, tasavvufi tekke musikisi ile birçok hastalığın tedavisine kadar pek çok yerde kullanan Osmanlı Cihan Devleti temsilcilerinin, ayrıca bu sanatı çeşitli sosyal müesseselere kadar soktuklarını...

Ayasofya imaretine bağlı kalenderhanede(tekke) ve Edirne'deki II. Murat imaretinde olduğu gibi bizzat sema ve musiki cemiyetleri için vakfiyelere maddeler konulduğunu. .. (313)

İlk Boğaz Köprüsü Projesi

Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlama düşüncesinin ilk olarak bundan yaklaşık bir asır önce (1900), dahi padişah II. Abdülhamid tarafından ortaya atılıp projelendirildiğini . . . Avrupa'nın güney, güneybatı ve merkezindeki demiryollarını bu Boğaz Köprüsü ile Bağdat demiryoluna bağlamayı düşünen cennetmekan Abdülhamid Han'ın F. Arnodin isimli bir Fransız'a hazırlattığı bu dev köprüye ait projede, minareler, kubbeler kuleler ve askeri , savunmayı temin edecek toprakların yer aldığını...

Yine Abdülhamid Han'ın, bu köprüyle bağlantılı olarak oldukça ileri görüşlü bir bakış açısıyla çevre yolları projesi çizdirdiğini . . . (3 14) Biliyor muydunuz?

Fasulya Aşı Yemeğe Razı Olmak

Vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un hayatında hiç boyun eğmeyip, kimseye eyvallah etmediğini...

Umumi seferberlik zamanında (1914) bir arkadaşı ile oturup fasulya aşısı yerken nezaret erkanından birinin çıkagelip ona, yazılarında fazla ileri gitmemesini nazikçe söylemesi üzerine Akif'in pürhiddet yerinden fırlayıp:

Nazırına söyle, kendilerini düzeltinler. Bu gidiş devam ettikçe bizi susturamazlar. Ben fasulya aşısı yemeğe razı olduktan sonra kimseden korkmam!" diyerek pervasızca cevap verdiğini. . .(315)

Tasavvufta Seriata Bağlılık

Said Harraz Hazretleri'nin: Zahiri hükümlere aykırı düşen her batın batıldır" diye vecizeleştirdiği tasavvufta Allahın emir ve yasaklarına uymanın gerekliliğini, yine bir başka sufi olan Bayezid-i Bistami Hazretleri 'nin de:

Havada uçan insanlara mı hayret ediyorsunuz? Leş yiyen kargalar da havada uçmakta. Su üzerinde yürüyen insanlara mı şaşırıyorsunuz? Balıklar da suda yüzmekte. Önemli olan Allah'ın emirlerine uymak kaçınmaktır,, sözleriyle vurguladığını...(316)

Amerikan Hayat Felsefesinin Özeti

Meşhur Amerikalı yazar Mark Twain'e: "İnsan hayatının gayesi nedir? . Nasıl zengin olabiliriz?" diye sormaları üzerine onun .

"Eğer becerebilirsek şerefsizce, mecbur olursak namuslu yoldan. Tek ve gerçek tanrı kimdir? Tanrı paradır. Altın, dolar ve hisse senedi, Baba, oğul ve ruhları" cevabını vererek Amerikan hayat felsefesini formüle ettiğini...(317)

Nasreddin Hoca' nın Merkebine Ters Binmesinin Hikmeti

Türk halkının nüktedan hazır cevap ve zeki bir fıkra kahramanı olarak tanıdığı Nasreddin Hoca'nın(1208-1284), aslında medresede ders veren büyük bir müderris ve ayrıca kadı olduğunu. . .

Talebeleri arasında oldukça sevilen Nasreddin Hoca'nın, ders verdiği medreseden merkebine binip evine giderken dahi talebeleri tarafından yalnız bırakılmayıp yolda kendisine sualler sorulduğu,..

Hem yol alıp hem de talebelerin sorularına cevap veren Nasreddin Hoca'nın, sual soran talebelerine arkası dönük olarak cevap vermenin İslami edebe aykırı olacağından dolayı,merkebine ters binip, talebeleri ile yüz yüze gelerek ders verdiğini. . .(318) -

Moskova Önlere Fetih Tuğları

Rusya'nın başkenti Moskova'nın yaklaşık 150 yıl Türk hakimiyetinde kaldığı . . . Moskova'nın merkezindeki altın kubbeli kilisenin Türk hakimiyetinden kurtuluşun şerefine inşa edildiğini... (319)

Ecdadın Ticaret Ahlakı

Yabancı bir kumaş tacirinin Osmanlı ülkesine gelerek bir kumaş imalathanesinin mallarını beğenip hepsini almak istedikten sonra, mal sahibinin kumaş toplarını denkleken bir top kumaş ayırdığını görüp bu hareketinin sebebini sorması üzerine, Osmanlı esnafının "Onu sana veremem, kusurludur" cevabını verdiğini.

Yabancı tacirin "Ziyayı yok, önemli değil" demesine rağmen Osmanlı esnafının o kumaş topunu vermemekte direterek: Benim malımın kusurlu olduğunu söyledim biliyorsunuz. Fakat Siz onu kendi memleketinizde satarken, alıcılarınız orada benim bunları bize söylemiş olduğumu bilmeyeceklerdir. Böylece de müşterilerinize kusurlu mal satmış olacağım.

Neticede Osmanlı'nın gururu şeref ve haysiyeti rencide olacak, bizi de hilekar sanacaklardır. Onun için bu sakat topu asla size veremem... diyerek kumaşı vermeyişinin sebebini izah ettiğini... (320) Biliyor muydunuz?

İmamı Azam ve Yarım Milyon Meselenin Hükümü

Hanefi mezhebinin kurucusu çağının yetiştirdiği dev kamet İmam-ı Azam Hazretleri'nin kitap ve sünnetten beşyüzbin meselenin hükümünü çıkartıp dörtbin fetva verdiğini. .. (321)

Okumanın Davanılmaz Cazibesi

Bir ülkenin kültürel yönden kalkınmışlığının, o ülkede bir yılda fert başına tüketilen kağıt miktarı ile ölçüldüğünü...

ABD'de kişi başına bir yılda tüketilen kağıt miktarının 391 kilo olmasına karşılık, aynı rakamın Avrupa ülkelerinde ortalama 90 kilo olduğunu ve ülkemizde ise bu rakamın sadece ve sadece 18 kilo olduğunu... (322)

Üstad Türkiye'de Okuma Çığırını Açtı

Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri' nin talebelerinden Bayram Yüksel ağabeyin, Hasan Basri Çantay'ı ziyarete gittiğinde Çantay' ın, Bayram ağabeye dönerek: "Kardeşim, sizleri tebrik ediyorum. Bizler Üstad'ın sayesinde müellif olduk. Korkumuzdan ne eser yazabiliyorduk Ve nede kimseye birşey anlatabiliyorduk.

Üstad Hazretleri Risale-i Nuru telif etmeye başladı.

Türkiye'de bu sayede okuma çığırını açtı..."diyerek bir hakikati ifade ettiğini...(323)

Dördüncü Murat'ın Sporculuğu

Osmanoğulları'nın onyedinci padişahı olan Bağdat Fatih IV. Murat'ın çok kuvvetli biri olduğunu...

Bir gün sarayda Murat Han'ın, musahibi Musa Paşayı sağ eliyle kuşağından tutup kaldırarak ve öylece Has Odayı dolaştırdığını ve sonra da en küçük bir yorgunluk ve tıknefeslilik göstermeden, paşayı kaldırdığı gibi tek elle yavaşça zemine bıraktığını. . .

Bir cirrit mızrağı ile, arka arkaya konan dokuz kalkanı bir atışta deldiğini . . .

200 okkalık bir güzü kolayca kaldırıp salladıktan sonra fırlatabildiğini . . .

Savaş zamanlarında metrise girip topla nişan alıp düşmana isabet kaydettiğini...

Ve İstanbul Okmeydanındaki kemankeşlik müsabakalarda 1070,5 gez (706. 5 cm) mesafeye okunu ulaştırıp rekor kırdığını ve okun düştüğü yere rekorunu belgeleyen menzil taşı dikildiğini . . . (324/a)

Musul'da bulunduğu bir sırada oraya gelen Hint elçisinin tüfek ve kılıç kar eylemez diye hediye ettiği fil kulağından yapılma üzeri gergedan postu kaplı çok sağlam siperi(kalkann) el mızrağı ile ortasından deldiğini ve içini altın ile doldurup elçiye geri hediye ettiğini... (324/b)

İslam'ın Boğazına Geçirilmeye Çalışılan İp

İlk olarak Avrupa'yı ümit Burnu üzerinden doğuya bağla yan deniz yolunu keşfetmesiyle dünya sömürgecilik tarihinde yeni bir dönem açan "İsa tarikatı şövalyesi" Portekizli denizci

Vasco da Gama(1460-1524)'nın Güney Hind adalarına ulaştığında :

"İşte şimdi İslam'ın boğazına ipi geçirdik. Bu ip çekilmeye devam edecek, neticede boğaz sıkılacak ve Müslümanlık ölecektir. " dediğini . . . (325)

Eski Bir Hamam Kitabesi

Eski İstanbul' un hamam kitabelerinden birinde karakter temizliğinin ehemmiyetini vurgulamak için:

"Tıynetin na pak ise, Hayr umma sen germabeden Önce tathir-i kalb et, sonra tathir-i beden." Yani (Kötü huylu, kirli karakterli bir kimse isen, hamamdan bir şey bekleme. Temizlik istiyorsan evvela kalbini temizle, sonra da bedenini..) diye yazdığını...(326)

Bir Ahlak Kahramanıydı

Vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un yakın dostu olan Mithat Cemal Kuntay'ın, Akif'le olan arkadaşlık münasebetini anlatırken yıllarca onun kusurlarını ve falsolarını araştırdığını ve otuzbeş yıl sonra onun karakterini kağıda dökerken, hayranlık hisleri içinde :

"İlk tanıdığım zaman ona inanmadım. Bir insan bu kadar temiz olamazdı. Fena aktör melek rolünü oynamaktan bir gün yorulacaktı. Gayri tabii bir faziletten yorulan yüzünü bir gün görecektim. Fakat otuzbeş sene bugün gelmedi.

Otuzbeş sene onun yanından her çıkışında kendime hep bu sualleri sordum: Bu tevazu, kendi kendini inkar edercesine nasıl çıkıyordu? Mahrumiyetlerden yılmayan seciyesiyle kendisini nasıl kahraman sanmıyordu.? Onu yakından tanıyanlar için, her geçen gün, nasıl onun lehine geçen bir gün oluyordu? Onun temizliği yanında insan kendi günahlarından muzdarip olurken , o, kendisinin sizden başka olduğunu nasıl görmüyordu?

Onda bütünlük vardı; Kininde de, evlatlık, babalık, kardeşlik kuvvetini alan dostluğunda da, bütünlük... Dostunu, sevmek kelimesinin noksansız mefhumuyla seviyordu: Öldüğü zaman düştüğü zaman, dünya aleyhine döndüğü zaman, yanında olmadığı vakit ve sevmeyenlerin yanında bulunsa bile' diye yazdığını...(327)

Çile İle Kemale Eren Büyük Ruhlar

Milletlerin önüne düşüp onları aydınlığa çıkararak nice büyük şahsiyetlerin ömürlerinin bir bölümünün hapisanelerde çile ve işkence içinde geçtiğini ve böylece onların olgunlaşan ve aydınlanan gönülleriyle milletlerin diriliş yolunda birer ışık kaynağı haline geldiğini... Büyük İmam Ebu Hanife Hazretleri' nin zindanlara atılarak saygısızca hırpalanıp inim inim bir hayat yaşadığını...

Ahmet Bin Hanbel Hazretleri' nin adı bir insan gibi tartaklanıp bayağı bir işkencelere maruz bırakıldığını...

Serahsinin El-Mebcut isimli koca kamusunu hapsedildiği kuyu dibinde telif edip meydana getirdiğini . . .

Bediüzzaman Hazretleri'nin bir canı gibi muamele görerek memleket memleket sürgüne gönderildiğini...

Campanella 'nın zindanda Cervantes in esarete, Dostoyevski,nin de kürek mahkumu iken kendilerini keşfederek milletlerinin gönüllerinde ölümsüzlüğe ulaştıklarını... 1328)

Bediüzzaman,ın Emirdağı

Devrin hükümeti tarafından Bediüzzaman Hazretleri' nin sürgün olarak ikamet ettiği Emirdağ' da iftira ve fesat çıkarmakla vazifelendirilen vicdanlı bir komiserin, şehre geldikten sonraki ilk intibalarını :

"Çarşıya çıkıp kahvaltı için peynir ve zeytin aldım. Bir dükkandan da tereyağı aldık. dükkân sahibi tereyağını tartarken, yağı koyduğu kağıt kadar da, terazinin öbür kefesine kağıt koydu. Doğrusu bu hali ben başka bir yerde görmemiştim. Bediüzzaman işte Emirdağı'nı böyle yapmıştı diyerek hakperest bir şekilde anlattığını... (329)

Çalntı Deve Katarı

Bir şairin , Vezir İbad'ın huzuruna gelip her beyiti bir divandan alınmış her nüktesi bir şairden çalınmış bir kaside getirip okuyunca, şiir literatürü çok geniş olan vezirin: "Bizim huzurumuza öyle bir deve katarı getirdin ki, eğer bir adam onların yularını çözecek olsa, her biri bir sürüye gider!.' diye veciz bir söz söyleyerek şaire hatasını hatırlattığını . . . (330)

Yavuz'un Tevazuu

Büyük Cihangir Yavuz Sultan Selim'in günde üç saat uyku uyuyup tahta kaşıkla tek çeşit yemek yediğini...

Herhangi bir saray halkından ayırt edilemeyecek kadar sade giyindiğini ve bunun sebebini soranlara:

"Vezirlerin ve beylerin süslü giyinmeleri, padişahlarına saygıdan ileri gelir. Biz kime şirin görünmek için süslü giyinelim ki? Bizim Padişahımız(Allah c.c.) vücudun dışına değil, içindeki cevhere(imana) bakar" diye veciz bir cevap verdiğini. . .(331)

"Çocuğunuza Kur'an Telkin Ettiniz mi?"

İşadamı Sakıp Sabancı'nın, kızını batı standartlarında tahsil yapması için İngiltere'deki Harvard kolejine kaydettirdiğini. . .

Okul idaresinin, kolejin çeşitli bölümlerini Sabancı'ya gezdirdikten sonra kiliseyi göstererek: "Burası da dini ibadet yeri " deyip "Senin kızın Müslüman olduğu için dini ibadet günlerinde Kur'anı Kerim getirsin, istediği günlerde okusun. Siz Kur'an okumasını kızınıza telkin ettiniz mi?" diye sorduklarını . . . Sakıp Sabancı'nın daha sonra bu hadisenin değerlendirmesini yaparken :

"Allah var, doğrusu ben kızımınla beraber Kur'an-ı Kerim getirmemişim. Kızıma da telkinde bulunmamışım çok utandım. Sırtım terledi. O 'gavur' dediğimiz bana verdiği dersten çok mahçup oldum. Adeta yüzüme bir şamar patlamıştı. Ve Türkiye'ye geldiğimde kızıma hemen bir açıklamalı Kur'an-ı Kerim gönderdim." diyerek kızına dini bilgiler öğretmediğinden dolayı mahcubiyetini itiraf ettiğini. (332)

Kur'an'a Aşk Derecesinde Hayranlık

Fransa'nın en tesirli gazetelerinden Figaro'nun Prof. And ile yaptığı bir röportajında ona:

"Kur'an'a karşı duyduğunuz aşk derecesindeki hayranlığın sebebini açıklayabilir misiniz?" diye sorması üzerine, Andre Miquel , in :

"Montpellier'de bir kitapçı dükkanında, en eskilerden olan Savary'nin bir Kur'an tercümesini gördüm. O sıralar 17 yaşındaydım.

Metindeki mesajda Allah'ın birliğinin açıkça ve kıskançça savunulması ve Allah'ın tarifi üzerine İslam'ın yüksek düşüncesi beni bir başka dünyaya götürdü. Tercümeyle bile yansıyan metindeki müstesna edebi değerler beni tarifi . imkansız bir hayranlığa boğdu. Bu heyecanı hiçbir zaman kaybetmedim" diye cevap verdiğini...(333)

Rus Çarı'na Tokat Gibi Cevap

İmkansızlıklar içinde Kafkasya dağlarında yıllarca sürdürdüğü özgürlük mücadelesinden sonra Ruslara esir düşen Kafkas kartalı Şeyh Şamil'in büyük bir törenle Petersburg'a getirilip, şerefine büyük balo düzenlendiğini ve Çar II. Aleksandr'ın.Şamil' e bu baloyu nasıl bulduğunu sorması üzerine Büyük İmam'ın:

"Çar hazretlerine meçhul değildir ki Cenab-ı Hak dünyayı Hristiyanlara ve ahireti Müslümanlara vaad buyurmuşlar. O İlahi 'Cennet'e gidemeyeceğinize göre, dünyayı Cennet'e çevirmekte çok isabet buyurmuşsunuz" diye müthiş bir cevap verdiğini . . . (334)

Çağın Doruğuna Ulaşmış Müslüman Mühendis"

Batılı kaynakların "Çağın doruğuna ulaşmış Müslüman mühendis diye tarif ettikleri Ebul İz el-Cezeri'nin(1 136/1206), kendisinden tam 800 yıl sonra ortaya çıkacak olan sibernetik bilimini ve otomasyon teknolojisini bularak böylesine sistemler kurulabileceğini tesbit edip, inşa ettiği makinelerle de bunu ispatlamış bir İslam alimi olduğunu... (335) Biliyor muydunuz?

Dualarla Arşa Uzanan Ordu

Alim, adil ve dindar bir şahsiyet olmasının yanı sıra cesaret ve isabetli kararlarıyla sultanların başarılarında büyük hisse sahibi olan Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün, otorite ve dirayetle yirmisekiz yıl boyunca taçlandırdığı vezirlik makamını ve hayatını bir Batını fedaisi tarafından hançerlenerek kaybettiğini...

Büyük nüfuzu sebebiyle muhalifleri tarafından sık sık sultana şikayet edilen Nizamülmülk için bir defasında: "Nizamülmülk her yıl fakirlere, sufilere 300 bin dinar veriyor. Eğer bu para orduya tahsis edilse, İstanbul'u bile fethetmek mümkün olur" diye Sultan'ın kulağına fısıldanınca, Melikşah'ın durumu Nizamülmülk'e sorduğunu ve bu büyük vezirden:

"Ey alemin sultanı ! . Allah sana ve bana, kullarından hiç kimseye nasib olmayan lütuf ve ihsanda bulunmuştur. Buna karşılık sen, Allah'ın dinini yükseltmeye çalışan, O'nun Aziz Kitabı'nı hamil bulunan kimselere yılda 300 bin dinar sarfetsen çok mudur?

Sen askere her yıl bunun iki katını harcıyorsun. Halbuki onların en kuvvetli ve en iyi nişancısının oku bir milden ileri gidemez. Ben ise sarfettiğim bu para ile öyle bir ordu techiz ediyorum ki, onların orduları ta arşa kadar gider ve Allaha vasıl olmalarına hiçbir engel yoktur cevabını aldığımı...(336)

Batılı Gözüyle Türkler

Birçok batılı yazarın, Osmanlı'yı muhteşem yapan dinamikleri öğrenmek gayesi ile bizim topraklarımıza seyahatler tertip ettiğini. . .

Bunlardan biri olan Edmondo De Amicis'in İstanbul adlı eserinde Türklerin özellikleriyle alakalı olarak:

Türkler, uzak ve belirsiz bir şeyleri düşünen insanların görünümüne sahipler. Hepsi de sabit fikre dalmış filozof veya buldukları yeri ve çevrelerindeki şeyleri fark etmeksizin yürüyen uyur gezerler gibi görünmektedirler.

Hepsi de büyük ufukları seyretmeye alışmış kimseler gibi ileriye ve uzaklara bakan ve gözlerinde ve ağızlarında belli bir üzüntü ifadesi vardır" diye yazdığını...(337)

İslam' ı Parçalama Planları

Napolyon Bonapart'ın sömürmek gayesi ile gittiği Mısır'ı işgali sırasında beraberinde getirdiği "Yakın Doğu Toplumunu ve Kültürü " kitabının yazarı bir Fransız araştırmacısının:

"Biz her İslam ülkesinde İslam öncesi kültürleri ortaya çıkarmak için toprağı kazdık. Tabiatıyla, İslam öncesi inançları Müslümanlara . giydirmek mümkün değildir. Fakat çocuklarını, İslamiyetle o eski medeniyetler arasında müteredit kılmak bize yetiyordu" diyerek sinsi düşüncelerini ortaya koyduğunu . . . (338)

Enteresan Bir Tüzük

Osmanlıda esnaf ve sanatkarlar hakkındaki tüzüklerden "hamamcılar" ile ilgili kısmında:

... Kafir başını ve uyuş başını tıraş ettiği ustura ile Müslümanların başını tıraş etmeyeler, onun

gibilerin usturaları ayrı ola. Ve natır (hizmetli), futayı (peştemal) pak ve temiz tuta ve adamına göre futa vere. Delikli ve kısa futa olmaya ve kafire ayrı futa vereler. Verdikleri futanın ayrı işareti ola. Ve kafir yüzünü sildiği rida ile Müslüman yüzünü silmeye. Velhasıl Müslümanların her nesnesi ayrı ola. Eğer inad ederlerse muhkem ta'zir edip haklarından geline " diye yazdığını...(339)

Fakir Ama İzzetli Bir Hayat

İstiklal marşımızın yaşlı şairi Mehmet Akif Ersoy'un hayatının hep fakir u zaruretler içinde geçtiğini...

Memleketinden ayrılıp Mısır' a gittiğinde evinde eşya namına sadece birkaç kanep, iki demir ayak üzerine konulmuş bir kaç tahtadan ibaret karyola vazifesi görür birşey bir hasır seccade, bir nalin ve bir divit bulunduğunu .

Ve bu büyük üstad' ın evden eve taşınırken konu komşu eşyalarını görmesin diye geceleri taşındığını . . . (340)

Sin Şın a Girdiğinde

15 Aralık 1516da Şama giren Yavuz Sultan Selim Han'ın,metruk halde bulunan Muhyiddin-i Arabi'nin türbesini ortaya çıkarttığını ve vefatından önce "Sin (Selim), Sin a (Şam) girdiğinde benim kabrim ortaya çıkacaktır diyen Muhyiddin Arabi'nin kerametinin gerçekleştiğini...(341)

Tokat

Bursa'yı Yunanlılar işgal ettiğinde Pir Emir türbesine bakan türbedarın, mezarı bastonla dürtüp.

"Ya pir Bursa'yı Yunanlılar işgal etti, kalk kurtar dediğini ve türbedarın gece rüyasında Pir Emir Hazretlerini görüp, Emir in kendisine :

"Behey ahmak, vatani düşmandan kurtarmak ölülerin değil dirilerin hakkıdır!" diyerek hışımla bir tokat aşkettiğini , .

ve türbedarın korku içinde uyandığında çenesinin yamulmuş olduğunu gördüğünü ölünceye kadar çenesinin düzelmediğini. . .(342)

Büyük İbret

1971 öğrenci hadiseleri başladığında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde namaz kılan öğrencileri mescidde döven militanların daha sonra Nurhak dağlarında, hem de dövdüğü Müslüman öğrencinin babasının tarlasında askeri kuvvetler tarafından öldürüldüğünü . . . (343) .

Cocuğunu Satılığa Çıkaran Kadın

Çok zor şartlar altında devleti 33 yıl dahice idare eden Abdulhamid Hanın Osmanlı tahtından indirilmesinden sonra Osmanlı Devleti'nin başına Balkan galesi açılıp, Sırp Yunan.

Bulgar ve Karadağlı çapulcuların İstanbul önlerine kadar gelmeleri üzerine, binlerce kilometre ötedeki Müslüman Hintli kardeşlerimizin , İslam'ın son hür kalesi olan Hilafet merkezi Osmanlı'ya yardım elini uzatmak için çırpındıklarını...

Genç kızların çeyizlerini, ihtiyarların cenaze masrafları için bir köşeye ayırdıkları paralara kadar neleri varsa ortaya dökdüklerini, , , Bu yardım toplama kampanyası sırasında Peşaver'de çok fakir bir kadının, verecek birşeyi olmaması üzerine kucağındaki mini mini yavrusunu halka gösterip onu satılığa çıkartıp, karşılığında alacağı parayı Osmanlı'ya yardım için vereceğini ilan ettiğini . . . (344)

Kur'an'ın Tazeliği

Bir batılı düşünür olan Bernard Shaw'a "Sizce yeryüzünde en ilgi çekici hadise nedir?" diye bir sual sorulduğunda, Shaw'ın :

"Yeryüzünde bunca kavga ve düşünce karmaşasına rağmen Kur'an'ın tazeliğini korumasıdır" diye cevap verdiğini,.. (345)

Cemiyetin Ahlaki Yapısının Çimentosu

Dini inanç ve manevi değerlerin gençleri sapmalardan ve aşırılıklardan koruyarak cemiyetin ahlaki yapısının çimentosunu oluşturduğunu . . .

Ruhi tatminsizliğin sapık cereyanlara dönüşerek akıl almaz derecede suç nisbetini artırdığı ABD'de, eski başkanlardan Ronald Regan'ın:"Sınıflarda dua etmek için verilen önergeyi destekleyeceğini ve okullarda, Allah'a imana ve disipline başvurularak anarşi ve uyuşturucu madde alışkanlığının sokağa atılacağını " ifade ettiğini...

Yine Regan'ın, "Kutsal kitabın on emrine uygun olarak yaşamak için daha çok gayret sarfedersek "alkolizmle ve bulaşıcı hastalıklarla mücadelede hükümetlerin harcadığı milyonları tasarruf edeceğiz" dediğini... (346)

İlk Dışkı Yedirme Hadisesi

İnsanlara dışkı yedirme hadisesine ilk defa CHP iktidarı döneminde rastlanıldığını

1947 yılında Demokratik Parti'li bir kooperatif başkanının hükümet tarafından vazifeden alınmasına karşı çıkan İsparta'nın Senirkent bucağı halkıyla, Jandarma kuvvetleri arasında çıkan çatışmalarda jandarmaların köylüleri dayaktan geçirerek, dışkı yedirme idrar yaptırdıkları şapkayı başına geçirme ve yere yatırıp üstüne binerek dolaşma gibi işkenceler uyguladıklarını . . . (347)

Ulu Çınarın Serencamı

Şanlı Osmanlı Devleti'nin 1299 yılında kuruluş 1922 yılında tarihe intikal ederek benzersiz bir şekilde 623 yıl gibi uzun bir süre varlığını sürdürdüğünü...

Bu Kerim Devlet'in, kuruluşundan 230 yıl sonra Viyana kapılarına dayanarak, bir mille ve devletin; başka ırk, başka dil, başka din ve başka kültür dünyasına, bu kadar kısa zaman içinde böylesine hakim olup tesir edişine tarihte başka hiç rastlanılmadığını . . .

Fakat aynı tarihin, bu bu koca Osmanlı Devleti'nin 46 yıl gibi çok kısa bir süre içinde mahvoluşundaki süratine de şahit olmadığını...(348)

27 Mayıs Darbesinde Amerikan Parmağı

27 Mayıs hareketinin gerçekleştirilerek Adnan Menderes ve Fatin Rüşdü Zorlu'nun işbaşından uzaklaştırılmasını herkesten fazla Amerikalıların istediklerini...

NATO'ya girerek Türkiye'de Amerika Birleşik Devletlerine üs açan Menderes hükümetinin, bunun karşılığı olarak Amerika'nın teknik imkanlarından faydalanarak ülkemizi kalkındırmayı düşündüklerini, fakat Amerikalıların mükellefiyetlerini yerine getirmeyip savsaklayarak Türkiye'den azla idare etmesini istediklerini . . .

Bunun ilk örneği olarak, Türkiye için zirai alanda büyük bir atılıma sebep olacak olan traktör alımı meselesini Amerikanın kabul ettiğini, fakat bunları verirken, yapılan anlaşmada, bu traktörlerin pamuk ekimine tahsis edilen tarlalarda kullanılmayacağı yolunda bir hüküm koymak istediğini...

Oysa, o yıllarda Türkiye'nin ihracatında en büyük iki kaleminden birini pamuğun teşkil ettiğini...

Dünya pamuk piyasasının bir numaralı üreticisi olan ABD'nin, pazardaki payının yüzde 1-2 nisbetinde bile düşmesine tahammül edemediğini Menderes ve Zorlu'nun, ABD'nin bu sinsi politikasının farkına vararak ilişkilerde daha dikkatli bir tavır aldıklarını ve dolayısı ile menfaati zedelenen Amerikalıların DP iktidarını gözden çıkardıklarını . . .

(349)

İlim Aşkının Yaptırdıkları

İlim aşkıyla yanıp tutuşan büyük alim Cahız'ın (V.255/ 866), kitap almaya para . . . yetiştiremediği için . kitapçı dükkanlarını geceleri kiralayıp sabaha kadar gözünü kırpmadan kitap okuduğunu . . . (350)

Müslümanlar ve Kağıtçılık

Müslüman Arapların İ'la-yı Kelimetullah adına çıktıkları Orta Asya seferleri sırasında, 134/751 yılında Semerkand yakınlarında meydana gelen bir savaşta çok sayıda Çinli'yi esir aldıklarını ve daha sonra bunlardan kağıtçılık sanatını öğrendiklerini . . . .

Böylece Müslümanların 178/794 yılında Bağdat şehrinde dünyanın ikinci büyük kağıt imalathanesini kurduklarını ve daha sonra da kağıt imalatının 900 senesinde Kahire'ye, 1100'de Merakeş'e ve 1144te de Endülüs'e ulaştığını...

Buradan da Avrupa Hristiyan alemine geçerek ilk olarak 1268 yılında İtalya'da kağıt imalathanelerin kurulup üretime geçtiğini. . .(351)

Evren Paşa ve Osmanlıca

12 Eylül ihtilalinin baş mimarı ve 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in, bir mevzu münasebetiyle Osmanlıca'nın mükemmelliğinden :

"Ben Osmanlıca yazıyı rahat okurum ve bütün notlarımı eski yazıyla tutarım. Bunun Atatürkçülüğe aykırı bir tarafı yok. Bir kere ortalıkta kaldığı zaman herkes okuyamıyor. İkincisi bir çeşit steno olmuş oluyor. diye bahsettiğini...(352)

Fatih İle Napolyon Arasındaki Fark

Adı dünya tarihindeki büyük kumandanlar arasında anılan Napolyon Bonapart'a, Saint Helena adasında hapis bulunduğu sırada "Kimler büyük adamdır?" diye sormaları üzerine Bonapart'ın Fatih Sultan Mehmed'den bahsederek:

"Büyükükte ben onun çırağı bile olamam. 'Niçin?' dersiniz, bana pek acı gelen bir gerçeği açıklamam icap eder ki o da şudur..

Ben kılıçla fethettiğim yerleri, hayatta iken geri vermiş bir bedbahtım. O ise, fethettiği yerleri nesilden nesile intikal ettirmenin sırrına ermiş bir bahtiyardır" diyerek bir hakikati ortaya koyduğunu...(353) Biliyor muydunuz?

Uluğ Bey ve Rasathanesi

Büyük İslam astronomu ve devlet adamı Uluğ Bey' in 11394/1449), Semerkant'da kurmuş olduğu rasathanesinde,yeryüzünün güneş etrafındaki tam devrini yani bir yılı, 365 yeryüzünün güneş gün 6 saat, 9 dakika, 6 saniye olarak hesapladığını...

Aradan asırlar geçip 20. yüzyılın en modern cihazları ile yapılan hesaplarla, Uluğ Bey'in hesapları arasında sadece 58 saniye farkın bulunduğunu... (354)

Vah Türkistan

Rusların Türkistan'ı işgal etmesinden önce, ülkede korkunç bir cehalet ve bağınazlığın hüküm sürdüğünü...

Rus saldırganlara karşı ülkesini savunmak için silahlarına sarılanlara karşı :

"Elinizdeki silahlar domuzyağı ile yağlanmış. İsam'da domuzyağına da dokunmak haramdır" diye, milletin silahlarını ellerinden atmalarına sebep olacak akıl almaz fetvalar yayımlandığını...(355)

Fatin Rüştü Zorlu'nun Fanatizmi

29 Ağustos 1955'de başlayan Kıbrıs Konferansı öncesinde, Ankara'daki İngiliz Büyükelçiliği'nin Londra'ya gönderdiği raporda, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu hakkında:

1910'da doğdu. İnsafsız ve alaycı fakat yetenekli. Türk menfaatlerini korumada fanatizm derecesinde dikkatli. Batıcılık kisvesi altında muhtemelen bir yabancı düşmanı ve inatçı bir müzakereci... " diye yazıldığını...

"Türk menfaatlerinin korunmasında fanatizm derecesinde dikkatli..." denilen bu Menderes hükümetinin Dışişleri Bakanı'nı ise bizim, darağacında sallandırarak mükafatlandırdığımızı(!). . .(356)

Kasırgadan Seher Yeline

İtalyan şairi Tasse 'nin, Türkleri tanıdıktan sonra, onlar hakkındaki görüşlerini hayranlık içinde: Deviren, kırıp-döken, silip-süpüren yaman bir kasırgayı seher gibi yumuşatmak mümkün müdür? Korkunç dalgalarını kabarta kabarta yürüyen bir denizi birden sakinleştirmek kabil midir.?Yıldırımını güle çevirmek imkanı var mıdır? İnsanlar bu sorulara 'hayır, hayır' demekte tereddüt etmez değil mi? Halbuki ben, kasırganın seher yeline,Coşkun denizin sevimli bir göle, yıldırımın güle inkılap ettiğini gördüm. Türkten bahsediyorum.

Düşmanına saldırırken amansız bir kasırgaya, korkunç bir denize ve insafsız bir yıldırıma benzeyen Türk, dost yanında ve silahsız kalmış bir düşmanın karşısında bir seher yelidir, bir güldür" diyerek ifade ettiğini.. (357)

İslamiyeti İslah Projesi !

1928 da İstanbul İlahiyat Fakültesi'ne mensup bir heyet tarafından 'İslamiyeti İslah' adı altında bir proje hazırlandığını. . .

Bu projenin bazı maddeleri arasında: "İbadetin lisan Türkçe olmalı mabetlerde sıralar elbiselikler tesis edilmeli ve temiz ayakkabı ile girilmeli. Mabedlere musiki aletleri konulmalı. . ." vs. gibi hezeyanlar bulunduğunu..

Heyette oldukları halde bu hıyanet projesine Babanzade Ahmet Naim ile Ferit Kam'ın imza koymadığını . (358)

Coşkun Kırca'nın Fatin Rüşdü Zorlu'ya Ettikleri

27 Mayıs devriminden sonra dönemin Dışişleri Bakanı Fatin Rüşdü Zorlunun Yassıadada 6 7Eylül hadiselerinin tertipçilerinden olmakla suçlanıp yargılandığını...

Yüce Divan'da kendi isteği ile kamu tanıklığı yapan o zamanın NATO ikinci katibi Coşkun Kırca'nın , Zorlu 'yu suçlamak için gerçekleri çarpıttığını ve Zorlu'nun bu davadan altı yıl hapse mahkum olduğunu... .

Coşkun Kırca'nın bunu yapmaktaki gayesininin, davanın sanıkları arasında bulunan kayınpederi Fuat Köprülü'yü kurtarmak olduğunu ve bu uğurda her çareye başvurmayı meşru gördüğünü. . (359)

Abdülhamid Han'da Yerli Sanayi Düşüncesi

Osmanlı Sultanı II. Abdülhamid Han'ın sade olmakla birlikte giyiminin kendine has bir zarafeti olduğunu, hatta yeni elbise giyenlere karşı: "Benimki sizinki kadar şık değil ama, halis Türk malı Hereke kumaşdır. " diye övündüğünü...

Kendisine bir yabancı firma tarafından yeni çıkartılan otomobillerden biri hediye edileceği zaman, "Ben bozulduğu zaman yedek parçası memleketimize imal edilmeyen makinayı kullanmak istemem." diyerek almayı reddettiğini ve böylece sanayi politikası bakımından hala bugün bile geçerli olabilecek bir görüşü dile getirdiğini...

Fakat hadiselere atgözlüğü ile bakan bazı tarihçilerin Abdülhamid Han'ın bu korumacı metodunu hiç hesaba katmadan , onun, vehimlendiği için arabayı kabul etmediği safsatasını yaydıklarını. . (360)

Padişahlı Masal Yasağı

Yeni Cumhuriyet düzeniyle birlikte, eskiye ait değer hükümlerinin ve bunları temsil eden şahısların hafızalardan silinmesi için olağanüstü gayretler sarfedildiğini...

Prof. Pertev Naili Boratav ın o dönemin panoramasını çizerken konu ile alakalı olarak:

"Bir Maarif şurası'nda, hatırlarım, çocuk kitapları meselesi üzerinde tartışılırken, 'Masalarda padişahın söz edilmesi, çocukların cumhuriyet düzenine olan bağlarını gevşetebilir. padişahsız, şehzadesiz masallar yazılmalı çocuklar için biçiminde düşünceler ortaya atılmıştı." diyerek binlerce yıllık ananevi halk kültürünün ürünleri olan anonim masallarımızın ortadan kaldırılmak istenildiğini... (361)

İsmarlama Milletvekili

1931 yılında 2. Ordu Müfettişi Fahreddin Altay'a, Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Sekreteri Recep Peker'den bir telgraf gelip, telgrafta kendisinden bir "köylü meb'us" bulmasını istediğini. Gönderilen telgrafta, ısmarlanan meb'usun özellikleri ile alakalı olarak :

"Paşa hazretlerine,

Konya'dan bir çiftçi meb'us yapmak kararındayız. Reisi cumhur hazretleri arzu edilen evsafıta bir namzet bulunması işinin bizzat zat-ı devletlerine havalesini irade buyurdular. Namzette arzu edilen evsafın esaslarını aşağıda yazıyorum:

Namzet mütegalibe olmamalı, kimsenin adamı bulunmamalı, az çok arazi ve çift çubuk sahibi olmalıdır. Civar veya tensib buyurulacak köylerden bizzat görülüp seçilmesi hususunda zat-ı devletlerinin zahmet ihtiyar buyurmalarını rica ederim. Eskiden askerlik yapanlar tercih edilebilir Esaslar şunlardır.

1- Namzet meb'us seçildikten sonra da çiftçi kalacak, hayatını terketmeyecek, mesleğine daima sadık kalacaktır.

Meb'usluğunda, tatil zamanında yine mesleğine merbut kalacak, tatilinde köyünde aynı hayat tarzını yaşayacaktır

2- Behemehal milliyetperver olacak, beynelmilel her cereyana aleyhtar bulunacak, gerek meclisteki hal, vaziyet söz ve faaliyetinde ve gerek meslekdaşları ile temaslarında daima bu nokta-i nazarı takip edecek.

3- Cumhuriyet Halk Fıkrası'na ve onun bütün prensiplerine, akidelerine, hareketlerine tam sadakat sahibi olacak ve meb'usluğu müddetince bu vaziyetini muhafaza edecek, mutaassıp olmayacak.

4- Meclis'teki hayatında hal ve vaziyeti ve kıyafeti esas memleketindeki gibi olacak, meclis içtimalarına ve her yere kasketi, poturu ile gelecek, gündelik hayat tarzını değiştirmeyecek, yalnız merasim günlerinde herkes gibi frak-jaketredingot giyecek.

5- Yeni harflerle az çok okur-yazar olacak, bu hususta eksikliği varsa meclisteki hizmeti esnasında çalışıp tamamlayacak.

6- Konuşkan, zeki ve akl-ı selim sahibi olacak, çok yaşlı ve mütegalibe olmayacak.

7- Mücadele-i Milliye'de bir lekesi olmamalı, muhitinde nazar-ı dikkati calıp bir kusur ve sevimsizliği bulunmamalı.

Milli Mücadele'de hizmet etmeleri ve intibahatta ve diğer vesilelerle fırkamıza hizmet etmiş olması arzu olunur. Hiç olmazsa muarız bulunmamış olmalı, fırkaya kaydı yoksa derhal yaptırılmalıdır" diye yazıldığını...

Fahreddin Altay'ın bu siparişi alır almaz Konya'nın merkez ilçelerinde günler süren aramalar sonucunda aranan vasfa uygun biri olarak Mustafa Lütfi Bey'i bulduğunu ve bu ısmarlama zatın mecliste sekiz yıl milletvekilliği yaptığını . (362)

Osmanlı 'ya Karşı Batının Çirkin Yüzü ve Pis Oyunları

Batılıların emperyalist gayeli entrikalarına karşı 33 yıl fasılasız mücadele veren büyük siyaset dahisi Abdülhamid Han'a, gayelerine vasıl olamayan bu batılılar tarafından akla hayale gelmedik iftiralar atıldığını...

Albert Vandal'ın "Le Sultan Rouge" (Kızıl Sultan) sloganının, maşası haline gelen Jöntürkler tarafından benimsendiğini .

Yine Osmanlı düşmanı İngiliz Başbakanı Glodstone' un Sultan Abdülhamid için uydurduğu "The Great Crimminal" (Büyük Cani) yakıştırmasının Jöntürkler tarafından pek beğenilerek devrim tarihçiliği terminolojisine kazandırıldığını...

Beş parasız yurt dışına kaçan bu Jöntürkler'in Sultan Abdülhamid 'e karşı Avrupa'nın (hatta ABD'nin) toplam 29 büyük kentinde 160 gazete yayınladıklarını.

Aynı zaman zarfında bütün Osmanlı Devleti sınırları içinde 125 gazete çıkarıldığı hesaba katılırsa batılı emperyalist güçlerin Osmanlı'yı parçalamak için böylesine büyük maddi finansman ortaya döktüklerini... (363)

İnönü Devri Basın İstibdadı

Gazeteci yazar Ziyad Ebuzyia'nın 1940-47 yılları arası da çıkarmış olduğu Tasvir efkar" Tasvir " gazetelerinin ve devrin tek parti idaresi tarafın onaltı defa kapatıldığını...

Bunların çoğunda sadece görülen lüzum üzerine" veya" kapatılmıştır" sözleriyle yetinilip kapatma sebebi bildirilme tenezzülü ve cesareti göstermeyip, ekseriyetle de bu kararların telefonla bildirildiğini . . .

Yine Ziyad Ebuzyia'nın Tasvir-i Efkar gazetesi, devrin milli şefi İnönü'nün eşi Mevhibe İnönü'nün Ankara' da bir okuldan çıkarken çekilen resminin gazetenin üçüncü sayfasına konulmasının hakaret sayılarak on gün kapatıldığını...

Yine bu yıllarda, zamanın Matbuat Umum Müdürü Selim Sarper in,. Bir gazetenin şeref yerinin sağ üst köşe mi? Sol üst köşe mi?" olduğunu tartışarak, İnönü'nün resmini ve hakkında çıkacak haberlerin buraya konulmasını, aksi takdirde gazetelerin kapatılacağını ihtar ettiğini . . (364)

İstiklal Marsımıza Hücumlar

"Dindar bir adam yazmıştır" diye değiştirilmeye ve hor görülmeye başlanan "İstiklal Marşı" mıza karşı ilk hücumların İsmet İnönü hükümeti zamanında ve Cumhuriyet Halk Partisi nin yayın organı gazeteler tarafından organize edildiğini . İlahi takdire bakın ki, bu milli marşımızın kırkiki yıl da yirmibir defa değiştirilmek istenilmesine rağmen o günden bu güne hiç bir faninin ve eli dilinin bunu başaramadığını. . .(365) Biliyormuydunuz?

Cumhuriyet Aydınının İnanç Tablosu

Zekeriya Sertel'in 1927'de çıkardığı Resimli Ay mecmuasının düzenlediği "inanç" konulu ankete cevap veren yazar Reşat Nuri Güntekin'in:

Dünyaya gözlerimizi kapar kapamaz başka bir dünyaya doğacağımızı, bütün düşündüğümüz, istediğimiz, sevdiğimiz şeyleri orada bulacağımızı ümit etmek çok güzel şey.

. Fakat ben bu saadeti çoktan kaybettim." diye ümitsiz bir cevap verdiğini . . .

Selim Sırrı Tarcan'ın, "Mahşer'e, Cennet ve Cehennem'e inanacak kadar safdil olmadığını söylediğini...

Abdullah Cevdet'in ahiret inancını tamamen reddederek bu inancın "ecdaddan intikal etmiş hasletler" olduğunu beyan ettiğini . .

Ve ilahiyat profesörü ve müstakbel CHP başkanlarından Şemseddin Günaltay'ın ise "İnanç" ile alakalı olarak "dünya, yalnız dünya" felsefesiyle görüyorsunuz, hep dünya işleriyle meşgulüm" cevabını verdiğini...(366)

Milli Koruma Kanunu

Cumhuriyet sonrası ekonomiyi savaş şartlarına göre düzenlemek için çıkartılan "Milli Koruma Kanunu" ile memleketimizde tam bir sefalet döneminin başladığını...

Bu "Milli Koruma kanunu"na göre 40 dönümden az arazisi olan küçük çiftçilerin bütün öküzlerine devletçe el konulduğunu. . .

Tarım ürünlerinin büyük bir bölümüne devletçe el konulduğundan , Trakya bölgemizin köylerinde açlıktan ölenlerin olduğunu. . .

Toprak Mahsuleri Ofisi'nin yeni kurulmasından dolayı depolanamayan buğdayların tren yolu kenarlarında çürümeye terk edildiğini . . .

Başbakan Şükrü Saraçoğlu'nun: "Zengin ve paralı adamlar için bir mesele mevcut değildir" diyerek bu durumu itiraf ettiğini. . .

Vurguncu ve stokçular zümresinin türeyip, Saraçoğlu'nun ardından Başbakan olan Refik Saydamın bile evinde çuvalarla stoklanmış malların bulunduğunu... (367)

Osmanlı'nın Dayısı

Osmanlı Devleti'nin Cezayir Beylerbeyi Dayı Hasan Paşa ile ABD Cumhurbaşkanı George Washington arasında 1795'te yapılan bir anlaşmaya göre, Dayı Hasan Paşa'nın Amerikan gemilerini vergiye, daha doğrusu haraca bağladığını...

ABD'nin yabancı dille(Türkçe) yapmış olduğu bu ilk ve tek anlaşmaya göre Amerikalıların 12 bin Cezayir sikkesi veya 642 bin ABD altını vergi(haraç) vermeyi kabul etmek zorunda kaldıklarını. . .(368)

Fatih'in Topları

Büyük dahi Sultan Mehmed'in, İstanbul'un fethi için balistik hesaplarını bizzat kendisinin yaptığı, yaklaşık 17 ton bakır kullanılarak dökülen ve 1,5 ton ağırlığındaki mermileri 1000 metre uzağa atabilen "şahi" adını verdiği muazzam toplar döktürdüğünü...

50 çift manda ve 700 askerle iki ayda Edirne'den İstanbul yakınlarına getirilebilen bu, o zamana kadar misli görülmemiş topların ilk deneme atışları yapılmadan önce yakında bulunan kimselerin dillerini yutmamaları ve gebe kadınların çocuklarını düşürmemeleri için şehrin her tarafına münadiler salınarak topların atılacağı zamanın ilan ettirildiğini... (369)

Osmanlı Düşmanlığının Böylesi

Cumhuriyet'in ilanından sonra 3 Mart 1924 tarihinde 431 sayılı kanun ile Hilafet'in kaldırılıp Osmanlı hanedanına mensup kimselerin yurt dışına sürgü gönderilmesine karar verildiğini. . .

Bu konunun mecliste görüşülmesi sırasında bazılarının hiç olmazsa kadınların memleketten çıkartılmamasına dair bir teklif ileri sürmesi üzerine, mecliste bulunan bazı meb'usların masaların üzerine çıkıp tepinerek "Olamaz!" diye haykırdıklarını...

Topçu İhsan namındaki ecdad düşmanı bir kendini bilmez birinin de :

"Osmanlı hanedanının hepsi sürülmelidir. Ne erkeği kalsın ne kadını... Hatta ölülerinin kemiklerini bile mezarlarından çıkarıp atmak lazım gelir." deme utanmazlığını göstererek, Horasan'dan kopup gelerek Söğüt'e yerleşip oradan da koca bir cihan devleti çıkaran Osmanlı Hanedanı için böylesine haysiyet kırıcı teklifler ortaya atabildiklerini...(370)

Ütopya ve Türkler

Hristiyan Avrupa'nın akıldışı yönetimi karşısında arayış içine giren batılı filozofların "Yaşayanlara kusursuz bir düzen içinde var olma imkanı sağladığını kabul edilen ideal ülke ütopya" arayışı içine girdiklerini...

Bu filozoflardan biri olan Tommaso Campanella'nın, 1602'de bu gaye ile La Citta del sole (Güneş Ülkesi) eserini yazdığını ve bu eserin hayata uygulanabilirliğini ispat sadedinde :

"Güneş ülkeyi yer yüzünde bulmak mümkün mü? Fikir hürriyetine, vicdan hürriyetine, lisan hürriyetine ilişmeyen Türklerin mevcudiyeti hiç olmazsa yarın böyle bir ülkenin olacağını zannettiriyor bana . .

Madem ki; düşünceyi zindana koymayan, hakikat sevgisini zincire vurmeyen bir millet, o cesur ve adil Türkler var, üzerinde yalnız hakikatin, adaletin ve hürriyetin hüküm sürdüğü bir Güneş Ülke niçin vücut bulmasın!..." dediğini...(371)

Avrupa ve Biz

Cumhuriyet'in 10. yılı münasebeti ile düzenlenen bir mitingde konuşan hatibin bir ara coşarak:"On yılda Avrupa'yı on asır geride bıraktık!. ." diye haykırması üzerine, şair Yahya Kemal Beyatlı'nın esefle dizine vurarak:

"Yahu, şu Avrupa ile bir türlü beraber olamadık. Ya geriye kalıyoruz, ya geçiyoruz..." dediğini...(372)

Kıyamete Kadar Çan Sesi Dinlemek

Ahmet Vefik Paşa'nın, Rumelihisarı'nın üst tarafında kurulan "Robert Kolej" adlı misyoner yuvasının arsasını Amerikalı protestan misyonerlere sattığını...

Bu zatın, öldüğünde vasiyet ettiği gibi Eyyüb Sultan 'a gömülmek istediğini, fakat zamanın padişahı Abdülhamid Han'ın buna kat'iyen müsaade etmeyerek:

"Protestanlara arsa satan adam, kıyamete dek onların çan sesini dinlesin" diyerek Eyyüb Sultan'a değil, sattığı arsanın hemen önündeki Rumeli mezarlığına gömülmesini emrettiğini. . (373)
Biliyor muydunuz?

CHP'nin Seçim Zorbalıkları

1946'daki çok partili seçimlerde iktidarı bırakmak istemeyen C.H.P'nin seçimlere müdahale ettiğini...

Demokrat Parti'nin, seçimi kazanıp 23 milletvekili çıkardığı tam olarak besbelli olduğu halde, İstanbul'un neticesinin derhal ilan edilmediğini...

Vali Lütfi Kırdar'ın dönemin meşhur bir gazetecisini makamına çağırıp :

"Size güvenim olduğu için memlekete ait bir davayı danışmak istiyorum. Evet, İstanbul'da DP seçimi kesin bir şekilde kazandı. Fakat buradan Kazım Karabekir , Hamdullah Suphi Tanrıöver, Cemil Cahit Toydemir, Refet Bele ve Hüseyin Cahit Yalçın'ın çıkarılması ve DP'ye ancak 18 kişilik bir yer bırakılması hakkında sıkı bir emir aldım. Dürüst bir memur ve memleketçi sıfatıyla nasıl hareket edeyim? Bu emri yerine getirmesem İstanbul seçimlerini kökünden bozmak için bahane aranması ve yeni partinin bu 18 kişilik mühim kuvveti elinden kaçırmaması ihtimali vardır. Bana ne tavsiye edersiniz?" diye sorduğunu...

Ve hakikaten de 24 Temmuz'da İstanbul DP'den seçimi kazananlar listesinin 18 kişi olarak ilan edildiğini.... (374)

Orta Çağ Avrupasında Kitap

Orta Çağ'da İslam dünyasında 10 milyon mevcutlu dev kütüphaneler bulunduğunu . İslam dünyasının 10. yüzyılda, hem derlemelerin zenginliği, hem de kütüphanecilik yöntemleri bakımından Avrupa kütüphaneciliğinden 200-300 yıl ileride bulunduğunu...

Aynı Orta Çağ Avrupası kütüphanelerinde kitapların raflara zincirlerle bağlandığını ve okuyucu kitap okumak istediği zaman bu kitabın rahleye zincirlerle bağlanarak verildiğini...

Daha da ileri gidilerek kitapların demir parmaklıklar arasından okutulduğunu . . . (375)

Manidar Bir İtiraf

ultan Abdülhamidin II. Meşrutiyet'in ilanından onbeş gün sonra Meclisi Mebusan azalarına bir ziyafet verdiğini...

Bu mühim hadiseyi, o akşamki ziyafette bulunmuş olan İttihatçıların meşhur kalemşörü ,Abdülhamid düşmanı Hüseyin Cahit(Yalçın)'ın "Meşrutiyet Hatıraları"nda:

"Abdülhamid ile görüşen Avrupalılar onun pek çekici ve bağlayıcı bir nezaketi ve şahsiyeti olduğunu öteden beri yazarlardı. Bunu dalkavukluğa ve menfaatperestliğe hamlederek inanmazdık. Fakat bu gece Abdülhamid'deki büyük cazibeyi ben de yakından gördüm. Ziyafet sonunda hemen bütün mebusların kalbini kazanmıştı" diye itiraf ettiğini.. (376)

CHP' nin İhtilal Metotları

27 Mayıs 1960 darbesinden önceki dönemde CHP ve iktidardaki DP arasında "ilan edilmemiş bir savaş"ın olduğunu ve DP yönetimine karşı muhalefetini sertleştiren İnönü'nün iktidara darbe tehditlerinde bulunduğunu...

İsmet İnönü'nün o zamanki demeçleri arasında:

Seçim güvenliği üzerinde ısrar edeceğiz. Vermezsen gideceksin hem de çok fena gideceksin. (17 Ekim 1958),

"Biz ihtilal ve inkılap rejiminden geldik." (18 Ekim 1958),

"Sabık Başbakan olmaktan korkan zatin korktuğu en kısa zamanda başına gelecektir. " (17 Ocak 1960)gibi yakışsız ifadelerin bulunduğunu . . .

Mayıs 1960'a yaklaştıkça demeçlerin daha da sertleşerek:

"Biz ihtilal metodlarını izleriz.",

"Biz ihtilalden yetişmiş insanlarız.", "Eğer insan hakları yürütülmez, vatandaş hakları zorlanırsa, baskı rejimi kurulursa, ihtilal mutlaka olur". ,

"Şartlar tamam olduğu zaman, milletler için ihtilal meşru haktır. ",

Eğer ihtilal ,Vatandaş için başka çıkar yol yoktur' kanaati zihinlere yerleşirse, meşru bir hak olarak kullanılacaktır. Bundan kaçınmak mümkün değildir." şekline dönüştüğünü...

27 Mayıs darbesinin liderlerinden Orhan Erkanlı'nın da, yıllar sonra hatıralarında bu sözlerin kendilerini nasıl etkilediğini:

'İsmet Paşa'nın Meclis'te 'Şartlar tamam olduğu zaman ihtilal meşru olur' dediği günün gecesi, İstanbul'da bulunan arkadaşlarla toplanarak bu sözün manasını değerlendirdiğimizi hatırlarım. Bizim için en önemli problemlerden biri, İsmet Paşa faktörü idi. O gece anlaşıldı ki, paşa bizimle olmasa dahi, ihtilalin karşısında vaziyet almayacaktır. Bu sonuç bize güç ve hız verdi.

Paşanın bizim örgütümüzle direkt bir irtibatı hiçbir zaman olmamıştır. Eminim ki haberi olsaydı bizi resmi makamlara bildirirdi. Fakat bizim için bu sözler birer yeşil ışıkta. Paşanın da durumu bizim gibi görmesi, maneviyatımızı yükseltiyordu" diyerek itiraf ettiğini... (377)

Rumeli Hisarının Planı

Planları başta Fatih Sultan Mehmed olmak üzere Mimar Muslihiddin tarafından çizilen ve inşaatında Koca Sultan ın , bile taştasıldığı Rumeli Hisarı'nın, altı bin işçinin geceli gündüzlü vecd ve iman havasının lezzeti ve heyecanı içinde çalışması sayesinde yüzotuziki gün gibi akıl almaz bir zamanda bitirildiğini...

Hisarın planına kuş bakışı nazar edildiği zaman, Arapça 'Muhammed" yazısı okunacak şekilde olduğunu. . .

Bu muazzam abidenin "Mim" harflerinin olduğu yerde kulelerin , "Ha " ve "Dal" harflerinin olduğu yerde ise istihkamların yer aldığı... (378) Biliyor muydunuz.?

Hassa Tacirleri

Zaman şeridini biraz geriye çevirip baktığımızda , İstanbul sokaklarında başı bereli, ince tel gözlüklü Yahudilerin "eskiciii " diye bağırarak para kazanmaya çalıştıklarını ve Karaköy'de çöp bidonuna atılmış balık kafalarını toplayıp, eve götürerek karınlarını doyurduklarını İnşaat işlerini Ermeni kalfacıyanların, tuğlacıyanların yapıp , demircilerin ve kömürçülerin Rumlardan olduğunu...

Aynı dönemde Osmanlı tüccarlarının Hassa Tacirleri" ünvanıyla Çin , Yemen , Moskova, Avusturya arasında padişah fermanının gölgesinde gümrüksüz ve ülkesine girdiği devletin koruması altında ticaret yaptıklarını...

Milletlerarası ticaret yapıp "Hassa Taciri" ünvanını almanın ancak ehl-i namus, dürüst Müslümanlara has olduğunu...

Bunların, yurt içinde derbentler tarafından güvenlikleri sağlanıp, Yurt dışında da padişah fermanıyla emniyet içinde dolaştıklarını ve mallarına zarar geldiğinde devlet tarafından tazmin edildiğini. . .(379)

İnönü Ansiklopedisi ve Bir İtiraf

İsmet İnönü'nün Milli Şef ve Değişmez Genel Başkan" ünvanıyla anıldığı dönemde, Milli Eğitim Bakanlığı'nca 1943 yılının Cumhuriyet Bayramı'ndan itibaren "İnönü Ansiklopedisi" adıyla neşrine başlanıp, daha sonra "Türk Ansiklopedisi" adını alan bu eserin ancak kırk yılda tamamlanabildiğini...

Bu ansiklopedideki 'Sultan Vahdeddin' maddesinde:

Zeki ve bütün tarihi belgelerden anlaşılacağı üzere son derece namuslu" diye yazılarak, resmi görüşün rağmen hakikatin ifade edilebildiğini...

Ancak bu gerçeğin, bir devlet ansiklopedisinde bu şekilde itiraf edilmesinin bazı kimseleri oldukça tedirgin ettiğini...

CHP Kocaeli milletvekili İsmail Arar'ın TBMM başkanlığına bir takrir (önerge) vererek ansiklopedideki bu maddenin kim tarafından yazıldığını Milli Eğitim Bakanlığı'ndan açıklamasını istediğini . . . (380)

Hüsnü Hatta Verilen Değer

Osmanlılarda ilim ve sanat erbabına verilen ehemmiyetin bir göstergesi olarak hüsn-ü hat (güzel yazı) erbabına pek ziyade hürmet edildiğini . . .

Çoğu Osmanlı kibarlarının, konaklarına her gün bir hattatı davet ederek Kur'an-ı Kerim, Buhari veya şifa-i şerif gibi kitaplardan hiç olmazsa bir-iki satır olsun mutlaka yazdırarak teberrük edildiğini (mübarek sayıldığını)...

Ve birçok Osmanlı zengininin, hüsn-ü hatla kazanılan parayı, asıl helal para gözüyle bakarak hiç ihtiyaçları olmadığı halde kitap yazıp para kazandıklarını ve vefat ettiklerinde techiz ve tekfin masraflarının bu paradan karşılanmasını vasiyet etiklerini . . . (381)

Çarşafa ve Peçeye Dair

Cumhuriyet devrinin meşhur edebiyatçılarından Yakup Kadri Karaosmaoğlunun, 1913 yılında yazıp, on yıl sonra neşrettiği Kadınlık ve Kadınlarımız" adlı eserine de aldığı "Çarşafa ve Peçeye Dair" isimli yazısında bunlar hakkındaki fikirlerini :

"Bu çirkin asrın ve bu çirkin muhitin yegane süsü, yegane güzelliği sizin çarşafınız, sizin peçenizdir. Yalnız bunlardır ki, gözlere hala bakmak tahammülünü, bakmak arzusunu veriyor. Niçin ondan müşteki (şikayetçi) gibisiniz? O mazrufa bu zarftan daha muvafık ne olabilir?

Sizi böyle gördükçe bir kadının nasıl böyle giyinebileceğini düşünüyorum ve çarşafsız, peçesiz bir kadın tahayyül edemiyorum . . ." diye başlayan çok güzel bir yazı ile ifade ettiğini...

Yine Yakup Kadri'nin bu yazıyı neşrinden bir müddet sonra "Hakimiyet-i Milliye" gazetesine başyazar olduğunu..

Daha sonra "Ulus" adını alarak Halk Partisi'nin yayın organı haline gelen bu gazetede yazılarına devam eden Yakup Kadri'nin, 'Kıyafet Devrimi" yapıldıktan sonra yüzseksen derece çark ederek ülkesi ve ülkesinin değerleri ile göbek bağı koparıp çarşaf ve peçenin Türk cemiyeti üzerinde bir kara leke olduğuna dair" yazılar yazabildiğini...(382)

Yakup Kadri'nin Vasiyeti

Hayatı hep zikzaklar içinde geçmiş olan Cumhuriyet devrinin meşhur yazarlarından Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun öldüğü zaman okunan vasiyetnamesinde:

"Karımdan ve dostlarımdan son dileğim, ölümümden sonra ne resmi ne de dini merasim isterim. Hastaneye kaldırılacak cesedimin doğrudan doğruya mezarlığa nakli..." diye yazdığını . . . (383)

Hürmetin Böylesi

"Muhammed" isminde çok sevdiği bir hizmetçisi bulunan 'Putkıran" lakaplı Hindistan fatihi Gazneli Mahmud 'un, bu hizmetçisini devamlı ismiyle hitap ederek çağırdığını. . . Gazneli Mahmud'un, bu hizmetçisini günün birinde kendi ismiyle değil de, babasının ismiyle çağırması üzerine kalbi kırılan hizmetçisinin böyle davranmasının sebebini sorması üzerine Peygamberimiz,in(sav) delicesine aşığı olan Gazneli Mahmud'un: .

"Evladım, hergün sana 'Muhammed' isminle hitap ediyordum. Zira abdestli bulunuyordum. Şu anda ise abdestim yok, 'Muhammed' ismini abdestsiz söylemekten haya ediyorum. Onun için seni babanın ismiyle çağırdım. " diye cevap verdiğini... (384) Biliyor muydunuz.?

YAHUDİ ŞUURU

Çamlıca Kız Lisesi Müdür Muavini Sabahat Egemen Hanım'ın yine bir lise hocası olan arkadaşının başından geçen su hadise ,değişik ülkelerde yıllarca azınlık psikolojisi içinde yaşayan Yahudi cemaatinin millet olma şuurunu nasıl kazandıklarını göstermesi açısından oldukça önemlidir: Çocuklardan not tutmaları için bir defter getirmelerini istedim.Sınıfın tek Musevi talebesi hariç iki gün içinde hepsi isteğimi yerine getirdi.Her ders Yahudi kızına defter getirmesi gerektiğini tekrarladım da, hali vakti yerinde olduğu halde kız deftersiz gelmekte devam ediyordu. Nihayet aradan bir hafta geçtikten sonra, dediğimi yapmadığı takdirde kendisini sınıfa almayacağımı söyleyince ağlamaya başladı. Ailesinin çok geniş imkanı olduğunu bildiğim için bu direnmenin sebebini öğrenmem lazımdı. Kızdan aldığım cevap bir Siyonist prensibin genç bir Yahudi kızında ifade bulmasından ibaretti.Kız ağlamaya devam ederek "NE YAPAYIM ÖĞRETMENİM ,YAKO ON GÜNDÜR DÜKKANINI AÇMADI, HERHALDE HASTA OLMALI" dedi. Yako'dan başkasından alış veriş etmeyi prensibine ihanet addedecek ırki bir taassupla Yahudiliğine gösterdiği bu sadakatin kaçta kaç Türk gençlerinde bulunmaktadır? Çamlıca sakinlerinin el birliği ile zengin ettikleri parçacı Mişo'nun kumaş tüccarı olduğunu duyduktan sonra, Yahudi kızının Yako'su da herhalde günün birinde kırtasiye toptancısı olmuş veya olacaktır. HATIRALARLA YAKIN TARİH, SYF 110-111

Dipnotlar

- 1-Kafkas, Mehmed; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, s.231
- 2-Apuhan, Recep Şükrü; Ruhumda Darp İzi Var,Timaş, İst/1990
- 3-Apuhan, Recep Şükrü;Batı'nın Darağacında İsyân, Timaş, İst/1989 s.50
- 4-Apuhan, Recep Şükrü; Ruhumda Darp İzi Var, Timaş İst?1990, s. 41
- 5-Yakın Tarihimiz, 6 Eylül 1962, cilt 3, sayı: 28 s. 42. Vatan Gazetecilik A.Ş İst/1962
- 6-Refik, İbrahim; 'Akıncı Millet" Sızıntı, sayı: 143, Aralık/1991 s. 479
- 7-Köseoğlu, Nevzat; Türk Medeniyeti Üzerine Düşünceler, Ötüken Yay. İst / 1990, 260
- 8-Gerger,Mehmet Emin; Tanzimat'tan AET . 'ye Türkiye, İnkılab Yay. İst / 1989, s 42
- 9-Gürkan, Ahmet;İsmet Paşa'nın Beytülmalî,Ayyıldız mat.A.Ş. Ankara/ 1970, 5. 22
- 10-Altınoluk Dergisi, Şubat/1994, sayı: 96, s. 7
- 11-Bursalı, Mustafa Necati; "Hilye-i Saadet",Köprü dergisi Temmuz/1990 sayı:40,s 6
- 12-Kısakürek, N. Fazıl; Cinnet Mustatili, Büyük Doğu Yay., İst?1983, s.281

- 13-Apuhan,Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyân, Timaş, İst?1989, s.100
- 14-Niyazi, Mehmed;Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşriyat, İst/91, s. 51
- 15-Baykara, Prof. Dr.Tuncer;Osmanlılarda Medeniyet Kavramı Akademi Kitab evi,İzmir/1992,s 71
- 16-Kabacalı, Alpay; Arap Çöllerinde Türkler, Cem Yay., İst/1990 s. 42
- 17-Altan, Mehmed; Süperler ve Türkiye, İst?1986,sh. 87
- 18/a-Göze, Ergun; Soruşturma, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yay., İst/1987
- 18/b-Öztuna,Yılmaz; Tarih Sohbetleri, Ötüken Yay, İst?1988, s 47
- 19-Harrison, Paul; üçüncü Dünyanın Batılılaştırılması, Pınar Yay., İstanbul/ 1990, s 167
- 20-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, Töv Yay.,İzmir/1992, s.49
- 21-Gerger, Mehmet Emin; Tanzimattan A.E. T . 'ye Türkiye, İnkılap Yay İst/1989, s 94
- 22-Badılı, Abdülkadir; Beaiüzzaman Saiadi Nursi, cilt 1, Timaş Yay., İst /1990. s 519
- 23- Devenpord, John; Kuran ve Mesajı, Kültür-Basın Yay. Birliği, İst?88 s. 77
- 24- Özel, Mustafa; 'Laay Montaganun Hatıralarında Osmanlı Toplumunda Ticaret ve Azınlıklar", Zaman Gazetesi, 31 Temmuz 1989
- 25-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar T.Ö . V. Yay., İzmir/1992 s.51
- 26-Sevinç, Necdet; Osmanlılarda Sosyo-ekonomik Yapı.Kutsan Yay İst / 1978 s. 150
- 27-Banarlı, Nihat Sami; Devlet ve Devlet Terbiyesi, Kubbealtı Ne~riyat İst/ 1985, sh 71
- 28-Mısıroğlu, Kadir' Geçmiş Günü Anarken, cilt I .Sebil Yay. İst?93 sh. 132
- 29-Sur Dergisi, Aralık/1992, sayı:201, s.37
- 30-Danışmend, İ Hakkı; Eski Türk Seciye ve Ahlakı, İstanbul Kitabevi, İst? 1983, s 127
- 31-Kotan, Necati; Tarih Fıkraları, M E.B Yay, İst/1988, s. 80
- 32-Niyazi, Mehmed;"Tarihe Saygı", Zaman gazetesi, 14 Temmuz 1992
- 33-Özfatura, Necati; "Osmanlı", Yeşilay dergisi, Ekim/1992, s.21
- 34-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst/1993, sh 322
- 35-Düzdağ, Ertuğrul; M Akif Ersoy Hakkınaa Araştırmalar, M.A.M Yay. İstanbul/1987 , s 326
- 36-Masor, Dr İlhami; Bir Ömür Boyunca, Boğaziçi Yay., İst?1974, s 14
- 37-Ünver, Dr. A. Süheyl; Kırkambar, Türk Ev Kadınları Kültür Derneği Yay. Ankara/1973, s 46
- 38-Bayat,Prof Dr Ali Haydar Keçecizade Mehmet Fuat Paşa,Türk Dünyası Arş.Vakfı Yay.,İst,s.60
- 39-Aralov, S. İ; Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Anıları, Birey-ToplumYay.İst/1985, s 233
- 40-Ayaşlı,Münevver.İşittiklerim,Gördüklerim,Bildiklerim,Boğaziçi Yay.,İst?1990,s 13
- 41-Akbulut, Dr.İlhan; "Mehterhane ve Musikisi', İlgi dergisi,sayı: 65 İst?1991, s 23
- 42-Avcı, Nabi; Enformatik Cehalet, Rehber Yay, İst/1990, s. 141
- 43-Yayın Dünyasına Anahtar dergisi, İst/1990, s 11
- 44-İnsan ve Kainat dergisi, Kasım/1993, sayı; 99, s 63
- 45-Kabacalı, Alpay; Arap Çöllerinde Türkler,Cem Yay., İst?1990, s 58
- 46-Ayverdi, Samiha; Küplüce'deki Kö'k, Hülbe Yay., Ankara/1989,s.28
- 47-Sevinç, Necdet; Osmanlılarda Sosyo-ekonomik Yapı.KutsanYay., ist?1978, s 164
- 48-Öztuna, Yılmaz; Tarih Sohbetleri, Ötüken Yay, İst/1988, s. 350
- 49-Ayverdi, Samiha; Ne idik Ne Olduk, Hülbe Yay., İst?1985, s. 118
- 50-Kara, Mustafa; Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay.,İst/1990, s.31
- 51-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö V. Yay, İzmir/1992, s. 36
- 52-Bakiler,Yavuz Bülent; üsküp'ten Kosovaya, Polat Ofset matbaası, Ankara/ 1991, s.44

- 53-Ünüvar,Safiye; Saray Hatıralarım, Çağaloğlu Yay, İst/1964, 521
54-Sur Dergisi, Nisan/1991, sayı: 181,s. 9
- 55-İsmail, Hekimoğlu; Derdimi Seviyorum, cilt 2, Timaş, İst/1988, s 269
56-Bahadıroğlu,Yavuz; Yavuz Sultan Selim, Yeni Asya Yay, İst/1989, s. 65
- 57-Apuhan, Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyen, Timaş, İst/1989, s. 135
58-Göze, Ergun; Soruşturma, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yay. İst/1987, s. 231
- 59-Mısıroğlu, Kadir; Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay. ist?1990, s. 109
60-Bardakçı, İlhan;Tarihten Bugüne, Hülbe Yay., İst?1983 s 284
- 61-Mısıroğlu, Kadir Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay., İst?1990 s. 80
62-Kabaklı, Ahmet; Temellerin Duruşması, Türk Edebiyatı Vakfı Yay. ist? 1993 sh 135-136
- 63-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 138
64-Sızıntı dergisi, Ocak/1989, Sayı: 96, s. 481
- 65-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . . T Ö V. Yay., izmir/1992, s. 10
66-Ayverdi, Samiha; Bağ Bozumu, Hülbe Yay, ist?1987 s. 43
- 67-Köseoğlu, Nevzat; Türk Medeniyet Üzerine Düşünceler, Ötüken Yay. İst? 1990, s 261
68-Rokach, Livia; İsrail'in Kutsal Terörü, Belge Yay., İst/1984 s.100-101
- 69-Refik,İbrahim; Efsane Soluklar, T Ö V Yay, İzmir/1992 s 57
70-Kısakürek, N. Fazıl; Ulu Hakan, Büyük Doğu Yay., İst?1988 s 244
- 71-Senih, Safvet; Hadisler Işığında Hadiseler, Feza Yay., İst?1988 s. 63
72-Grenard, Fernand; Asya'nın Yükselişi ve Düşüşü, Milli Eğitim Bakanlığı Yay, İst/1970, s.33
- 73-Bakiler Yavuz Bülent; Türkistan Türkistan. Türk Edebiyatı Vakfı Yay İst / 1986, s.274
74-Devenport, John; Kuran ve Mesajı, Kültür Basın Birliği, İst?1988, s. 99
- 75-Apuhan, Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyen, Timaş, İst?1989 s. 53
76-Apuhan, Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyen, Timaş, İst?1989 s. 133
- 77-Ayverdi, Samiha; Ne İdik Ne Olduk, Hülbe Yay., İst?1985, s. 44
78-Harnson, Paul; Üçüncü Dünyanın Batılılaştırılması, Pınar Yay. İstanbul/ 1990, s 23
- 79 Öztuna, Yılmaz; Tarih Sohbetleri, Ötüken Yay., İst?1988, s. 147
80-Şahin, Ahmed; İslam'ı Böyle Yaşadılar, Cihan Yay, İst/1991, s 11
- 81-Sumnu, İbrahim Erdinç; Sömürgecilik, Zafer Yay., İst/1991, s 36
82-Bakiler, Y. Bülent; Türkistan Türkistan, Türk Edebiyatı Vakfı Yay.,İst?88
- 83-Bardakçı, İlhan, Tarihten Bugüne, Hülbe Yay., İst?1983, s. 73
84-Banarlı Nihat Sami; Tarih ve Tasavvuf Sohbetleri, Kubealtı Neşriyat. İst / 1984, s. 159
- 85 Osmanlı Ansiklopedisi, cilt 2, Ağaç Yay., İst?1993, s.124
86-Bardakçı, İlhan; Tarihten Bugüne, Hülbe Yay., İst?1983, s. 40
- 87-Yakın Tarihimiz, 13 Eylül 1962, s. 91, cilt 3, sayı: 29, Vatan Gazetecilik A.Ş?İst.
88-Canan, Prof. Dr. İ.; İslam'da Zaman Tanzimi, Cihan Yay., ist?1988, s. 74
- 89/a-Göze, Ergün; Soruşturma, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay. ist? 1987.s. 197
89/b-Lale dergisi, Aralık/1988, sayı: 6, s.13
- 90-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay. İst?1968
91-Apuhan, R. Şükrü; Batı'nın Darağacında İsyen, Timaş, İst?1 989, s. 44
- 92-Ayverdi, Samiha; Bağ Bozumu, Hülbe Yay., İst?1987, s. 210
93-Vakkasoğlu, Vehbi; Devrimlerin Deviremediği, Yeni Asya Yay., İstanbul/ 1993, s.96
- 94-İsmail, Hekimoğlu; Derdimi Seviyorum, cilt 2, Timaş, İst?1988, s. 16

- 95-Tevfikoğlu, Dr. Muhtar. Ali Emiri Efendi, Kültür Bakanlığı Yay. Ankara/ 1989, s. 51
- 96-Berk, Bekir; Doğu Olayları; Yeni Asya Yay., İst?1991, s.137
- 97-Düzdağ, Ertuğrul; M. Akif Hakkında Araştırmalar M. Ü. İlahiyat Fak. Yay., İst?1987, s. 228,
- 230 ve Nalbantoğlu, Muhiddin; İstiklal Marşımızın Tarihi, Cem Yay.,İst/1964, s. 58-140
- 98-Murat, İlhan; "Tarihten Bugüne", 14 Ekim 1990, Zaman gazetesi
- 99-Ayverdi, Samiha; Bağ Bozumu, Hülbe Yay., İst?1987, s. 71
- 100-Mazaheri, Ali; Orta Çağ'da Müslümanların yaşayışları, Varlık Yay., İstanbul/1972,
- 101-Köseoğlu, Nevzat; Türk Medeniyeti Üzerine Düşünceler, Ötüken Yay., İst?1990 , s. 265
- 102-Işık, İhsan; Bediüzzaman ve Nurculuk, Ünlem Yay., İst?1990, s. 150
- 103-Mısıroğlu, Kadir. Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay., İst/1990, s.105
- 104-Mısıroğlu, Kadir'. Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay, İst?1990, s. 106
- 105-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst/1985, s. 57
- 106-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst/1985, s. 182
- 107-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst/1985, s. 572
- 108-Kafkas, Mehmet; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, sh. 81
- 109-Mısıroğlu, Kadir; Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay., İst/1990, s. 97
- 110-Refik,İbrahim; "Osmanlı'nın yetimleri", Sızıntı dergisi, Ekim/1993, Sayı:177,s. 401
- 111-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Son Halife Abdülmecid, Burak Yay., İst?1992, s. 137-145
- 112-Ayverdi, Samiha; Hatıralarla Başbaşa, Kubbealtı Neşriyat, İst?1977, s.64
- 113-Işık, İhsan;Bediüzzaman ve Nurculuk, Ünlem Yay., İst?1990, s. 63
- 114-Rokach, Livia; İsrail'in Kutsal Terörü, Belge Yay., İst?1984, s.61
- 115-Özfatıra, Necati; "Osmanlı", Yeşilay dergisi, Ekim/1992,s.21
- 116-Uğur, Prof. Dr. Ahmet; İbn-i Kemal, Kültür Bak. Yay. İzmir/1987, s. 14
- 117/a-Niyazi, Mehmed; Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?91, s. 51
- 117 /b-Doğan,Cemal;"Batının İslam'la Kavgasında Önemli Tesbitler Sızıntı dergisi,sayı:153,s418
- 118-Niyazi, Mehmed; Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?1991, s. 58
- 119-Niyazi, Mehmed; Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?1991, s. 60
- 120-Niyazi, Mehmed; Medeniyet ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?91, s. 147
- 121 Tarih Hazinesi, Sayı:l, Kasım/1950, s. 21
- 122-Moralı, Nail; Mütarekede İzmir, Tekin Yay., İst?1976, s. 112
- 123 İlgı dergisi. sayı:24.Eylül/1976
- 124-Okyar, Fethi; Üç Devirde Bir Adam, Tercüman Yay.. İst /1980, s103
- 125-Sur dergisi, Kasım/92, sayı:200, s. 47
- 126- Sur dergisi, Kasım/92, Sayı:200, s. 53
- 127-Ceyhun, Demirtaş; Ah şu Biz Kara Bıyıklı Türkler,E Yay.,İst?1992 ve Meydan Gazetesi,8 Temmuz 1992
- 128-Durant, Will; Medeniyetin Temelleri, Boğaziçi Yay.. İst?1978, s. 42
- 129-Sur dergisi, Aralık/92,Sayı:201, s. 36
- 130-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk İmgesi, Gündoğan Yay . Ankara/1993, s. 86
- 131-Sur dergisi, Kasım/92, s. 56
- 132-Sur dergisi, Kasım/92, s. 56
- 133-Sur dergisi, Kasım/92, s. 53
- 134-Şahiner, Necmeddin; Son şahitler, cilt 2, Yeni Asya Yay.,İstanbul/1980 .s, 113

- 135-Ünver, Prof. Dr Süheyl;"Türkiyede Cüzam ve Cüzamlılar", Tarih Hazinesi Dergisi,Aralık/1950, s.147
- 136-Aşıroğlu Orhan Gazi; Son Halife Abdülmecid Han. Burak Yay., İst / 1992,s,9
- 137-Fergan, Eşref Edip; Mehmet Akif, Hayatı,Eserleri ve 70 Muharririn Yazıları, cilt 2, Burhaneddin Matbaası, İst?1939, s. 216
- 138-Zaman gazetesi, 11 Nisan 1989
- 139-Bardakcı,İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985, s. 344
- 140-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T Ö V. Yay., İzmir/1992, s. 39
- 141-Banarlı, Nihat Sami; Tarih ve Tasavvuf Sohbetleri, Kubbealtı Neşriyat ,İst?1984,s. 148
- 142-Banarlı,Nihat Sami;şiir ve Edebiyat Sohbetleri,cilt 1, Kubbealtı Neşriyat İst?1982, s. 219 .
- 143-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay.,İzmir/1992, s. 3
- 144-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V.Yay.İzmir/1992,s.3
- 145-Refik,İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay., İzmir/1992, s. 126
- 146-Yıllarboyu Tarih Dergisi, Kasım/1981, s. 36
- 147-Refik, İbrahim;Efsane Soluklar, . T.Ö V. Yay., İzmir/1992, s. 2
- 148-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V.Yay., İzmir/1992, s.133
- 149-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay. İzmir/1992, s.82
- 150-Apuhan, Recep Şükrü; İhanetin Türküsü, Timaş, İst?1986
- 151-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, .T Ö.V. Yay., İzmir/1992, s.50
- 152-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay., İzmir/1992,s.159
- 153-Apuhan, Recep Şükrü; İhanetin Türküsü, Timaş, İst?1986
- 154-Apuhan, Recep,Şükrü; İhanetin Türküsü, Timaş, İst?1986
- 155-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?93, s. 138
- 156-Banarlı, Nihat Sami; şiir ve Edebiyat Sohbetleri, cilt 2, Kubbealtı Neşriyat İst?1982, s. 149
- 157-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay., İst?1968
- 158-Kısakürek, Necip Fazıl;1001 Çerçeve, Toker Yay., İst?1968
- 159-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay.,İst?1968
- 160-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay., İst?1968
- 161-Canan, Prof. Dr.İbrahim; İslam'da Zaman Tanzimi, Cihan Yay., İst?1988, s. 163
- 162-J.J. Servan-Schreiber; Dünya Meydan Okuyor, Yılmaz Yay.,İst./1991, s. 183
- 163-Danişmend, İ. Hami; İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, c.1, Türkiye Yay., İst?1971, s. 369
- 164-Bardakcı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay.,İst?1985, s.89
- 165-Bardakcı, İlhan;İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay.,İst?1985, s.70
- 166-Sur Dergisi, Haziran/1986, s.10
- 167-Refik,İbrahim; "Zaman şuuru", Sızıntı Dergisi, Mayıs/1990, s. 153
- 168-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Basına Baskın, Burak Yay., İst?Tarihsiz, s. 228
- 169-Yılanlıoğlu, İsmail Hakkı; Manevi Değerlerimiz ve yapılan Tahribat, Adak Yay., İst?1977, s. 41
- 170-Baydar, Mustafa; Hamdullah Suphi ve Anıları,İst?1968, s. 174
- 171-Refik, İbrahim;"Zaman Şuuru", Sızıntı, Mayıs/1990, s. 153 ve Şamil İslam Ansiklopedisi, İst/1991 cilt:3, s. 64
- 172-Vakkasoğlu, Vehbi; Öğretmenin Not Defteri, cilt 5, Cihan Yay., İstanbul/ 1992, s. 106
- 173-Abdülhak, Şinasi Hisar. Geçmiş Zaman Fıkraları, Ötüken Yay.,İstanbul/ 1979, s. 180
- 174-Mevlana Güldestesi, Konya Belediyesi Yay., Konya/1993. s. 147

- 175-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cild 1, İstanbul/1993, Timaş Yay, s. 163
- 176-Mevlana Güldestesi, Konya Belediye5i Vay., Konya/1993, 5. 146
- 177 Refik, İbrahim; "Zaman şuurı", Sızıntı, Mayıs/1990, s. 153
- 178-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . . T Ö V. Yay.,İzmir/1992, s. 45
- 179-Zaman, 19 Eylül 1992, s. 8
- 180-Bakiler, Yavuz Bülent; Üsküp'ten Kosova'ya, Polat Ofset matbaası, Ankara/ 1991, s. 38
- 181-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Basına Baskın, Burak Yay., İst?Tarihsiz, s. 224
- 182-Türk Kültür ve Medeniyeti,C. 1, Atatürk Üniv. Türk Kültür Arş. Ens. Yay., Ankara/1956, s. 202
- 183-İsmail, Hekimoğlu; Derdimi Seviyorum,cilt 4, Timaş,İst?1993, s. 256
- 184-Nezir, M; Çağdaş Müslüman Önderler, Seçkin Yay., İst?Tarihsiz, s.49
- 185-Mevlana Güldestesi, Konya Belediyesi Yay., Konya/1993, s. 145
- 186-Refik, İbrahim; "Zaman şuurı", Sızıntı Dergisi, Mayıs/1990, s. 153
- 187-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Basına Baskın, Burak Yay., İst?1990, s. 128
- 188-Seydi Bey, Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser,Tarihsiz s 21 0
- 189-Seydi Bey Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 188
- 190-Seydi Bey, Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 138
- 191-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 2, Timaş Yay. İstanbul/ 1990,s. 689
- 192-Seydi Bey, Ali;, Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 74
- 193-Seydi Bey,Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız. Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 58
- 194-Türk Kültür ve Medeniyeti, cilt 1,Atatürk Üniv. Türk Kültür Ar°. Ens.yay., Ankara/1956, s. 286
- 195-Kuntay, Mithat Cemal; Mehmet Akif, İst?1939, s. 295
- 196-Akgündüz, Doç. Dr. Ahmet; "450 yıllık Çevre Nizamnamesi", Sızıntı. Şubat/90, s. 39
- 197-Şahin,Ahmet; Meğer Biz Ne İmişiz? Cihan Yay., İst?1993, sh. 36
- 198-Örik, N. Sırrı; Abdülhamid'in Haremi, Arba Yay., İst?1989, sh. 34
- 199-Karakalem dergisi, Haz-Tem/1992, sh. 4
- 200-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985. s. 135
- 201-Zafer dergisi,Nisan/1993, s. 12
- 202-Güngör, Necati; Bir Taşralının İstanbul Nostaljisi, Yılmaz Yay., İstanbul/1992, s. 9
- 203-Zafer dergisi, Mart/1993, s. 5
- 204-M. A. Ubucini, Türkiye 1850, cilt 2, Tercüman 1001 Temel Eser,İst/ Tarihsiz, s. 468
- 205-Gerard de Nerval; Muhteşem istanbul, Boğaziçi Yay., İst?1974, s. 82
- 206-Badıllı, Abdülkadir;Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 1,Timaş Yay., İst?1990, s. 133
- 207-Bilgisever, Evrim; Savaş ve Hile, Işık Yay., Tarihsiz, s. 38
- 208-R. Garaudy,Feyz dergisi, Mart/1993, s. 6
- 209-R. Garaudy; Feyz dergisi, Mart/1993, s. 7
- 210-Taneri, Aydın;Türkiye Selçukluları Kültür Hayatı, Bilge Yay., Konya/ 1977,s.50
- 211-Erdem, Rahmi; Davam,Timaş, İst?1993, s. 193
- 212-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 316
- 213-Danışmend, İ.Hamdi; Kronolojik Osmanlı Tarihi, cilt 4, fiye Yay., İst/ 1971 s. 79
- 214-Erdem, Rahmi; Davam,Timaş, İst?93, s. 316
- 215-Köprü, Nisan/85, s. 9
- 216-M. A. Ubucini; Türkiye 1980, C.2,Tercüman 1001 Eser, Tarihsiz, s. 779

- 217-Hiçyılmaz, Ergün; Star, 11 Nisan 93, sayı 78, s. 4
218-Hicri 15. Asırda islam, "Oryantalizmin Temelleri" Türkiye Yazarlar Biliği yay. ,
Ankara
- 219-Kutlu, Şemseddin; "Haluk'un Defterinden, Mr Haluk'a", Yıllarboyu Tarih, Ağustos/1978,
sayı: 5 ve Banarlı, Nihat Sami; Kültür Köprüsü, Kubbealtı Neşriyat, İst?1985, s. 208
- 220-Ertuğrul, Halit; Kendini Arayan Adam, Yeni Asya Yay., İst?1991, s. 105
221-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 146
- 222-Sızıntı dergisi, Ocak/1987, sayı: 96, s. 481
223-Hürriyet, 14.8. 1993
- 224-Tansel, Dr Selahaddin; Mondros'tan Mudanya'ya Kadar, cilt 4, İstanbul/ 1973, s.1950
225/a-Mısıroğlu, Kadir; Osmanlıların Dramı, Sebil Yay., İst/1990, s. 60
225/b-Bahadıroğlu, Yavuz; Osmanlı Padişahları Ansiklopedisi, cilt 3, Yeni Asya Yay., İst/1986,
s.678
- 226-Kandemir, Feridun; İkinci Adam, Yakın Tarihimiz Yay., İst?1968, s. 4
- 227/a- Atay, Falih Rıfkı; Çankaya, İst?1980, s.430
227/b- Güne° gazetesi pazar eki, 2 Eylül 1990
- 228-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 186
229-M. A. Ubucini; Türkiye 1850, cilt 2, Tercüman 1001 Temel Eser, Tarihsiz, s. 455,
- 230-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?1993, s. 355
331 Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Defteri" , Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 91, sayı 5,
s. 25
- 232-Çekmegil, Said; Tilki Tuzağı, Timaş, İst?91, s. 12
233-Kandemir, Feridun; İkinci Adam Masalı, Yakın Tarihimiz Yay., İstanbul/ 1968, s. 7
- 234-Sevinç, Necdet; Osmanlılarda Sosyo-Ekonomik Yapı, Kutsan Yay., İst?1978, s. 115
235-Vakkasoğlu, Vehbi; İz Bırakanlar, Cihan Yay., İstanbul/1987, s. 11
- 236-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?1993, s. 205
237-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?1993, s. 310
- 238-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 40
239-Mısıroğlu, Aynur; Kuvay-ı Milliye'nin Kadın Kahramanları, Sebil Yay.. İst? Tarihsiz,
s.44
- 240-Yakın Tarihimiz; 5 Nisan 1962, cilt 1, sayı: 6, Vatan Gazetecilik A. Ş. İstanbul, s. 194
241-Bozdağ, İsmet; Basın İstibdadı, Emre Yay., İst?1992, s. 139
- 242-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?93, sh. 185
243-A. Rıza Bey; Bir Zamanlar İstanbul, Tercüman 1001 Temel Eser, s. 51
- 244-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.ö.v. Yay., İzmir/1992, s. 65
244-Mısıroğlu, Kadir'. Geçmiş Günü Anarken, cilt 1, Sebil Yay, İst/1993, s. 26
- 245-Mısıroğlu, Kadir. Geçmiş Günü Anarken, cilt 1, Sebil Yay; İstanbul/1993, s. 133
246-Danişmend, İsmail Hami; Eski Türk Seciye ve Ahlakı, İstanbul Kitabevi, İst?1982, s.
182
- 247-Kafkas, Mehmet; Milli Mücadele'de Öncüler, cilt 1. Nil Yay., İzmir/1991, s.8
248-Kafkas, Mehmet; Milli Mücadele'de Öncüler, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1991.s.206
- 249-Sur dergisi, Temmuz /1993, s. 19
250-Sur dergisi, Temmuz /1993, s. 54
- 251-Sur dergisi, Temmuz/1993, s. 17
252- Sur dergisi, Temmuz/1993, s. 17
- 253- Sur dergisi, Temmuz/1993, s. 5

- 254- Hiçyılmaz, Ergün; Başverenler, Başkaldıranlar, Altın Kitaplar Yay., İstanbul/1993, s. 198
- 255-Sızıntı dergisi, Eylül/1992, sayı: 164, s. 349
- 256-Türkiye Takvimi, 29 Aralık 1986
- 257-Bozgeyik, Burhan; İslam Birliği Üzerine Oynanan Oyunlar. Timaş, İst / 1993, s.19
- 258-II. Abdülhamid ve Dönemi (Sempozyum Bildirileri), Seha Neşriyat, İst / 1992, s. 81
- 259-Mazaheri, Ali; Ortaçağda Müslümanlar, Varlık Yay., İst?1977, s. 185
- 260-Sızıntı dergisi,Ekim/1992, sayı: 165, s. 412 .
- 261-Selçuk, İlhan; yüzbaşı Selahaddin'in romanı, İst?1975, s. 159
- 262-Türkiye gazetesi takvimi, 24 Temmuz 1993; (Y. Öztuna'dan)
- 263-Türkiye gazetesi takvimi,23 Temmuz 1993
- 264-Tempo dergisi, 9 Aralık 1992, Sayı: 49
- 265-Hayat Tarih mecmuası, sayı 10, Kasım 1965
- 266-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 1, Timaş, İstanbul/ 1990, s. 59
- 267-Sızıntı dergisi, Mart/1993, sayı 170, s. 69
- 268-Kula, Onur Bilge; Alman KültüründeTürk İmgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993, s. 51
- 269-Sızıntı dergisi, Mayıs/1992, sayı 160
- 270-Sızıntı dergisi, Ekim/1992, sayı 165, s. 412
- 272-Tuğlacı, Pars; Çağdaş Türkiye, İst?1989, cilt 2,s. 1103
- 273-Kafkas, Mehmet; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, s. 85
- 274-Bardakçı, İlhan; Tarihten Bugüne, İst?1983, s. 208
- 275-Zaman gazetesi, 25 Nisan 1992
- 276-Zaman gazetesi, 20 Ekim 1989
- 277- Kafkas, Mehmet; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, s. 234
- 278-Sur dergisi, Haziran/1986, s. 12
- 279-Vakkasoğlu, Vehbi; Mukaddes Kurşunlar, Cihan Yay., İst?1984, s. 57
- 280-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T.Ö V. Yay., İzmir/1992, s. 63
- 281 Sungur, Çetin; "Özi Katliamı", Sızıntı dergisi, Ekim/1988, sayı 116, s 331
- 282-Yücebaş, Hilmi; Bilinmeyen yönleriyle Yahya Kemal, İst?1979, s. 121
- 283-Aktüel dergisi, Eylül/1992, sayı 64
- 284-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk imgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993
- 285-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk imgesi, Gündoğan Yay., Anka ra/1993, s. 165
- 286-Şen, Faruk; "Avrupa Türkleri", Sky Life dergisi, Ağustos/1993, s.22
- 287-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk İmgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993, s. 46
- 288-Öke, Prof. Dr. Mim Kemal; Türkiye gazetesi, 25 Ekim 1989
- 289-Bülten, Araştırma ve Kültür Vakfı, Ocak/Şubat 1992 ve Hürriyet gazetesi, 13 Ocak 1992
- 290-Osmanlı Ansiklopedisi, cilt 5, Ağaç Yay., İst?1993, s. 131
- 291-Doğan,Mehmed;Kur'an ve Tarih Önünde Türk'ün Muhasebesi,Ocak Yay.,Ankara/1992, s.276 292-El Mevdudi, Ebu'l Ala; Selçuklular Tarihi, s. 257
- 293-Bozgeyik, Burhan; Kemalist Eğitim ve Din Düşmanlığı, İttihat Yay., İst? 1993, s. 13
- 294-Hayat Tarih mecmuası, Ocak/1969, sayı: 12
- 295-Nokta dergisi, Kasım/1989

- 296-Ünver, Prof. Dr Süheyl, Fatih Devri Hamlelerine Umumi Nazar, İstanbul Fetih Cemiyeti Neşriyatı, İst?1953, s. 17
- 297-Ayverdi, Samiha; Hey Gidi Günler Hey, Hülbe Yay., İst?1988, s.164
- 298-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk İmgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993, s. 164
- 299-Sızıntı dergisi, Eylül/1993, sayı 176, s. 347
- 300-Demirel, Hüseyin; Deccaliyet ve Kemalizm, İttihat Yay., İst?1993, s. 187
- 301/a-Demirel, Hüseyin; Deccaliyet ve Kemalizm, İttihat Yay., İst/1993, s. 186
- 301/b-Kaplan, Mustafa; Kemalizm ve İslamiyet, İttihat Yay., İst?1993, s.135
- 302/a-Osmanlı Ansiklopedisi, Cilt 5, Ağaç Yay., İst?1993, s.53
- 302/b-Gülersoy, Çelik; Lale ve istanbul, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yay. , İst?1980
- 303-Doğan, Mehmed; Kur'an ve Tarih Önünde Türk'ün Muhasebesi. Ocak. Yay., Ankara/1992, s. 150
- 304-Ubucini, M. A. ; Türkiye 1850, cilt 1, Tercüman 1001, s. 82
- 305-Bozgeyik, Burhan; Kemalist Eğitim ve Din Düşmanlığı, İttihat Yay., İst?1993, s. 13
- 306-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cild 3, İstanbul/1993, Timaş, s.1706
- 307-Hıçyılmaz, Ergun; "Troçki'nin Türkiye Günleri" Star Dergisi, 8 Kasım 1993, sayı: 56, s.26
- 308-Özcan, Mustafa; "MiHenk", Zaman Gazetesi, 1 Temmuz 1990
- 309-Ünver, Prof. Dr. Süheyl, Fatih Devri Hamlelerine Umumi Nazar, İst. Fetih Cemiyeti Neşr. İst?1953, s.6
- 310-Osmanlı Ansiklopedisi, cilt 5, Ağaç Yay., İst?1993, s.20
- 311-Ayverdi, Samiha; Boğaziçi'nde Tarih, İstanbul Fetih Cemiyeti Yay.. İst?1968, s. 383
- 312-Badıllı, Abdülkadir'. Bediüzzaman Said i Nursi, Cilt: 1. Timaş Yay., İst?1990, s. 358
- 313-Kara, Mustafa; Tekke ve Zaviyeler, Dergah Yay. İst?1990, , s. 253
- 314-Hayat Tarih Mecmuası, sayı: 11, Aralık/1971, s. 35
- 315-Düzdağ, Ertuğrul; Mehmet Akif Hakkında Araştırmalar, Marmara Üniv M. Akif Araştırmaları Merkezi Yay., İst?1987, s. 338 .
- 316-Kara, Mustafa; Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay., İstanbul/1990 s. 24
- 317-Altınoluk, dergisi Temmuz/1992, s. 11
- 318-Mevlana Güldestesi (718. Yıldönümü Bildirileri); Konya Belediyesi Yay.. Konya/1993, s.1
- 319-Sur dergisi, Aralık/1990, sayı: 177, s. 36
- 320-Ayverdi, Samiha; Küplüce'deki Köşk, Hülbe Yay., İst?1989, s. 189
- 321-Kara, Mustafa, Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay., İst?1990, s. 15
- 322-Öğüt, Şubat/1991, sayı: 68, s. 26
- 323-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 3, Timaş, İstanbul/ 1990, s. 1712
- 324/a-Öztuna, Yılmaz; Türkiye Tarihi, cilt 8, ötügen Yay., İst?1983, s. 54
- 324/b-Ayverdi, Samiha; Boğaziçi'nde Tarih, İstanbul Fetih Cemiyeti Yay., İst?1968, s. 230
- 325-Sur Dergisi, Kasım/1990, sayı: 176, s. 18
- 326-Mevlana Güldestesi, (718.Yıldönümü Bildirileri) Konya Belediyesi Yay Konya/ 1993, s. 25
- 327-Düzdağ, M. Ertuğrul; Mehmet Akif Hakkında Araştırmalar, Marmara Üniv. M. Akif Araştırmaları Merkezi Yay., İst?1987, s. 315
- 328-Şahin, M. Abdülfettah; Buhranlar Anaforunda insan, . T Ö.V. Yay., İzmir/ 1988 s. 86

- 329-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 2, Timaş. İstanbul/ 1990, s. 1244
330-Sur dergisi, Ocak/1992, s. 42
- 331-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay., İzmir/1992, s. 70
332-Vakkasoğlu, Vehbi; Öğretmenin Not Deiteri, cilt 5, Cihan Yay., İstanbul/ 1992, s. 72
- 333-Sur dergisi, Nisan/1991, sayı 181, s. 23
334-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . . T Ö V. Yay.,İzmir/1992, s. 102
- 335-Sızıntı dergisi, Eylül/1992 sayı 164, s. 350
336-Algül, Hüseyin; İslam Tarihi, Gonca Yay., İst?1988 cilt 4, s. 158
- 337-Giocomo E. Carretto; Akdeniz'de Türkler, T. T.Kurumu Yay., Ankara/ 1992, s. 145
338-Sur dergisi, Kasım/1990, sayı 176, s. 19
- 339 Sevinç, Necdet; Osmanlı'nın yükselişi ve Çöküşü, Burak Yay., İst. s 114
340-Düzdağ, M. Ertuğrul; M. Akif Hakkında Araştırmalar, Marmara Üniv. M. Akif Araştırmaları Merkezi Yay., İst?1987, s. 347
342-İsmail, Hekimoğlu; Bir millet Uyanıyor, Timaş Yay., İst?1989, s.10
- 343-Senih, Safvet; Hadislerin Işığında Hadiseler, Zaman Gazetesi Yay., İst?1988, s. 10
344-Refik, İbrahim, "Osmanlı'nın yetimleri", Sızıntı Dergisi, Ekim/1993, sayı 177 , s.401
- 345-Nurbaki, Haluk; Sönmeyen Güneş, Zafer Yay., İst/1986, s.6
346-Aydın, M.;"Din ve Toplum İlişkileri" Milli Eğitim ve Kültür dergisi, sayı 29, Ankara/1984, s.
- 31 (Le Monde, 1. Ferier 1984'den naklen)
347-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası", Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991, sayı 5, s. 28
- 348-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985, s. 10
349-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Tarih Tüneli, Zaman Gazetesi, 26 Temmuz 1989 ve "İngiliz Gizli Belgelerinde Menderes-Amerika Kavgası", Milliyet, 15 Şubat 1989, s. 11.
- 350-Canan, Prof. Dr. İbrahim; İslam'da Zaman Tanzimi, Cihan Yay., İst? 1988, s. 163
- 351-Canan,Doç.Dr İbrahim;Peygamberimizin Okuma yazma Seferberliği,Cihan Yay,İst?1984,s.41
352-Oran Baskın; Kenan Evren'in yazılmamış Anıları, Bilgi Yay., Ankara/1989, s. 82
- 353-Yücebaş, Hilmi; Fatih Sultan Mehmed, Memleket Yay., İst?1981, s. 31
354-Bakiler, Yavuz Bülent; Türkistan Türkistan, Türk Edebiyatı Vakfı Yay., İst?1986, s. 259
- 355-Bakiler, Yavuz Bülent; Türkistan Türkistan, Türk Edebiyatı Vakfı Yay., İst? 1986, s. 293 .
356-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Tarih Tüneli, Zaman Gazetesi, 5 Nisan 1989
- 357-Kara, Mustafa; Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay., İst?1990, s. 206
358-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2 Seha Neşr., İst?1993, s. 241
- 359-Dikerdem, Mahmut; Orta Doğu'da Devrim yılları, Cem Yay., İstanbul/ 1990, s. 136
360-II. Abdülhamid ve Dönemi (Sempozyum Bildirileri) Seha Neşriyat, İst?1992, s. 208
- 361-Yavuz, Hilmi; Okuma Notları, Simavi Yay., İst?1993, s. 138
362-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası", Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991 sayı 5, s. 26 363-II.Abdülhamid ve Dönemi (Sempozyum Bildirileri) Seha Neşriyat, İst?1992
- 364-Öztuna, Yılmaz; Büyük Türkiye Tarihi, cilt 11, Ötüken Yay., İstanbul/ 1983, s. 132
365-Nalbantoğlu, Muhiddin; istiklal Marşımızın Tarihi, Cem Yay., İstanbul/ 1964, s. 56
- 366-Köprü dergisi, Ekim/1986, s. 103

- 367-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası". Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991, sayı 5, s.27
- 368- Zaman gazetesi, 9 Eylül 1993, s. 16
- 369-Yılmaz, Muammer; Fatih'in Şahsiyetinden Çizgiler. Kayseri/1993, şahsi basım, s. 14
- 370-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler cilt 2, Seha Neşriyat, İst?93. s. 234 ve Kaplan, Mustafa;Kemalizm ve islamiyet, İttihat Yay., İst?93, s 93
- 371-Mısıroğlu, Aynur. Kuva-ı Milliye'nin Kadın Kahramanları, Sebil Yay., İst / tarihsiz, s. 14
- 372-Yücebaş, Hilmi; Bütün Cepheleriyle yahya Kemal, İst?1979, s. 141
- 373-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2, Seha Neşr., İst?1993, s. 41
- 374-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası", Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991, sayı 5, s. 28
- 375-Yazıksız, Necip Asım; Kitap, İletişim Yay., İst?93, s. 10
- 376-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2, Seha Neşriyat,İst?93, s. 55
- 377-Yalçın,Mehmet"CHP'nin Günah Dosyası",Aktüel dergisi,5-14 Ağustos 1991,sayı 5,sh 29
- 378-Yılmaz, Muammer; Fatih'in Şahsiyetinden Çizgiler, şahsi basım, Kayseri/1993, s. 10
- 379-Başbakanlık Mühimme Defterleri,cilt 5,no:1315,973/15655.486-484 veGerçek dergisi, Nisan/1974,sayı 6
- 380-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2, Seha Neşr.,İst?1993, s. 255
- 381-Yazıksık, Necip Asım; Kitap, İletişim Yay., İst?1993, s. 56-94
- 382-Vakkasoğlu, Vehbi; Devrimlerin Deviremediği, Yeni Asya Yay., İstanbul/ 1993, s. 32
- 383-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?93, s. 362
- 384-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T.ö V. Yay., İzmir/1992, s.16